

ਇਨਸਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਮੇਰੀ ਜ਼ੋਰਜ਼ਹਿਦ !

(ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ)

ਇਨਸਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਮੇਰੀ ਜ਼ੋਰਜ਼ਹਿਦ !
(ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ)

SUNNY BAINS (KANWAR BAINS)
2-7015, TRANMERE DR MISSISSAUGA
ONT. L5S 1T7 CANADA
email: sunny_b@hotmail.com.
Cell: 416-992-5489

ਸੰਨੀ ਬੈਂਸ

* ਸੰਸਕਰਣ : 2008

* ਮੁੱਲ : 200/-

ਗਲੋਬਲ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼
ਪਟਿਆਲਾ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ : ਗਲੋਬਲ ਮੀਡੀਆ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ
5221, ਫੇਜ਼-2, ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਪਟਿਆਲਾ
ਈ-ਮੇਲ : info@gpunjab.com

ਛਾਪਕ :

ਸਮਰਪਣ

ਮਾਣਯੋਗ ਪਿਤਾ

(ਡਾ.) ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

ਅਤੇ

ਮਾਤਾ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਨੂੰ

ਭੂਮਿਕਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਭਾਅ ਹਰ ਪਲ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਖਿੱਤੇ ਮੱਥੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਫਿਤਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਫਿਤਰਤ ਸਦਕਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਹੱਦਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਤੇਰਵਾਂ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਬੰਗਲਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ 'ਚ ਸਿੱਕਾ ਜਮਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 100 ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਚੇਤ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹਰ ਵਿਧਾ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ਵੀ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸੀ ਲੇਖਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੋਧ ਦੇਣਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣਨਾ ਵੀ। 'ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ' ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਵਰਗੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬੁਝਾਰਤ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀਆਂ ਤਰਕੀਬਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮਿਥਿਹਾਸ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਯਥਾਰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਮਹਾਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਥਨਾਂ ਤੇ ਬੜੀਆਂ ਸਾਰਥਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣਾ ਆਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ :

ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਮਹਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਮਹਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਉਪਰ ਮਹਾਨਤਾ ਬੋਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 'ਸੈਕਸਪੀਅਰ ਇਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਜੋਤਨੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਚਲੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁਆਰ ਹੋਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।'

ਲੇਖਕ ਕਮਾਲ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਬਾਰੇ ਲੇਖਕ ਇਉਂ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ "ਸਤਿਆਮੇਵ"

ਜਯਤੇ। ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਗੱਲ ਉਗਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ।"

ਸੁਖਮ ਵਿਅੰਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਲੇਖਕ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:

"ਮੈਂ ਲੇਖਕ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਠੀਕ ਹੀ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਪਾਠਕ ਹੋ।

ਮੇਰੇ ਮੱਤ ਨਾਲ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ।"

ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ਾਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੁਕਾਲਬਤਨ ਘੱਟ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਂਝ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨੇ

ਲੱਖਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਵੀ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਾ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਾਹਿਤ ਬਹੁਤ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਆ ਹੈ। ਡੇਲ ਕਾਰਨੇਗੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਵਿਹਾਰ, ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਸਫਲਤਾ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲੱਖਪਤੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਨਾ ਹੈ ? ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ। ਲੇਖਕ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਰਿਆ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਉਪਰ ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਕਿਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਈ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਉਕਤ ਦੱਸੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇੜੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਕੈਨਵਸ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖਕ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਮਾਨ ਕਰਦੀ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਆਦਿ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਸੰਪਨਤਾ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਰ ਪੈਰੂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਵਿਚਾਰ, ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਸ਼ੰਕਾ ਅਤੇ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸ਼ੰਕਾ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਫਿਲਾਸਫਰ ਜਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਵਲੋਂ ਸਿੱਧਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ :

"ਛੇਤੀ ਕਰੋ। ਉਠੋ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਲਾ ਗੁਆ ਬੈਠੋਗੇ।" ਜਾਂ ਫਿਰ

"ਗੀਤ ਗਾਓ। ਜੇ ਦਿਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਬੋਤਾ ਨਾਚ ਵੀ ਕਰੋ। ਇਹ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੌਣ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਬੋਧਨੀ ਸ਼ੈਲੀ ਨਿਸ਼ਚੈ ਹੀ ਟੁੰਬਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚਲੇ ਅਰਥ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਤੀਕ ਸੰਚਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

'ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ' ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਕਮਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਹ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ, ਮਿਥਿਹਾਸ, ਇਤਿਹਾਸ, ਭਲਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਸੰਗੀਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਰਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਪਾਠਕ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਹੈ। ਪਾਠਕ ਨੂੰ 'ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਤਾਕਤ' ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਬੀਟਹੋਵਨ ਅਤੇ ਇਟਲੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਲਿਓਨਾਰਡੋ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵਰਤ ਕੇ ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਆਮ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਖਟਕਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਗਰ ਯਤਨ ਹੈ। 'ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ' ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਖੁਸ਼ਆਮਦਿਦ ਕਹਿਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਸੁਗਾਤ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੂਝਵਾਨ ਪਾਠਕਾਂ ਤੋਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਲੇਖਕ ਦੇ ਇਸ ਯਤਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨਗੇ।

ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ

ਮੁਖੀ

ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਵਿਭਾਗ,
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਸ ਦਿਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਸੀ। ਯਾਦ ਕਰੋ, ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਜਾਂ ਖੁਬਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਸੀਂ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਭ ਵਾਪਰ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਰਹੋ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਬਦਲ ਵੀ ਗਏ। ਹੁਣ ਤਸੱਵਰ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਉਸ ਪੱਖ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਪੁਰਾਣੇ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਸਿਆਣਾ, ਵਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ 'ਨਵਾਂ ਤੁਸੀਂ' ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਸਕੋ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਿਆ ਜੇ!

ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੱਸਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੱਸਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਛੂਤਕਾਰੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ। ਚਲੋ ਇਸਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡੋ, ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੇਵਲ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂੰ ਰਹਿਓ। ਇਹ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਭਾਪਣ ਤੇ ਉਸਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ। ਜਾਂ ਦੇਖਣਾ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਕਰ ਸਕੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤ, ਚੇਤਨ ਤੇ ਚਤੁਰ ਬਣੇ ਰਹਿ ਸਕੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੀਆ ਤਬਦੀਲੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕੋਗੇ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਡਿਆਂ ਦੇ ਛਿਲਕਿਆਂ ਉਪਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਵੋ, ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਉਪਰ ਪੱਥਾਂ ਭਾਰ ਚੱਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ। ਲੋਕ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ। ਬੇਧਿਆਨੀ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਲਫਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਬਲ ਤੇ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਜਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤਿਅੰਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮਿਜਾਜ਼ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਰੂੰ ਪਾ ਲੈਣੀ ਤੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਸੁਧਾਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਮੋੜਾ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਪਾਤਾਲ ਤੋਂ ਹੋਕੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀਭਰਪੂਰ ਤੇ ਅੱਗਨੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਿਹੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਤੇ ਹੁਣ, ਵੇਲਾ ਹੈ ਫਲ ਭੋਗਣ ਦਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ

ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅੱਪੜਨਾ ਆਸਾਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਅਗਾਂਹ ਵਧਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਹੁਣ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਹੈ। ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੇਵਲ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਸੀ, ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਥੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੈਸਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਚੱਲੋ ਰਹਿਣ ਦੇਵੋ, ਇਸਦਾ ਜੁਆਬ ਨਾ ਦੇਵੋ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹੱਲ ਕੇਵਲ ਨਕਦ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੂਸਰੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜੁਆਬ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਦੋ ਚੋਂ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਯਕੀਨਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗੀ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੁਚੱਜਾ, ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਘੱਟ ਖਰਚੇ ਵਾਲਾ ਹੱਲ ਲਭ ਪਵੇਗਾ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰ ਲਵੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਲਭ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ...ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ।

ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਸਤਾਵੇ। ਇਸਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਕਦਾਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਦੀਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਪਹਾੜ ਸਹੇੜ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਮੁਸੀਬਤ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਮੁਸੀਬਤ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂ ਟਾਲੀ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਘਬਰਾਇਆਂ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹਾਸਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਤੋਹਫੇ ਨੂੰ ਨਕਬੂਲ ਕਰੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਿਤ ਹੋ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ? ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਲਭ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਕਠਿਨ ਹਾਲਾਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਚੁਣਨਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਖੁਸ਼ਗਵਾਰ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਉਠ ਕਿਸ ਕਰਵਟ ਬੈਠੇਗਾ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਭੈੜਾ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਵਾਪਰੇ, ਜੇ ਉਹ ਵਾਪਰ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਪਰਲੋ ਆ ਜਾਵੇਗੀ?

ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਾਗਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨੌਨਿਹਾਲ ਆਸ਼ਾ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਜੀਵਨ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਜਾਚ ਸਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੱਚ ਜਾਣੋ ਇਹ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋਚੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ ਹੋ ਜੋ ਸਭ ਕੁੱਝ ਗੁਆ ਵੀ ਬੈਠੇਗਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਠਰ੍ਹਮੇ ਅਤੇ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਹਿੰਮਤ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਕੀ ਹੈ? ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਜੇ ਕੁਝ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਭ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ...ਅਤੇ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਮਾਗੀ ਤਰੰਗ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜਵਾਰਭਾਟਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮੋੜਨਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ? ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਦੀ ਗੰਢ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਗੰਢ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ? ਕੌਣ ਸਹੀ ਦਿਮਾਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੱਪਾਂ ਦੀ ਖੁੱਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਪਾਵੇਗਾ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜੁਆਬ ਉਲਟੇ ਰੁੱਖ ਲਭਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸਪੇਰੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀਲਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਕੁੱਝ ਕੁ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਬੇਰੰਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੇ ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਜਵਾਰਭਾਟਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਵਹਿਣ ਵਿੱਚ ਵਹਿਣਾ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ।

ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਪਰੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਰੋਜ਼ ਮੱਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸੇ ਹੀ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਜ ਜੋ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਅਣਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਦਾ ਕਾਰਜ। ਅਸੀਂ ਸਾਫ਼ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਨ ਕੇ ਗੰਦੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਗੰਦੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਬਿਸਤਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਅਣਗਿਣਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਠੀਕ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਇੱਕ ਦੁਰਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੱਕ ਅਪਝਨ ਦੇ ਦੋ ਮੁਖਤਲਿਫ਼ ਰਸਤੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਚੌੜਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਹੋਰ ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਉਬੜ-ਖਾਬੜ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਹੜਾ ਰਸਤਾ ਸਾਨੂੰ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤੁਸੀਂ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਣੇ ਬਗ਼ੈਰ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੌੜੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ 'ਬੰਪਰ-ਟੂ-ਬੰਪਰ' ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੂਜਾ ਰਾਹ ਛੋਟੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ ਜਾਂ ਚਲਾਕੀ ਵਰਤੋ, ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅੱਪੜ ਹੀ ਜਾਵੋਗੇ। ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਪਹੁੰਚ, ਪਰ, ਸਾਨੂੰ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਫ਼ਜ਼ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਈ ਅਰਥ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਉੱਚ, ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਅਤੇ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਤਸੱਵਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਬੇੜ੍ਹੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਉਤਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਹਾਸਿਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਬੱਝਦੀ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਣਤੀ ਫ਼ਖ਼ਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਮੁਸਕਰਾਓ! ਇੱਕ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਕੈਮਰਾ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਹਰਕਤ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ

ਹੈ। ਖੈਰ, ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਕੇ ਚੱਲੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਵੇਸਲੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਰਕਤ ਲਈ ਕਦੇ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਗਾ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਆ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਇੰਤਹਾ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕਿਧਰੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੋਣ ਵੀ ਹੈ। ਧੀਰਜ ਦੀ। ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਕਣ-ਕਣ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ 'ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਸਭ ਕੁਝ' ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਰਸਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਸੁਆਦਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪੰਧ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੱਲਣ ਲਈ ਸਿਆਣਪ, ਨਿਪੁੰਣਤਾ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡਕੇ ਭੱਜ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਚਲੰਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਤਾਂ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਸਾਵਧਾਨ! ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਚਲੋ, ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਰਾਏ ਮੰਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰੋ। ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਵੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹ ਨਿਕਲ ਹੀ ਆਵੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਨਿਬੜੇ।

ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਇੱਕ ਗੁਣ ਹੈ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਂ ਗੁਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਲਿਖੀਆਂ ਨਸੀਹਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਰੁਚੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੁਕਸ ਲਭਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਨਸੀਹਤ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸਤੇ ਆਪ ਵੀ ਪੂਰੇ ਉਤਰੀਏ।

ਹੁਣ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਮਝ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਇੱਕ ਗੁਮਨਾਮ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨਕਸ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਸਮਾਂਸੂਚੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਬੋਝਾ ਭਟਕ ਨਾ ਲਵੋ? ਸਬਰ ਕਰੋ! ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਹੋ ਸਕੋਗੇ। ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੰਨ ਬਣਾਕੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਹੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਿਹਨ 'ਚ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨ ਖਿਆਲ ਆਏ ਹਨ? ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦੇ ਨੇ, ਸੂਰਜ ਛੁਪਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਫਿਰ ਉਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਪਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਆਪਣੀ ਚਾਲੇ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸੂਰਜ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਕਿਤੇ ਮੌਸਮ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਚੋਗਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਉਗਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਉਸਨੂੰ ਬੀਜੇ ਨਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਮੋਮਬੱਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਹੀ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਪ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਬੀਜਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਯੁਕਤ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੇਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਤਜਰਬੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੱਚ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਸ਼ਨ ਖਿਆਲਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਸਾਂ।

ਸਿਹਤਯਾਬ ਰਹਿਣ ਦਾ ਨੁਸਖਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਖੁਲ੍ਹਕੇ ਸੌਂਵੋ, ਢੰਗ ਦਾ ਖਾਓ, ਉਤੇਜਨਾ (ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸ਼ਰੀਰਕ) ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਰਹੋ। ਕਸਰਤ ਚੰਗੀ ਹੈ ਪਰ ਬੋਤੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੋ। ਭਾਰ ਚੁਕਾਈ ਬੰਦ। ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜਾਤ 'ਪੈਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ' ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹੋ। ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣਾ ਵੀ ਬੰਦ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪੈਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਟੀਮ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਬੰਦ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਹਾਂ, ਹਲਕੀ ਤੈਰਾਕੀ ਠੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਉਪਰ ਚੱਲਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਾਵੇਗੀ।

ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਝਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾੜਾ ਵਾਪਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਸਭ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਮਾਹੌਲ ਆਖਿਰ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਦੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਸੂਰ, ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ...”

ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕੋ ਮਸਲਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਇੱਕ ਪਾਸਤ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਇੰਨਾ ਸੰਕੀਰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਿਹਤਮੰਦ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੇਵਲ ਉਸ ਮਸਲੇ ਤੱਕ ਮਹਿਦੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਹਲ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਭਾਵੇਂ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਸੁੱਕ ਜਾਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਵਾਲਾ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਉਸ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਸੋ ਸੁਲਝਾਓ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਸਵਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਸਦਾ ਜਵਾਬ ਟੋਲ ਲਵੋਗੇ।

ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਪਹੇਲੀ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਘੋਖ ਸਕੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਜ਼ਰੀਏ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿੰਤੂ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਕੋਚ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੌਣ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ? ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਮੌਕਾ ਸੰਭਾਲੋ! ਕਿਹੜਾ ਮੌਕਾ? ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਮੌਕਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਵੇਲਾ ਬੈਠ ਕੇ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿਉਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵੇਲਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਾਹਿਰ ਜਾਦੂਗਰ ਵਾਂਗ ਸ਼ੂਮੰਤਰ ਨਾਲ ਹਵਾ 'ਚੋਂ' ਕਬੂਤਰ ਫੜਨ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਹਵਾ ਕਿਸ ਰੁੱਖ ਵੱਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਖੁਲ੍ਹਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਕੇਵਲ, ਹੱਥ ਫੈਲਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ? ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਭਰਮ ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਸਵਾਲ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਪੁੱਛੋ। ਸਵਾਲ ਕਰੋ ਭਰਮ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਨੂੰ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਡਰ ਜਾਇਜ਼ ਵੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਪਰਛਾਵਾਂ, ਅਧਿਆਤਮਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਡੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਅੰਨ੍ਹੇਰਾ ਪਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਡਰ ਅਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਇਨਸਾਨੀ ਫ਼ਿਤਰਤ ਦਾ ਇਹ ਅਨਿਖੜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਜਿਊਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇਈਏ। ਜਿਵੇਂ ਸਾਡਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਨ੍ਹੇਰਲਾ ਪੱਖ ਵੀ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਸਮਾਦ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਜੋ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਉਸ ਵੱਲ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਨਾ ਕਿ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵੱਲ।

ਡੂੰਘਾ ਸਾਹ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚੋ। ਹੁਣ, ਸਾਹ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਇੱਕ ਸਾਹ ਹੋਰ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਖਿੱਚੋ। ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਇਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਅੰਦਰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਹ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰਿਆ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਪੂਰਾ ਲਾਹਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫਰਾਖ਼ਦਿਲੀ ਨਾਲ ਕਰੋ। ਇਹ ਬਿਲਕੁੱਲ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਇਹ ਮੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੈਲੀ ਨਹੀਂ। ਇਸਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਚੋਖੀ ਮਾਤਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਹਵਾ ਚੰਗੀ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ, ਅਸੀਂ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਇਸਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਕਿੱਲਤ ਆਵੇ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਬਹੁੱਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ੈਲੀ ਅਜਿਹੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ? ਉਮੀਦ? ਪਿਆਰ? ਆਰਾਮ? ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਭਾਲ ਕਰੋ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬੱਚੇ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਗਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਜਿਸਦਾ ਸਾਰ ਸੀ ਕਿ ਡੰਡੇ ਅਤੇ ਸੋਟੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਲਫ਼ਜ਼ ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਕੇਵਲ ਬਚਪਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ। ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਅਖੌਤੀ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੇ ਚੁਭਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਮਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸਿਆਣੇ ਜੋ ਆਪਣੀ ਤਿੱਖੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀਲ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੀਰ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰੋ - ਆਪਣੀ ਗੁਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਗੁਫ਼ਤਾਰ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਵਾਚੋ। ਸਤੱਕ ਰਹੋ! ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ! ਸੰਤੁਲਿਤ ਰਹੋ! ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚੀਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੇਜ਼ਰ ਵਾਂਗ ਚੀਰੋ ਨਾ ਕਿ ਰੇਜ਼ਰ ਵਾਂਗ।

“ਸਾਨੂੰ ਇਲਾਹੀ ਕੰਟਰੋਲ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਚਾਰ ਬੁਲੇਟਿਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਰੋਕ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਗਰਦਿਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।” ਇੱਕ ਪੱਲ ਲਈ ਸੋਚੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਤੁਹਾਡਾ, ਮੇਰਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ। ਹੁਣ, ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ‘ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ’ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਸਾਡਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਡਰ ਹੈ।

ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਰਦਿਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਉਸ ਮੌਤ ‘ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਇੱਕ ਹੱਕ ਵਾਂਗ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਸਦਮਾਗ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਅੰਗਬੁਝੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਇਹ ਕਿਉਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ? ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਸਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ - ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਤੁਹਾਡੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਗੌਰ ਨਾਲ ਵਾਚੋ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤਾਕਤਵਰ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਕਸਰ ਹਤਾਸ਼ ਹਰਬੇ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਡਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਡਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੋ।

ਕੀ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਇਹ ਚੇਤੇ ਨਾ ਭੁਲਾਇਓ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣ, ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦਾ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਵੈ-ਸ਼ੰਕਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਮੌਕਾ ਬੜੇ ਨਾਟਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਉਪਜ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੌਕਾ ਸਮਝੋ ਹੀ ਨਾ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਚਾਨਣਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੌਕਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੋਸ਼ੀਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਨ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਰੱਖਣੇ ਪੈਣਗੇ।

“ਬੋੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੀ ਬਹੁਤਾ ਨਾ ਸਮਝੋ।” “ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਡਰੋ ਨਾ।” ਇਹ ਸੁਣਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅਕਸਰ ਤੁਹਾਡੀ ਉੱਨਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਅਸਮਰਥਤਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਬਦਲਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਬਾਇਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਉਹ ਪਹਿਲੂ ਉਨਾ ਹੀ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਇੱਕ ਥੱਕੇ ਪਾਂਧੀ ਲਈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਫਰਸ਼ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਚੱਦਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਬਿਸਤਰਾ ਬਣਾ ਤਾਂ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਣ ਇੱਕ ਮਖਮਲੀ ਗੱਦਾ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤੇ ਮੇਜ਼ ‘ਤੇ ਰੱਖਣੇ ਹੀ ਹਨ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਲਵੋ ਕਿ ਮੇਜ਼ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੱਤੇ ਚਿਪਕੀਲੇ ਫੰਬਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਲਾਗੇ ਰੱਖੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗੰਦਾ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇ ਇਹ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਵੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੋ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਹੱਥਲੇ ਪੱਤੇ ਦਿਖਾਉਣੇ ਹੀ ਹਨ। ਕੀ ਇੱਕ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਖੇਡ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਅੱਪੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਨਤੀਜਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਕਰੋ, ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ - ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹਕੀਕਤ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਨਿੱਜੀ ਕਥਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, “ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੈ।” ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸੱਚ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੇ ਹਰ ਸ਼ੈਲ ਵਿੱਚ ਲਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੋ - ਭਾਵੇਂ ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੋ - ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਖਿਝਾਓਗੇ। ਜੇ ਇੰਝ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹੀ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸ਼ੋਰ ਜਿਹਾ ਕੀ ਹੈ? ਇੰਝ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬਹੁਤ ਰੌਲਾ ਤੇ ਚੀਖ਼ ਚਿਹਾੜਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਦੇਖੋ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਫੌਜਾਂ ਭਿਅੰਕਰ ਜੰਗ ਲੜਨ ਲਈ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਡਟੀਆਂ ਮਿਲਣ। ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇਚਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ: ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਨਾਪਾਕ ਗੱਠਜੋੜ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਰਾਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹਨ। ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਤੇ ਸੁਭਚਿੰਤਕ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਘੱਟ ਹਨ ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਦ੍ਰਿੜ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਸਵਾਲ, ਟਿੱਪਣੀ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਆਖ਼ਰੀ ਦਮ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜੂਝਣਗੇ। ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤਿ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿੱਛੇ ਹੋ ਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਓ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੰਗ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਨਾਂ ਲੜਨ ਦਿਓ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੋਸਤ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬਹਿਸ ਜਿੱਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਬਹਿਸ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਹੋ - ਪਰ ਉਪਰ ਇਕੱਲਤਾ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਕੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋਣਾ ਇਕੱਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਮਾਜਕ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਤਿਆਗ ਦਿਓ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਮਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਮਟਮੇਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੋ ਜੋ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ।

ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਵਕਤ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਪੈਸੇ ਵਾਂਗ ਹੈ - ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਲੈਣ ਦੇਣ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਅਨੁਭਵ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਆਣਪ ਜਾਂ ਬੇਵਕੂਫੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡੀ “ਸੋਚੇਬਾਜ਼ੀ” ਮਹਿੰਗੀ ਜਾਂ “ਤ੍ਰਿਪਤੀ” ਅਵਸ਼ਕ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ “ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ” ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗੈਰਜ਼ਰੂਰੀ ਤਨਾਅ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਦਿਨ ਕੇਵਲ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਕਤ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ! ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘਾ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਘੜੀ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।

ਕੁਝ ਗੱਡੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਤਰਫਾ ਸੜਕ ਉਪਰ ਗ਼ਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਗੱਡੀ ਪੁੱਠੀ (Reverse) ਲੈਕੇ ਜਾਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਕਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਵਗਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਤਰਫਾ ਸੜਕ ਉਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਾਰ ਪੁੱਠੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਇੱਕ ਪੱਲ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹ ਯਕੀਨ ਦੁਆਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਾ ਕਰਿਆ ਜੇ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਬਦਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਰਬਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਓਗੇ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੋਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਵੇ। ਚਲਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜੇ, ਨਰਕ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਚੰਗੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ, ਪਰ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਟੀਚੇ ਵੱਲ ਅਗਰਸਰ ਹੋਣਾ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਠੀਕ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇ। ਮਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਅਰਗ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਮੁਰਾਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ, ਤਹਿਜ਼ੀਬ, ਘਾਲ ਤੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਸੂਝ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿੜਚਿੜਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿਖਾਣ ਦੇ ਇੰਨੇ ਕਾਇਲ ਹੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਵਕਤ ਹੈ।

ਕੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਪੈਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ

ਲਿਆਵੇਗਾ? ਮੈਂ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਜਾਦੂਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਗੁਸਤਾਖੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਦਲੋਗੇ? ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੂਖਮ ਸਮਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਭਰ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਾਧੂ ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਠਹੁੰਮੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫਾਇਦਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਪੁੱਛੋ, ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਕੀਮਤ ਹੈ? ਇਸਤੋਂ ਮੇਰੀ ਮੁਰਾਦ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ - ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜ ਪੈਣ ‘ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਨਕਦ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ? ਜੇ ਸੋਚਣ ‘ਤੇ ਹੀ ਆਵੇ ਤਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਅਣਮੋਲ ਹੋ, ਬਹੁਮੱਲੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਗ੍ਰਹਿ ‘ਤੇ ਇੱਕਮਾਤਰ ‘ਤੁਸੀਂ’ ਹੋ (ਆਪਣੀ ਇੱਕਮਾਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋ)। ਤੁਸੀਂ ਜੇਕਰ ਅਵੱਸ਼ਿਅਕ ਨਹੀਂ ਵੀ ਤਾਂ ਵੀ ਅਦਭੁਤ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ। ਹੁਣ ਵੇਲਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ‘ਫੈਨ ਕਲੱਬ’ ਦੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਈ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਚੰਦਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਕੇ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਾਓ!

ਹਰ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹਰ ਘੰਟਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇੜੇ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਮੀਦ ਦੇ ਹਾਈਵੇ ਉਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ‘ਤੇ ਅਗਰਸਰ ਹੋ। ਪਰ ਪੰਧ ਕਾਫੀ ਲੰਬਾ ਹੈ ਤੇ ਰਸਤਾ ਵੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਹਮਵਾਰ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਕਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ‘ਤੇ ਵੀ ਸ਼ੰਕਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਅਰਥ ਦੀ ਪੱਥ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁਬਤਲਾ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਉਸੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਬੇਮਤਲਬ ਵਿਰਾਮ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰਿਓ! ਆਪਣੇ ਯਕੀਨ ਵਿੱਚ ਆਸਥਾ ਰੱਖੋ - ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ‘ਤੇ ਸੂਝਾ ਕਰੋ। ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਤਵੱਕੋ ਦੇ ਐਨ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਢੁੱਕਵਾਂ ਜਾਪੇਗਾ।

ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦਰਕਾਰ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ, ਤੁਸੀਂ ਰੇਲ, ਕਿਸ਼ਤੀ ਜਾਂ ਬੱਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਨਾਲ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਲਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬੱਸ ਇੱਥੇ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹੋ। ਨਵੇਂ ਸੰਸਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹੁਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿਹਾਰਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਹ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਸਕੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੋਧਕ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲਵੋ। ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰੌਚਕ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾ ਲਵੋ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਾਤ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਲਾਹੇਵੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸਮਰਥ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਯਾਤਰਾ ‘ਤੇ ਨਿਕਲ ਪਿਓ ਪਰ, ਹਾਂ ਇਸ ਪਿੜ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜ਼ਰਾ ਸਾਵਧਾਨ ਰਿਹਾ ਜੇ। ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਵੇਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋਵੋਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿਅਰਥ ਜਾਂ ਨਾਉਮੀਦੀ ਭਰਪੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਰੱਥ ਹੋ।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦਾ ਪੱਥ ਕਿਸੇ ਉੱਚੇ ਖੜ੍ਹਵੇਂ ਪਹਾੜ ਉਪਰ ਜਾ ਰਹੀ ਟੇਢੀ-ਮੇਢੀ ਭੀੜੀ ਸੜਕ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਮੋੜ ‘ਤੇ ਔਕੜਾਂ ਤੇ ਖੜਰਿਆਂ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਕੁਝ

ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਛੇ ਲੇਨਾਂ ਵਾਲਾ ਹਾਈਵੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਦਰਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਕਾਰ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦਾ ਸਟੇਅਰਿੰਗ। ਤੇ ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ? ਖੈਰ, ਹੇਮਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ, ਸੱਚ ਤਾਂ ਕਿਧਰੇ ਵਿਚਾਲੇ ਜਿਹੇ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੈਅ ਉਨੀ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੰਨੀ ਅਸੀਂ ਤਵੱਕੋ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਇੰਨੀ ਔਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੰਨੀ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜਿੱਤ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਕਤਖੋਰ ਤੇ ਖੁੰਦਕੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ, ਤੁਹਾਡਾ ਰਸਤਾ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਚਾਹ ਸਕਦੇ ਹੋ ਉੱਨਾ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਮਝੋ ਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਜਿੰਨਾ ਪੈਂਡਾ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।

ਦੁਨੀਆਂ, ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਗਿੱਦੜ ਭਬਕੀ ਨੂੰ ਫੜ ਨਾ ਲੈਣ। ਫਿਰ ਵੀ ਹਕੀਕਤ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ, ਦਰਅਸਲ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਤੇ ਕੋਈ “ਬੇਵਕੂਫ਼ਾਨੀ” ਗ਼ਲਤੀ ਨਾ ਕਰ ਲੈਣ। ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਅਤੀਅਲ ਜਾਂ ਬਦਤਮੀਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਓਹਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ, ਲਗਭਗ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ, ਸੱਚਮੁਚ, ਪਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਆਫਾ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤੇ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤ ਹੋ। ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਜੋ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾਰਨ, ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੀਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਿਆ ਜੇ

ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ? ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਬਜ਼ਿੱਦ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਫਿਰ ਵੀ, ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਸੰਦੇਹਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਬੱਲੇ ਲੈਕੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜ਼ਮੀਨ ‘ਤੇ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ, ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਆਸਮਾਨੀਂ ਉਡਦੇ ਫਿਰਦੇ। ਸ਼ਾਇਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਦੀ ਸਮਝ ਲੱਗੇ, ਹਾਲੇ ਨਹੀਂ! ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ, ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਮਸਲਾ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੋ ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ ਕਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨ ਤੁਹਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈਅ ਹੈ ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਗੁਆਇਆ ਜੇ ਨਾ। ਜੇ ਕੁਝ ਹੁਣ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਤਵੱਜੋ ਦੇਕੇ ਪਾਲੋ ਨਾ। ਇਸਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰਕੇ ਭੁਖਿਆਂ ਮਾਰੋ।

ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਕਿਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਇੱਥੇ ਸ਼ਬਦਜੋੜ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਹਾਇਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਸਹੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਟੈਕਸ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਤਨਾਅ ਹੰਢਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਨਾਅ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ ਜੋ

ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਲਈ ਤਨਾਅ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ! ਨਹੀਂ...ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ! ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵੱਲ ਦੌੜ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਲੇਖਕ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਨਾਵਲ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕੋ। ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾ ਪੰਨਾ ਉਲਟਦੇ ਹੋ ਤੇ ਕੇਵਲ ਇਹੀ ਇਬਾਰਤ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, “ਅਤੇ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਸਾਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ।” ਬੱਸ ਇੰਨਾ ਹੀ। ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਖਾਲੀ। ਜਾਂ, ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਬੁਰਾ ਤਸਵੀਰ ਕਰੋ, ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਖਾਧਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਸੁਆਦ ਸੀ। ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਰ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਬਾਸੀ! ਕਿੰਨੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਵਿਆਕੁਲ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕਿੰਨੀ ਬੇਸੁਆਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਡਰਾਮੇ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਹੱਲ ਜਾਂ ਜਿੱਤ ਉਪਰੰਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੁਣੌਤੀ। ਪਿਛਲੇਰੀ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਮਕਾਨ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿੱਟ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬੈਠੇਗੀ।

ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਹੋਵੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੋਚਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੋ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ, ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤਵਰ, ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਵਧੇਰੇ ‘ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ’ ਜਾਂ ਨੇਤ੍ਰਤਵ ਦੇ ਪ੍ਰੋਰਣਾ-ਸ੍ਰੋਤ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਉਦਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਫਿਰ? ਜੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਡਰ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਸ਼ੰਕਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੀ ਅਜ਼ੀਮ ਖੁਦੀ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ? ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਮਿਸਾਲ ਪੋਸ਼ੀਦਾ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਾ ਹੋਵੇ? ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹੋਵੋ? ‘ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ’ ਜਾਂ ‘ਜੇਕਰ’ ਦਾ ਚੱਕਰ ਛੱਡੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੰਕੇ ਫਜ਼ੂਲ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਤਿਆਗ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਖੁਦ ਚੰਗਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜੁੱਟ ਜਾਓ।

ਦੋ ਝੂਠ ਕਦੇ ਇੱਕ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। ਦੋ ਸੱਚ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਝੂਠ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਸਥਿਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੀ ਨੋਈਅਤ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸਥਾਨ ਦੇਵੋ। ਜਾਂ ਫਿਰ, ਤੁਸੀਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬਹਿਕਾਵੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਸੰਗਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਮਾਪ-ਦੰਡ ‘ਤੇ ਪਰਖੋ। ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵੱਲ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਾਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕੋ ਠੀਕ ਚੀਜ਼ ਕਰੋ...ਇੱਕ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣੀ ਪੂਰਣ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕੋ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤੁਰੰਤ ਦੇਵੋ। ਸੱਚਮੁਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? ਠੀਕ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਸ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ। ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸੇ ਤੋਂ ਸੇਧ

ਲੈਣਾ..ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਜਾਣ ਲਈ ਉਕਸਾਏ, ਬੇਝਿਜਕ ਚਲੇ ਜਾਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਕੋ ਸਹੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚੁਣੌਤੀ, ਡਰਾਮੇ ਜਾਂ ਰੁਮਾਂਚ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੁਮਾਂਚਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਤਵੱਕੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਵੇਗਾ ਮੱਧਮ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਾਸ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਹ ਰੋਮਾਂਚ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਗਨਜ਼ਰਈਏ ਉਪਰ ਬੋਤਾ ਘੱਟ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ! ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਜੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਵੋਗੇ। ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਮਰਜ਼ੀ ਜਿੱਤੇ, ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ, ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਕਲਪਨਾ ਸਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਵੀ ਹੈ। ਸੋਚੋ ਨਾ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤਸੱਵਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਮਨਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਕਿੰਝ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਸਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਖ਼ਿਆਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹਕੀਕੀ? ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ੈਅ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਵਖਰੇਵੇਂ ਦੀ ਤਮੀਜ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਹੀ ਨਾ ਕਰੀ ਜਾਈਏ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਤਮੀਜ਼ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਖਣੇ ਹੋਈਏ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ? ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸਾ ਲਵੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਸੌਖਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫ਼ਲਸਫ਼ਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮੋਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤੇ ਫ਼ਿਲਾਸਫ਼ਰਾਂ ਦੇ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਹੋ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਦਰਅਸਲ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ, ਫ਼ਿਲਾਸਫ਼ਰ ਲੋਕ ਸਪਸ਼ਟ ਤੇ ਸਾਫ਼ਗੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਫ਼ਜ਼, ਪਰ, ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਮਾਅਨੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਦਨਾਮ ਹਨ। ਚੁੱਪੀ ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਮਤਲਬ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ? ਉਹ ਕੀ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ? ਉਹ ਨਾ ਸਮਝੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਸੱਚ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੋ

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਕਹੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਬੈਠੇ ਰਹੋ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਵਭਾਵ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰ ਜਾਵੇ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਤਰੀਵ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਬੁਝ ਲਵੇਗਾ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਚਾਰਨ ਟੈਲੀਏਥੀ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਲਵੋਗੇ? ਸੋਚ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ! ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸੰਭਵ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਹਿ ਵੀ ਦੇਵੋ

ਤਾਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇਗਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਬਣਦੀ ਹੈ।

“ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਮਹਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਮਹਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਉਪਰ ਮਹਾਨਤਾ ਬੋਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।” ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ ਇਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਜੋੜਨੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੋਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰੁਕ ਕੇ ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੀ ਹੈ। ਮਹਾਨਤਾ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਨਾ ਮੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੈਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੋ। ਨਾ ਹੀ, ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾੜੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਸੂਝ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ। ਕੇਵਲ ਜੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਬੋਧੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ੈਅ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸੇ ਦੀ ਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਮਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਪਰ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੰਟਰਨੈਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਰ ਕਹਾਣੀ, ਹਰ ਮਸਲੇ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਪਹਿਲੂ ਲਭ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਔਡੋ ਔਡ ਰਾਏ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਨੁਕਤਾ-ਏ-ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੰਬਲਭੁਸੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਹਿੱਤ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਰਚਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤੇ ਇੰਝ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਏ। ਅਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਕੁਝ ਵੀ ਜਜ਼ਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਨਤੀਜਤਨ, ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਸੰਕੀਰਨਤਾ ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਤਿਵੇਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਦਲਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸਵੈਚਾਲਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਪਾਣੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਝੱਟ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਫੀ, ਤੇ ਰਿਮੋਟ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ‘ਕਲਿੱਕ’ ਵਾਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਚੀਜ਼ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜਦੋਂ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਫ਼ੌਰਨ ਸਾਨੂੰ ਨਸੀਬ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ, ਸਾਡੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿਸਦੀ ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਲਗਾਈ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਅਭਚਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਅਗਲਾ ਦਿਨ, ਹਫ਼ਤਾ, ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ ਸਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਸੂਹ ਤਾਂ ਦੇ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਭੈਅ ਪਾਲਣ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਵਰਜਾਂਗਾ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ - ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਨਹੀਂ? ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ। ਇਸਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਆਸ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਤੇ ਫਿਰ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫ੍ਰਾਂਸੀਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, Le plus ça change, le plus c'est la

meme chose ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਜਿੰਨਾ ਬਦਲਦੇ ਹਨ ਉਨਾ ਹੀ ਉਹ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਖੈਰ ਇਹ ਤਾਂ ਹੈ ਫ੍ਰਾਂਸੀਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜੋ ਕਿ ਘੋਰੇ ਵੀ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਜਿਉਂ ਦੀਆਂ ਤਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਤਬਦੀਲੀ ਤਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ - ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਾੜੀ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਫੀ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ, ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਵੀ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਸਕੋ। ਕੇਵਲ ਥੋੜੀ 'ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ' ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾ ਛੋੜੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਸੀਬਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੋੜਦੀ।” ਪਰ ਉਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਮੁਸੀਬਤ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰ 'ਤੇ ਹਥੌੜੇ ਮਾਰ ਕੇ ਦਸਤਕ ਦੇ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲਿਆਂ ਦੇ ਛਿੱਲਕੇ ਸੁਟ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੱਛੇ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਸੋਟਾ ਲੈਕੇ ਦੌੜ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ? ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਦੱਬੂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲੀ ਜੁਝਾਰੂ ਤਬੀਅਤ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਵੀ ਲੈਕੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਮਲ ਉਸਦੇ ਨੱਕ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੁਰਾ ਜੜਨ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰੀ ਬੁੱਢੀ ਮੁਸੀਬਤ, ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਹੀ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਥੋੜੀ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝ ਜਾਂ ਹਮਦਰਦੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵੋ। ਨਾਲੇ ਇਹ ਦੱਸੇ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੀ ਉਬਲ-ਪੁਬਲ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰਦੇ? ਉਕਤਾ ਜਾਂਦੇ, ਹੋਰ ਕੀ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੀਬਰ ਚਾਹ ਹੈ, ਜੋ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਭਰ ਰਹੇ ਮੌਕੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਵੀ ਪੱਖੋਂ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੰਗ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਏਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਜਕੌਤਕੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਸ਼ੋਪੰਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਔਖਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਸਟੇਵ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਲਸਾਜ਼ ਰਸੋਈ ਦਾ ਚੁਬੁੱਚਾ ਪਰ੍ਹੇ ਨਾ ਹਟਾ ਦੇਵੇ। ਚੁਬੁੱਚਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿੱਥ ਪੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਮਾਰੀ ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ। ਅਲਮਾਰੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਦੁਕਾਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇਣ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੇਵ ਵੇਚ ਨਾ ਚੁੱਕੋ। ਕੀ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਸੁਣੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਰਸੋਈਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਉਲਝਿਆ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ। ਹੱਲ ਵੀ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਾਣੇ ਬਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਸਕੋਗੇ।

ਹੌਸਲਾ ਰੱਖੋ, ਤਸੱਲੀ ਰੱਖੋ, ਸਾਹ ਲਵੋ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੋ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਰੋ, ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹਾ, ਨਿਰਾਸ਼ ਜਾਂ ਹੱਤਾਸ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਤ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਾਰੋਮਦਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੈਣ 'ਤੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਅੱਜ ਇਲਾਹੀ ਹੁਕਮ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਖਿੱਤੇ ਮੱਥੇ ਕਬੂਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਾਲਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਗਰਦਾਨੋ। ਇਸ ਲਾਲਚ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਬਣੋ!

ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋਕੇ ਅਸੀਂ ਅਦਭੁੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਕੱਲੇ, ਸਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ ਇੱਕ ਟੀਮ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਘਾਟੇ ਵੀ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮਿਲਵਰਤਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹੁੰਚ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਖਰੇਵਾਂ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤਨਾਅ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਖ਼ਤਲਾਫ਼ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮ ਪਰ ਚਿੜਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਵੀ ਦਰਅਸਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੀ ਹੀ ਹੈ। ਕਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਰੱਖੋ।

ਸਤਿਆਮੇਵ ਜਯਤੇ। ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਹਰ ਗੱਲ ਉਗਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਤੱਥ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਲੱਭਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਦਸਤੂਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਸਵਾਲ ਸੁਝਾਣਾ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ? ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਤੱਕ ਹੀ ਰੱਖੋ, ਘਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਵੇਲੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਭਲਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੋ।

ਅਚਾਨਕ ਸਭ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੱਗਭਗ ਖੋਫ਼ਨਾਕ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਸਕੀਮ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅੜਚਣ ਕਾਰਨ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦੀ, ਕੇਵਲ ਬੈਠਕੇ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਬੜਾ ਵਿਲਾਸਮਈ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅੜਚਣ ਦਾ ਤੋੜ ਤੁਸੀਂ ਲਭ ਲਵੋਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਕੌਣ ਰੋਕ ਸਕੇਗਾ? ਕਈ ਵਾਰ, ਇਸੇ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ, ਅਸਲ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਇੰਨਾ ਆਨੰਦਮਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੰਨਾ ਆਨੰਦਮਈ ਉਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਤਸੱਵਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਅੜਚਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਹਨ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਲ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਔਕੜ ਸਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਸਾਰੋ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿੱਚ ਹੋ, ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਅਤੇ ਪੇਚੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਲੋਕ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਸਵਿਕਾਰਨ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾ ਕੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਝੱਟ ਹੀ ਹੌਸਲਾ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੌਖਾਲਾ ਹੱਲ ਟੋਲਣਗੇ। ਇਸ ਹੱਲ ਨੂੰ ਸਵਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬਾਕੀ ਰੱਬ ਆਸਰੇ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ। ਫਿਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪਾਗਲ ਹੋ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੰਨੇ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਨਹੀਂ, ਪਾਗਲ ਨਹੀਂ। ਬਹਾਦਰ। ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਠਾਣਿਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨਾ ਨਾਮੁੰਮਕਿਨ

ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਹ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਖਮ ਸਮਝ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਝੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜੇ, ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਉਪਰੰਤ ਹਾਸਿਲ ਹੋਈ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸੁਆਦ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ!

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿਜੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚਲੇ ਤਨਾਅ ਨੂੰ ਕੁਝ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਹੌਲ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵੋ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਆਸਰੇ ਛੱਡਣਾ ਹੀ ਉਤਮ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਕੇਵਲ ਇਸ ਕਾਹਲ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨ ਦੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕੋ ਤਾਂ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੋਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਲਵੋਗੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਸਾਰੂ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਖਪਾ ਸਕੋਗੇ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਨੂੰ ਹੁਣ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪੂਰੀ ਤਵੱਜੋ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਟਲ ਕਲਪਨਾ ਸੰਸਾਰ ਚਿਤਰਣ ਅਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਮੇਤ, ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੰਬਲ-ਭੂਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਲੇਜ਼ਰ ਵਰਗੀ ਪੈਨੀ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁੱਲ ਦਰੁਸਤ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਕਾਬਲ ਹੋ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਦੂਜੀ ਸਲਾਹੀਅਤ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਕੀਮਤੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਪਨਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸੱਚ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਵਧੇਰੇ ਆਨੰਦਮਈ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹਿੰਮਤ ਕਰਕੇ ਹਕੀਕਤ ਪਹਿਚਾਣ ਲਵੋਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਨੰਦਮਈ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਮਾਯੂਸੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ...ਪਰ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਇੱਕ ਡਰਾਉਣੇ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੁਰਾਡੇ, ਕਾਲਪਨਿਕ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਲੱਥ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਆਖ਼ਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਲ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪਲ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਪਲ ਲਈ ਜਿਊਂਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੈ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ ਸਗੋਂ ਅਤਿ ਦਾ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਲਪਨਿਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿਠਣਾ ਛੱਡਕੇ ਜੋ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿਠੋ।

ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਸਿਆਣੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਅਕਸਰ, ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਸੂਝ ਇੱਕ ਪੌਦੇ ਵਾਂਗ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਉਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕੁਰ ਅਚਾਨਕ ਫੁੱਟ ਕੇ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਖਿੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ, ਦਰਅਸਲ, ਇਲਹਾਮ ਦੇ ਇਹ ਪਲ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਇਹ ਤਵੱਕੋ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਮਝ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਬਿਲਕੁੱਲ ਇੰਝ ਹੀ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ

ਕਾਹਲੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਹਿਜੇ, ਸਹਿਜੇ, ਰੌਸ਼ਨੀ ਉਦੈ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਵਾਂ ਪੰਥ ਅਪਨਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲਿਓ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੋਚੋ ਉਸ ਗ਼ਰੀਬ ਚਿੰਤਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਘੱਟ ਰਹੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਪੂਰੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਸਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਮਲ ਬਚੇ ਹੋਏ ਰੰਗ ਨੂੰ ਅਤਿ ਕਿਰਸ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਚਿੰਤਰਕਾਰ ਦਾ ਸਹੀ ਰੱਦੋਅਮਲ, ਪਰ, ਇਸਦੇ ਬਿਲਕੁੱਲ ਉਲਟ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬਚੇ ਹੋਏ ਰੰਗ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਦਿਲੀ ਨਾਲ ਵਰਤ ਕੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਖ਼ਰੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਜਿਸਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਦੇਖੇ - ਬੱਸ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੇ। ਫਿਰ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਹੋਰ ਰੰਗ ਖਰੀਦ ਸਕਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸੋਮੇ ਦੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਚੇਤਨ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ, ਜੇ ਚਾਹੋ ਤਾਂ, ਉਸ ਕਲਾਕਾਰ ਵਾਂਗ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਸਿਰਜ ਸਕਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦੂਸਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਮਸਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੱਚੇ ਦੋਹਰਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ-ਕਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਵੱਡੇ? ਸਾਡੇ ਬਾਲਗ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇੱਕ ਬਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਤਜਰਬੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਕੂਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਵਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰੋਗ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਦੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੇਲਾ ਹੈ ਆਦਤਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ।

ਪੈਸਾ ਦਰਖਤਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉੱਗਦਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦੱਬ ਦਿਓ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬਾਕਾਇਦਗੀ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇਂਦੇ ਰਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਆਲੂਆਂ ਵਾਂਗ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਫੁੱਟ ਪਵੇਗਾ। ਨਹੀਂ ਯਕੀਨ? ਚੱਲੋ ਛੱਡੋ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤੀ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਲਕਾ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਨਿੱਜੀ ਹਾਲਾਤ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਵਿੱਚਲੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇੜਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਨਾਕਾਬਲੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਯਕੀਨ ਕਰੋ - ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ!

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬਿਲਕੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਫ਼ੇ ਨੂੰ ਨਾ ਘੂਰੋ। ਸੁਣੋ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਿਖਣ ਵਾਲ ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਲਿਖਾਰੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਸੱਚੀ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਪਹਿਰੇ ਨੂੰ ਢਿੱਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਖੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਬੋਚ ਸਕਣ। ਕਿਸੇ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਤਨਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ - ਕਮਜ਼ੋਰ, ਚਿਤਚਿਤੇ ਤੇ ਬੇਚੈਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਾਹੌਲ ਬਦਲੇਗਾ। ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਤੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ, ਭੈਅਭੀਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗੁੱਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਣਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਫ਼ਿਲਮੀ ਕਲਾਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਨੇਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ, ਕੋਈ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਕੋਡੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ, ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਕਲਾਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦੇ ਲਾਲੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਡੂੰਘੀ ਸੂਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਤੇ ਗੁਮਨਾਮੀ, ਸਫ਼ਲਤਾ ਤੇ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀ ਫ਼ਰਕ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿਸਮਤ, ਪਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਮਹਾਨ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੇ ਰੱਸਤੇ 'ਤੇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਤਸੱਵਰ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਪਛਤੇ ਹੋਏ ਹੋ, ਜਿਹੜੀ ਸਭਕੁ ਤੁਸੀਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਵੀ ਬੰਦ ਪਈ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਨਕਸ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਡੀ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਬੂਲਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੋ। ਬੁਰੀ ਖ਼ਬਰ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੋ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਇੰਨੀ ਬੁਰੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾ ਜਾਪੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਵੋ, ਉਹੀ ਹੁਣ ਹੁੰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ, ਪਰ, ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਸਬੱਬੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੋਗੇ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਅਸੀਂ ਉਪਰ ਸੁੱਟਦੇ ਹਾਂ, ਉਹੀ ਥੱਲੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਤਦ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪੱਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਉਪਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਪਣੇ ਉਤਰਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੋ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਫਿਜ਼ੂਲ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਉਸਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੁਣ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਫ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਹਾਲੀਆ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸ੍ਰੋਤ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦਾ ਜ਼ਾਮਨ ਹੈ।

ਛਤਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੂਸਲਾਧਾਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਵੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਛਤਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਹਿਰਦ ਮਹਿਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਣ ਲੱਗਿਆਂ, ਹਰ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਖਾਈ ਜਾਂ ਉਚਾਵੇ ਪੁੱਲ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ, ਕਤਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਆਲ੍ਹਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਵਕਤ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ

ਹੈ। ਖ਼ਤਰਾ ਟਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੁਰਕਾਰ ਰਹੇ ਹੋ।

“ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਖੋਦਣਾ ਛੱਡੋ!” ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਹੈ, ਪਰ ਅਕਸਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਮਦਦਗਾਰ ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ “ਆਹ ਲਓ, ਹੋਰ ਤਿਖਾ ਬੇਲਚਾ,” ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ, “ਤੁਸੀਂ ਉਥੋਂ ਪਰਿਓ ਖੋਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ?” ਸੱਚਮੁੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਡੂੰਘਾ ਟੋਆ ਖੋਦਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਝੱਟ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਉਸਦੇ ਦੁਆਲੇ ਝੁਰਮੁਟ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ - ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਲਈ ਖੋਦਣਾ ਛੱਡਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਿਆ ਜੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਕਿੰਨਾ ਦਬਾਅ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਚਾਹੇ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਰਮ ਜਾਪੇ, ਬੱਸ ਛੱਡ ਦਿਓ!

ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਖ਼ਲਾਕ ਦੇ ਉਚੇ ਟਿੱਲੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਬੱਕਦੇ। ਕਈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਉਸ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਉਚਾਈ ਦੀ ਥਾਹ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਟਿੱਲਾ, ਦਰਅਸਲ, ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਉਪਰ ਚੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਫਿਸਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਰਾਮਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਟੀਸੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਗਏ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਚੋਟੀ ਉਪਰਲੀ ਰੇਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੇਤਾ ਦਾ ਗਾਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਪਿਸ ਖਿੱਚ ਲਵੇਗਾ ਤੇ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਆ ਜਾਵੋਗੇ। ਕੀ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਹੋ? ਸ਼ਾਇਦ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਹੀ ਹੋਵੋਗੇ? ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਬੂਲੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਲੋਕ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਤੇ ਨਿਹਾਇਤ ਹਾਸੋਹੀਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਡਰਾਮੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਰਵੱਈਏ ਤੇ ਪੈਂਤੜੇ ਬਦਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪੂਰਨ ਨਿਸ਼ਚੇ ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਹਰ ਉਸ ਸੋਚ ਦੀ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੰਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਅਤੀਤ ਦੀ ਕੋਈ ਤਿਆਗੀ ਹੋਈ ਸੋਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਕੱਟੜ, ਅਵੇੜੇ ਤੇ ਹਠੀ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਹੁਣ ਕੁਝ ਤਿਆਗਣ, ਕੁਝ ਵਿਸਾਰਣ ਤੇ ਕੁਝ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਬੇਨਤੀ ਇੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ ਜ਼ਰਫ ਆਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਜੇ!

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਰੋ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਖੜੋ ਰਹੋ! ਹੁਣ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੇਖੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਤੇ ਢਿੱਲੇ-ਮੱਠੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ। ਚੱਲੋ, ਥੋੜੇ ਮੁਸਤੈਦ ਬਣੋ। ਆਪਣਾ ਹੁਲੀਆ ਵੀ ਕੁਝ ਠੀਕ ਕਰੋ।

ਬੋਝੀ ਛੱਬ ਪੈਦਾ ਕਰੇ। ਮੈਨੂੰ ਪਤੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਬਹਿਦੀ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਧੋ ਈ ਲਵਾਂ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਸਕਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕਿੰਨੀ ਅਰਥਹੀਨ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕੋ।

ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਮਲੂਕ ਬਾਲ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, “ਹਾਏ, ਕਿੰਨਾ ਪਿਆਰਾ ਏ ਮੇਰਾ ਮਿੱਠੂ।” ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਲਹਿਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੋਤਝਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਟੇ, ਮਸਾਂ ਫੁੱਲ ਭਰ ਅਉਧ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੰਨ੍ਹੇ-ਮੁੰਨੇ ਨੌਨਿਹਾਲਾਂ ਨੇ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ 80 ਸਾਲ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਨੌਂ ਸੌ ਤੇ ਸੱਠ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹੀ ਹੋਵੋਗੇ! ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਗਿਣਵੇਂ ਦਿਨ ਹੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਇਹ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਹਰ ਪਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਲਾਹਾ ਲਈਏ। ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮਿੱਠੂ ਹੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਜਵਾਨ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਟਕੀ ਮੋੜਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਾ ਲਿਆ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਕੁਝ ਵੀ ਔਧਾ ਅਧੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਇੰਤਹਾ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਚੰਨ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਡੂੰਘੇ ਤਹਿਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੇਖੇ ਹੋਣ। ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ, ਇਹ ਦੂਜੀ ਸਨਕ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਅਹੰਕਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਢੇਰੀ ਨਹੀਂ ਢਾਉਣ ਦਿੰਦਾ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਸ਼-ਮਕਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸ਼ੰਕਾ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕੀਮਤ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿੱਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰ ਚੁੱਕੀਏ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਕੁਝ ਹੌਲਾ ਕਰੋ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੋਣਾ ਪੈਣਾ ਬੰਦ ਕਰੋ।

ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਝ-ਚਿਰੀ ਰਾਹਤ ਹੀ ਨਸੀਬ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਹੋਗੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ, ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਹੈ ਹੀ ਅਜਿਹੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਬਕਵਾਸ ਕਹਿਕੇ ਨਕਾਰ ਦੇਵੋਗੇ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਚੰਗੀ ਖ਼ੁਬਰ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈਅ ਹਾਸਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਵੱਡਾ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਝੂਠੀ ਆਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸੇ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ। ਇਸਤੋਂ, ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੁਰਾ ਕਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਹੀ ਚਾਹਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਨੇ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਧਮਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਤੁਛ ਸੋਚਣ ‘ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲੁੱਟਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵੈ-ਨਿੰਦਕ ਰਵੱਈਆ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਅਗਾਂਹ ਵਧੋ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਛੱਤਪੇ ਮਾਰ ਸਕੋਗੇ।

ਨੀਤੀਘਾਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਨਾਲ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਉਹ ਅਗੇਤਾ ਹੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਸਕਣ - ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਚਨਚੇਤੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾ ਸਕਣ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਪਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਤਾਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਬਲਵਾਨ ਮੁਕੱਦਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਉੱਕਾ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਿਸਮਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰ ਖੜਕਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਝੇ ਬਿਹਬਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੋਝੇ ਕਰੋਧੀ ਵੀ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਣੀ ਦੀ ਇਸ ਅਚਾਨਕ ਆਮਦ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਧਰੀਆਂ ਧਰਾਈਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਢਿੱਲੇ ਪੈਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਸਮਤ ਲਈ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਸੰਭਾਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ‘ਮੁਕੱਦਰ ਕਾ ਸਿਕੰਦਰ’ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਰੁੱਝੇਝੇਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁੱਝੇ ਰਹੋਗੇ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਓ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਕਸਰ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਸਿਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ। ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਉੱਕਾ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਘਟੋਘੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਮਕਾਲੀ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਤਾਂ ਕੌਣ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਅਯੋਗ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਅਸਲ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਕਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਜਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਨ - ਘਟੋਘੱਟ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਣ। ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਰ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਬੇਹੂਦਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਗ਼ੈਰਵਾਜ਼ਬ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਭ ਉਹ ਕੇਵਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਖ਼ਾਤਿਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆਂ ਬੋਝਾ ਚੌਕਸ ਰਹਿਆ ਜੇ। ਪਰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਸਬੰਧੀ ਬਹੁਤੇ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸੰਭਵ ਹੈ।

“ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪਿਆਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।” ਇਹ ਹੁਣ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿੰਨਾਂ ਇਹ ਮੁੱਢ

ਕਦੀਮ ਤੋਂ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਕੁਝ ਦਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਨਾ ਬਾਪ ਬੜਾ ਨਾ ਭਈਆ, ਸਬਸੇ ਬੜਾ ਰੁਪਈਆ।' ਕੁਝ ਹੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬਜਿੱਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸਤੋਂ ਛੁੱਟ ਕੁਝ ਹੋਰ ਭਾਲਦੇ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਦੁਰੇਡੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਸੋ ਸ਼ਾਇਦ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪਿਆਰ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹੀ ਮਿਲਣਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦਲੇਰ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ 'ਜੇਕਰ' ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਆਸ਼ਾਜਨਕ ਬਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਗਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਪਾਲਿਸੀ ਵਾਂਗ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਅੱਗਾ ਦੌੜ ਤੇ ਪਿੱਛਾ ਚੌੜ' ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੋਗੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਪਲਾਨ-ਬੀ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਲਾਨ-ਏ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸੰਘੀ ਨੱਪ ਦਿਓ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਹੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੌਕਿਆਂ ਭਰਪੂਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹੀ ਖਾਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਮਸਰੂਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹਾਥੀਆਂ ਦਾ ਝੁੰਡ ਵੀ ਆ ਕੇ ਤਰਬੱਲੀ ਮਚਾ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੇਵਲ ਉਸਦੇ ਉਥੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਸਕੋ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਆਸਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀਰੋ ਜਵਾਹਰਾਤ ਵੀ ਵਰ੍ਹੇ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ 'ਗੰਦ' ਸਾਫ਼ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਰੁੜ੍ਹਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹੁੰਦੇ। ਭਲੇ ਮਾਣਸ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਸਲੀ ਨੇਅਮਤਾਂ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਆਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੱਢਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਅਮਤਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਫ਼ਰਮਾ ਸਕੋ।

ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਰਦੇ ਛੇ ਅਰਬ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਪਰਕ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਦ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰੋ, ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਵੇਂ ਸਲਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ। ਹਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਾਉਣ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਵਾਰੋਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ। ਕੰਨ ਬੰਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਸੁਣੋ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਕ ਨੇਅਮਤ ਹੈ। ਅਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੇ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਆਵਾਗੋਣ ਗੋਤੇ ਖਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨੇਪਰੇ

ਚਾੜ੍ਹਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਸਥਿਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਫਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਖ਼ਾਕਾ ਮਾਤਰ ਲੱਗਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਢੇਰ ਸਾਰੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਮਗਰੋਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਰਦਾਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਵੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤਦੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਲਿਖੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੀ ਅਤੇ ਪੱਕੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਫ਼ਾਈ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ - ਪਰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਹਾਲੇ ਇਸ ਹੁੰਝਾਫੇਰੂ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਤਿਆਗ ਦੇਵੋ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਰੱਖਿਆ।

ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ - ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਵਿਹਾਰਕ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਤੇ ਸਮਝ ਹੈ ਪਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਬਹੁਤੇ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਫ਼ਾਸਲਾ ਭਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦਾ ਵੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਕੀ ਰਹੇ ਹੋ। ਸਭ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਕੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜਿਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਕਾਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਲਾਲਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ?

ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੇ ਦੌਸੀ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਜੀਵਨ ਮਿਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿੱਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋ! ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਬਿਹਤਰ ਜੀਵਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਕਲਪਨਾ ਅਤੇ ਹਸਮੁਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਕੈਦੀ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹ ਘੱਟ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਮਲ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਹੀ ਅਪਨਾਓ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਪੈਸਾ ਖ਼ਰੀਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਪੱਖੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਗਿਣਤੀ-ਮਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਮੀਰ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਣ ਰਹੇ ਹਾਲਾਤ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੋ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਕੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਂਗ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਵੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਸੰਭਾਵੀ ਨਤੀਜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਵਹਾਅ ਦੇ ਉਲਟ

ਤਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਬਕੇਵਾਂ, ਹੋਰ ਕੀ! ਆਪਣੀ ਮੁੱਢਲੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਚੁੱਪਚਾਪ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਦਰਅਸਲ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੀਵਾਨਾ ਸਮਝਣਗੇ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇੱਕਸਾਰਤਾ, ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਤੇ ਮਿਲਵਰਤਨ ਹੈ। ਕੀ ਮਤਲਬ ਕਿ 'ਨਹੀਂ' ਹੈ? ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਸਕਾਂਗੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਹਰ ਕਥਨ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬਜ਼ਿਦ ਰਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਸਵਾਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਠੀਕ ਐ? ਕੀ ਮਤਲਬ ਕਿ ਠੀਕ ਨਹੀਂ? ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਲੇਖਕ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਠੀਕ ਹੀ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਪਾਠਕ ਹੋ। ਮੇਰੇ ਮੱਤ ਨਾਲ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਚੱਲੋ, ਅੱਗੇ ਤੁਰੀਏ? ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਬਹਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਨਾ? ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨੀ ਵੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਬਹਿਸ ਕਰ ਹੀ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਇਓ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੀਯਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਘਟਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਇੱਕ ਉਪਕਾਰ ਕਰੋਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਮਸਰੂਫ਼ ਹੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋਰ ਔਕੜਾਂ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਸੋ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇਣਾ ਮੇਰੀ ਅਸਿੱਧਤਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਹੀ ਬੜੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਤੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਹਿਰ ਹੋ ਅਤੇ...ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਂਤਿਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਝਾਂਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲੁਭਾਵਣੀ ਗਿਣਗਿਣਾਹਟ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਰ ਹੀਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਢਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਪਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਚਾਰਾ ਵੀ ਹੈ।

ਟਿੱਕ, ਟੋਕ, ਟਿੱਕ, ਟੋਕ। ਹਰ ਤਿੱਖੀ ਧੁੰਨੀ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਪਲ ਨੂੰ ਮਾਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਟਿੱਕ, ਟੋਕ, ਟਿੱਕ, ਟੋਕ। ਤਿਲਕਵੇਂ ਸਕਿੰਟ ਸਾਡੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਟਿੱਕ, ਟੋਕ, ਟਿੱਕ, ਟੋਕ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਘੜੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ? ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਦੇ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿਓ ਜਾਂ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿਓ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਈਆਂ ਨੂੰ ਜਬਰਨ ਉਲਟੇ ਪਾਸੇ ਚੱਲਣ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿਓ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਲੈ ਜਾਣ? ਵਕਤ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਵਕਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਭਵਿੱਖ ਤੋਂ ਡਰੋ ਨਾ ਤੇ ਬੀਤੇ ਦਾ ਮਾਤਮ ਨਾ ਕਰੋ। ਕੇਵਲ ਇੰਨੇ ਖੁਲ੍ਹਦਿਲੇ ਬਣੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਹਿਤਰਾਮ ਕਰ ਸਕੋ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਸਵਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੰਦ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਲੇਖਣੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵੀ ਗਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਖ ਦੇਖਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ

ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਤਜਰਬਾ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਉਨਾ ਭੈੜਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਓਗੇ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਮੇਰੇ ਕਿਆਫ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਉੱਜਵਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਧਰਣ ਦੌਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕੋਗੇ, ਕਿਸੇ ਜਿੰਨ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾ ਸਕੋਗੇ, ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਭੈੜੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਸਕੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਣ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਯਕੀਨੀ ਉੱਨਤੀ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਬਸ਼ਰਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੋ।

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿੱਲ ਦੁਖਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਲਮ ਵੀ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਹਿਰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਵਲੂਧਰਿਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਤੇ ਕੋਰਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਰੇ ਦਾ ਮੌਸਮ ਦੀ ਸਰਦੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਆਲੋਚਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੱਚ ਵੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਇਹ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਭੁੱਲ ਕਿਉਂ ਮੰਗੋ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਕਥਨ ਮਾਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਰਮੀਮਾਂ (ਸੋਧਾਂ) ਕਰੇ। ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ! ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਸਾਜ਼ੀ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਨਾ ਰਹੇ? ਅੱਜ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਹਮਾਇਤ। ਇਸ ਲਈ ਸੱਚ ਨੂੰ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਮੋੜੋ। ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ, ਭਾਵੇਂ, ਬੋਝਾ ਝੂਠ ਵੀ ਬੋਲੋ। ਇਹੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਕਾਜ਼ਾ ਹੈ।

ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੁਣ ਖੁਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ - ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਅਨੋਖਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਤੰਨ-ਮੰਨ-ਧੰਨ ਸਭ ਨਿਓਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਜਿੱਥੇ ਸੁਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ ਉਥੇ ਫਿੱਕਾ ਵੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਐਸੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ੋਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਝਾ ਰੋਮਾਂਚ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਇੱਕ ਮਿੰਟ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਇਹ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਪੇ, ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਮਾਣ ਸਕੋ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸੱਚਮੁੱਚ, ਪਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ। ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਜਵਾਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠਰ੍ਹਮੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਉਕਾ ਹੀ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਖੁਦ ਤੁਸੀਂ। ਫਿਰ ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧੋ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਤੁਸੀਂ ਸੰਭਾਲ ਸਕੋ।

ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ

ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਅਜਿਹੀ ਨੌਬਤ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁਖ ਮੋੜਕੇ ਪਰੇ ਹਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮਸਲਾ, ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਗਾ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਕਿ ਇੰਝ ਪਰੇ ਹਟਣਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਥੋੜਾ ਹੋਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਹੀ ਸੋਚ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਜੂਏ ਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਚੱਲਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ: ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੁਸੀਂ ਖੇਡਦੇ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੁਸੀਂ ਹਾਰਦੇ ਹੋ। ਸੋ, ਚੱਲੋ, ਇਸਤੋਂ ਪਰੇ ਚਲੇ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੇ ਰਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਦੂਰੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨਿਗੂਣਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਦਮ ਪਿਛੇ ਹਟਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਅਖਾਣ ਤੁਹਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਾਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇੰਝ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਅੱਪੜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹੋਣ। ਇਹ ਸਭ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਚਾਲਾਂ ਅੱਗੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਰਲਾਉਣ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਨਾਲੇ, ਇੰਨੀ ਵੀ ਕਾਹਲੀ ਕੀ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਇਸ ਲਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਲ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਮੌਜ ਮੇਲਿਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਹੀ ਨਾ ਮਾਣ ਸਕੋ।

ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਮਤਲਬ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਾਂ, ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਰੋਧੀ ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਚੱਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਹਾਲੇ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੁਣੇ ਹੀ ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਸ਼ੀਤਲ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਪਰ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਚੱਲਣ ਦਾ ਅਵਸਰ, ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ। ਚੱਲੋ, ਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪਾਸਾ ਹੀ ਪਲਟ ਦੇਓ!

ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਸਮਝੋ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਹੀ ਬੈਠ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਫਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਸਵਾਲ ਕੇਵਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ? ਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਨ ਚੋਣ- ਸਭ ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਰੋਸ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਖ਼ਤ ਸੁਭਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਤੁਸੀਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਟੋਘਟ ਦੇਖਣਾ ਤਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਪਤਾ ਖੋਰੇ...

ਕੀ ਸਤੰਬਰ 11 ਮੁੜ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਆਮ ਦਿਨ ਬਣ ਸਕੇਗਾ? ਸ਼ਾਇਦ, ਹੋਰ ਆਣ ਵਾਲੇ

50-60 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤੇ ਨਾ ਰਹੇ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਾਂ ਫਿਰ, ਉਹ ਇਸ (ਦੁਰ)ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਜੱਲੂਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦਾ ਸਾਕਾ, ਜਾਂ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ, ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜੂਨ 84 ਦਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਨ ਰਹੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਘੜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਗੇੜਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਘੜੀ ਦੇ ਹੱਥ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦੇ ਹਨ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਸਾਡਾ ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਾਡੀ ਤਾਕਤ ਬਣੇ, ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਆਹਿਸਤਾ-ਆਹਿਸਤਾ ਸੂਝ ਹੋ ਨਿਬੜੇ। ਜੀਵਨ ਉਮੀਦ ਦੇ ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੇ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲਵੋ।

ਅੱਜ ਤੋਂ 100 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ 1000 ਸਾਲ ਤੱਕ, ਵੀ ਲੋਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲੋਕ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ, ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਈਏ, ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਅਸਲ ਮਨੋਰਥ ਕੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਵੀ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਜਾਵੀਏ, ਪਰ ਕੁਝ ਜਵਾਬ ਮੰਗਦੇ ਸਵਾਲ ਫਿਰ ਵੀ ਲਾਜਵਾਬ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾਤਮਕ ਫੈਸਲੇ ਲਈਏ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਇਹੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀਏ।

ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨੇੜ੍ਹ ਜਿੱਥੇ ਅਤੀਤ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਉਥੇ ਦੂਜਾ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਨਿਹਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ (ਇਹ ਪੈਰਾ 2003 ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ), ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਪਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਪੱਕੀ ਹੈ: ਜਿਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਾਂਤ, ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸ, ਵਧੇਰੇ ਦਇਆਵਾਨ, ਵਧੇਰੇ ਦਰਦਮੰਦ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸੂਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਗੁਜ਼ਰੇ ਹੋਏ ਕਲ੍ਹ ਦੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕਲ੍ਹ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਈਏ।

ਅੱਜ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਪਿੱਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਖੋਫ਼ਨਾਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਮੁੜ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ? ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹਾਲੇ ਥੋੜੀ ਹੋਰ ਦੇਰ ਲੱਗੇਗੀ। ਪੀੜ ਵਾਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਯਕੀਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। 'ਕੀ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ?' ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਟੇਜ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚਲਾ ਘਟਨਾਚੱਕਰ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਤਨਾਅ ਦਾ ਅੰਧਕਾਰ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਦੀ ਚਮਕ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ: ਕੀ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ? ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਵਾਬ ਹੈ: ਜੀ ਹਾਂ! ਯਾਦਾਂ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇ ਆਸਮਾਨ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦਰਦਨਾਕ ਅਤੀਤ ਨਾਲ ਮੁੜ ਜੁੜਨ, ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਮਰਹਮ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਕਰੋਧ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੌਂ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਜਾਗਦੇ? ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਚੁੰਢੀ ਵੱਡੋ। ਫਿਰ ਵੱਡੋ! ਫਿਰ ਵੱਡੋ! ਆਖਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਨੀ ਪੀੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਸੁੱਤੇ ਵੀ ਹੋਏ ਤਾਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਗ ਜਾਵੋਗੇ। ਹਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੁੰਢੀ ਵੱਡਣ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਾਗਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ! ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਵਿਖਾਵੇ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਮਾਰੋ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਗ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਥੋੜਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਸਦਾ ਲਈ ਸੌਂ ਜਾਵੋਗੇ! ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਛੱਡੋ ਕਿ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਸਥਿਤੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸੱਚੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋਗੇ ਉਨਾ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਵੋਗੇ। ਸੋ ਸੋਚਣਾ ਛੱਡੋ। ਸਿਰਫ਼ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਟੋਲੋ।

ਬੇਵਕੂਫ਼ ਲੋਕ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਪੰਗੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਲੈਣੋਂ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਹਨ! ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਮੂਰਖਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ? ਖ਼ੈਰ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਨਿਆਣੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਹ ਕਿਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਪਰ ਇਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੂਰਖ ਸਾਬਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸਲੀ ਮੂਰਖ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੰਕਾ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੂਝ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਹੈ। ਪਰ, ਜੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਨਾ ਛੋੜੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਛੋੜੇ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣ ਬੁਝਕੇ ਕੋਣ ਮੁਸੀਬਤ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਸਹੇੜਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੰਗ ਕਰੇ। ਮੁਸੀਬਤ ਸਹੇੜਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮੰਤਵ ਵੀ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਗਲ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੁਸੀਬਤ ਨਹੀਂ ਸਹੇੜਦਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੰਨੀ ਸਮਝ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਹਾਂ ਉਦੋਂ ਸਾਡੀ ਸੂਝ ਜਵਾਬ ਦੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧੁਰ ਅੰਤਰੀਵ ਤੱਕ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਈਏ। ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਹੁਣ ਮੁਸੀਬਤ ਖੜੀ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ, ਪਰ ਉਨੀ ਕੁ ਮੁਸੀਬਤ ਜਿੰਨੀ ਕੁ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਕਰ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਾਂਗ ਨਜਿੱਠਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸ਼ਾਂਤੀ, ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਂਤੀ। ਨਾ ਕੋਈ ਫੋਨ ਕਾਲ, ਨਾ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ਼, ਨਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ। ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ। ਕੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੇ ਫਰਜ਼ ਸਰਅੰਜਾਮ। ਕੰਮ-ਕਾਜ ਖ਼ਤਮ। ਸਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ਖੁਸ਼। ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ। ਕੋਈ ਭੈਅ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚਿੜਚਿੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਬੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ? ਕੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ, ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਜਿਹੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਵਿਵਰਨ ਸੁਣਦੇ

ਹੋਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ? ਅੰਤ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਲੋੜੀਂਦਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘਟੋਘਟ ਇਹ ਸਭ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਦਰਅਸਲ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਪਹਾੜ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਸਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੋ!

ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣ ਹਿੱਤ ਤਬਦੀਲੀ ਰਚਦੇ ਹੋ। ਦਰਅਸਲ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ-ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ। ਇਸੇ ਵਜਾਹ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅੱਗੋਂ ਕੀ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਲਭਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਰੋਂ ਉਖਾੜੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਬੋੜੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਵੇ - ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ, ਕੁਝ ਰੁਮਾਂਚਕ ਵਾਪਰਨ ਦੇਵੇ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਚਾਲ ਖੇਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਔਕੜਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਣ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੀ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਅਵਸਰ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਡਰ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣ ਦੇਣਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹੋ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੋ, ਤੁਸੀਂ 'ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ' ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਰ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗੋਹਬਾਨੀ (ਦੇਖਰੇਖ) ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼-ਦਰ-ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਦਰ-ਕੋਸ਼ਿਸ਼-ਦਰ-ਕੋਸ਼ਿਸ਼...ਦਰ-ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਲੇ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਓ, ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬਦਲਦੀ ਤਬੀਅਤ ਤੋਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਦਿਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਤਵਾਜ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕੋ। ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਜਾਦੂਈ ਚੱਕਰ ਖਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵਾਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਤਰਾਅ ਚੜ੍ਹਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਉਕਤਾਊ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦਾ ਆਨੰਦ ਹੀ ਨਾ ਮਾਣੋ। ਨਾਲੇ ਚੰਗੇ ਪਾਸੇ ਦੇਖੋ, ਅਤੇ ਮੌਜ ਉਡਾਓ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਰਾਹ ਚੁਣਨਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਵਾਰ ਉਹੀ ਚੁਣਿਓ ਜਿਹੜਾ ਵਧੇਰੇ ਰੁਮਾਂਚਕਾਰੀ ਹੋਵੇ।

ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸੋਚ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ, ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਮਾਯੂਸੀ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਦੋ ਭਿਅੰਕਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੀ ਇਹ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਸਚਮੁਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ

ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਮਾਇਆਜਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਿਸਦੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਉਮੀਦ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਆਓ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਇੱਕ ਖ਼ਲਾਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਘਾਤੇ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸੁੰਨਮਸਾਨ ਉੱਕਾ ਹੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਖ਼ਲਾਅ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਉਹ ਵੱਡਾ ਧਮਾਕਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ, ਕਈ ਅਰਬਾਂ ਖ਼ਰਬਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਆਹਿਸਤਾ-ਆਹਿਸਤਾ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਅੱਜੋਕੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਸਿਤਾਰੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਹਿ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ। ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਰ ਸੁਣੀ ਇਸ ਬਕਵਾਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਭਲਾ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ? ਪਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਤਾਂ ਕਹਾਣੀ ਹੈ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਸ ਲੰਬੀ ਉਡੀਕ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨੀ ਪਈ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਥੱਲੇ ਝੁੱਕ ਜਾਓ! ਰਾਹ 'ਚੋਂ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਓ! ਝਕਾਨੀ ਦਿਓ, ਆਡਾ-ਤਿਰਛਾ ਚੱਲੋ, ਚੱਕਰ ਦਿਓ! ਉਥੇ ਬੱਸ ਖੜੋ ਨਾ ਰਹੋ, ਕੁਝ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਫਸਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਫਰਲੇ ਮਾਰ ਜਾਓ। ਹਰਨ ਹੋ ਜਾਓ। ਉਡਨ-ਛੂ ਹੋ ਜਾਓ। ਰਾਹ ਬਦਲ ਜਾਓ। ਹੱਦ ਹੋ ਗਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਸਲਾ ਕੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਹ ਲਿਖਤ ਹੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ! ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਲਚਕ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਸਰਾਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿੱਖ ਕੇ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟੋ। ਮੁਸੀਬਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਭ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਛੁਪ ਜਾਓ ਅਤੇ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਕਰਾਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਜਾਣੋ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਅਫ਼ਸੋਸ, ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੀਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤ ਹੀ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੌਣ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤਫਹਿਮੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕੋਗੇ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਉਸਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੋਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੌਕੇ, ਸ਼ਾਇਦ, ਬੱਸਾਂ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਯੁਗਾਂ-ਯੁੱਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ! ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਇੰਨੇ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਆਪਣੇ ਮੌਕੇ ਆਪ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਕਲਪ ਕਰਕੇ” ਅਸੀਂ ਪੈਦਲ ਹੀ ਪੰਧ ਕੱਟਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਤੇ ਜੇਕਰ ਬੱਸ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਡਰਾਈਵਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੱਸ ਸਟਾਪਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਬੱਸ ਰੋਕਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੱਸ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਛ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, “ਜਿਹੜਾ

ਮੌਕਾ ਅਸੀਂ ਸਿਰਜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕੀ ਉਹ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ?” ਉੱਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਕੇ ਦਰਅਸਲ ਟੈਕਸੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਹੋਵੋ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ!

ਇਸਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਓ। ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੇਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚ ਦਿਓ। ਫਿਰ ਇਸ ਲਕੀਰ ਨੂੰ ਸੀਮੈਂਟ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਓ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕੋ ਜਿੰਨੇ ਫਾਸਲੇ ਉਪਰ ਲੋਹੇ ਦੇ ਖੰਭੇ ਗੱਡ ਦਿਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੰਭਿਆਂ ਨਾਲ ਸਟੀਲ ਦੀਆਂ ਪੱਧਰੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਜੋੜ ਦਿਓ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵੈਲਡ ਕਰ ਦਿਓ। ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਇਸ ਲੋਹੇ ਦੀ ਅਭੇਦ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਉਪਰ ਲੋਹੇ ਦੀ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਵੀ ਵਿਛਾ ਦਿਓ। ਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਖ਼ਰੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਹੋਇਆ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ‘ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ? ਯਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਟੱਪ ਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਬ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਨ੍ਹੇਰੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਦੇਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਤਮ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਰ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਉਤਮ ਤੋਂ ਨਿਗੂਣਾ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਹੈ ਕੀ? ਕੀ ਮਾਰਜਰੀਨ ਮੱਖਣ ਦਾ ਘਟੀਆ ਬਦਲ ਹੈ? ਕਰੋੜਾਂ ਅਰਬਾਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੇ ਜੀਵਨਜਾਚ ਅਪਨਾਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੀ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਾ ਸਿਲਕ ਨਾਲੋਂ ਘਟੀਆ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਇਲ ਹੋ ਫਿਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਕਸਰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ “ਉਤਮ ਸ਼ੈਲੀ” ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਨੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿੰਨਾਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਤਾਅਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਉਹ ਇਸਤੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਸੀ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇੰਨੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ “ਹਾਂ” ਨਾ ਕਿਹਾ ਜੇ! ਮਿਹਰਬਾਨ ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ੁਪਰਸਤੀ 'ਤੇ ਅਮਾਦਾ ਹੈ।

ਬਹੁਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੂਜੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਰੇੜ੍ਹਾ ਭਰ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ, ਕੰਟੇਨਰ ਭਰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੈਂਕਰ ਭਰ ਅਵਸਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੱਲ ਦੂਜੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਹੋਣ ਦੇਣ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਹੈ। ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੁਦਰਤਨ ਮੌਕਾ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਬਸ ਗੁੰਗਾਰਾ ਭਰ ਛੱਡਿਓ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਅਵਸਰਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਹੜਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਹੋ, ਉਸਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ‘ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਗਾਓ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਛੱਡੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੌਖਾ

ਟੀਚਾ ਨੀਯਤ ਕਰੇ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਮੈਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਸਾਂ, 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਜੇ ਕਦੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਛੋਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਲੋਕ ਚਾਂਦੀ ਰੰਗੇ ਚਮਕੀਲੇ ਸੂਟ ਪਾਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਿੱਠਾਂ 'ਤੇ ਜੈਂਟਲਮੈਨ ਪਾਈ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਤੁਰਾਂਗੇ ਜਾਂ ਗਰੁਤਵਾਕਰਸ਼ਣ ਵਿਪਰੀਤ ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਾਂਗੇ। ਅਤੇ ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਹੋਵੇਗਾ ਆਦਿ। ਦੇਖਿਆ ਜੇ ਸਾਡੇ ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦਾ ਹਾਲ? ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਸਬੰਧੀ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਉਮੀਦਾਂ, ਸੁਪਨਿਆਂ, ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਘੁਲ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਅਸੰਭਾਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿੱਥ ਲਵੋ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਬਣੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਚੋਣ ਕਰ ਲਵੋਗੇ।

ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਕਰਨਾ ਹਰ ਵਕਤ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖ਼ਿਤਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵੋ - ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਂਝ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੱਚਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹਨ ਸਾਡੇ ਸੱਚੇ ਮਿੱਤਰ...ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹਨ ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਸਾਡੀ ਇੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿੱਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੌਖਾ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾਉਣ! ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਘੋਖਦੇ ਹਾਂ। ਫ਼ਿਤਰਤਨ, ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਬੇਲੋੜੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈਏ।

ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਆਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਸੁਧਾਰਨੀਆਂ ਹਨ, ਮਸਲੇ ਜਿਹੜੇ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ, ਟੀਚੇ ਜਿਹੜੇ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਵਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ। ਸਵਾਲ ਜਿਹੜੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜੇ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ, ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਸਤਰਬੱਧ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਹੋ, ਉਸਤੋਂ ਥੋੜਾ ਹਟ ਕੇ ਖੜੋ ਹੋਵੋ। ਥੋੜੀ ਕਲਪਨਾ ਅਪਨਾਓ। ਕਿਸੇ ਪਲ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਸੂਝ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੁਭਾਵਣਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ, ਸੱਚੀ, ਯਕੀਨ ਜਾਣੋ ਮੈਂ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ। ਸੁਣੋ, ਮੇਰੇ ਹਰ ਲਿਖੇ ਲਫ਼ਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਬਦਲਣੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਜ਼ਹਿਨੀਅਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ

ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਖਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਯਕੀਨ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਏਜੰਡੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੋ। ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ? ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਾਫ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਲ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰੇਮ ਜੀਵਨ ਲਈ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਰੋਕ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਪੋਂਸਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। “ਭੈਣੋ ਤੇ ਭਰਾਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪੁਰਾਤਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਲਿਆਏ ਹਾਂ ਗਰੁਤਵਾਕਰਸ਼ਣ ਰਹਿਤ, ਤਾਕਤਵਰ, ਉੱਡਣ ਵਾਲਾ ਸਕੂਟਰ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੱਸ ਆਵਰ ਵਿੱਚ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਫਸੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।” ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਕਿਉਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹਾਲੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈ? ਬਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸੰਨ 2202 ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਸਤਾਂ ਵੇਚਣ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਸਮਝ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਈ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦੀ ਮੰਗ ਬਣਾਉਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ, ਕਿਸੇ ਐਸੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਕਰ ਕੇ ਜਿਹੜੀ ਹਾਲੇ ਮੁਮਕਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਪੋਂਸਰਾਂ ਵਾਂਗ ਸੁਦਾਈ ਲੱਗੋਗੇ। ਜਾਂ ਫਿਰ, ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵੋ।

ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਨਾਬ? ਬੱਸ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਇਸ ਗਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲਿਟੋਗੇ? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਵੇਦਨਾ ਦੇ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਗਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਕੇਗਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੀਣ ਸਮਝੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਤੁਸੀਂ, ਵੈਸੇ ਵੀ ਤਾਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਹੋ ਅਤੇ ਲੋਕ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਲਈ ਬਦਨਾਮ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ‘ਤੇ ਤਰਸ ਖਾਣ, ਬੇਵਿਸਾਹੀ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਉਕਤਾਉਣ ਦੇ ਕਈ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰੋ। ਉਮੀਦ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ। ਸਮਝ। ਮੁਆਫ਼ੀ। ਸ਼ੁਕਰ। ਉਪਰ ਉੱਠਣ ਦਾ ਰਾਹ ਕੇਵਲ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹੁੰਚ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਘੁਮੇਟੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਇਸਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲਵੋ, ਨਾ ਕਿ ਹਤਾਸ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਡੂੰਘੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਗਾਂਹ ਅਤੇ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਦੀਵੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਖਿੱਲੀ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਥਾਈ ਕੋਈ ਸਿੱਧੀ ਲਕੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਹੈ। ਘੁੰਮ ਕੇ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣਾ ਕਿਸਮਤ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਲਾਜਵਾਬ ਸ਼ੈਲੀ ਕੋਲ ਵਾਪਿਸ ਆਵੋਗੇ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜੋ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰੋਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਜੋ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਇਸਤੋਂ ਭੈਅਭੀਤ ਹੋਵੋਗੇ।

ਅਸਲੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਚਾਕ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਵਾਹ ਲੈਣਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਐਲਾਨ ਕੇ ਤਲਖੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੀਕ ਦੇ ਉਸ ਪਾਰ ਆਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੌਣ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੌਣ ਫੜ ਕੇ ਬੈਠਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਬਣਾਉਣੀ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਕਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਾਸਿਲ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਵੇਲਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੇ ਆਖਰੀ ਔਸ ਤੱਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ Power corrupts and absolute power corrupts absolutely, ਭਾਵ ਤਾਕਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਤਾਕਤ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨੇ ਹੀ ਖ਼ਰਾਬ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਕੀ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਨਿਤਾਣੇ, ਮਜ਼ਬੂਰ ਤੇ ਨਾਮਰਦ ਲੋਕ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਂਗ, ਇਹ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਹੈ - ਫ਼ਰਕ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਪਛਾਣੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਕਤ ਕੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸਦੀ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗ਼ਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੰਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਹ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਕਿਉਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇ ਰਹੱਸਮਈ, ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਹੋ ਉਥੇ ਕਿਉਂ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਹਾਲੀਆ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੇ? ਤੁਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਜੁਆਬ ਦਰਕਾਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਜੁਆਬ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਇਨਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦਾ ਜੁਆਬ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਈ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ। ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਾ ਜੁਆਬ ਲਭਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ, ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਸਾਲ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਣ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਕਾਹਲੇ ਨਾ ਪਵੋ।

ਜੇ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ 20 ਬੈਠਕਾਂ ਮਾਰੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਵਾਲਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੁਬਾਰਾ ਬੈਠਕਾਂ ਮਾਰੋ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸਣ ਲੱਗੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ, ਤੁਸੀਂ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬੈਠਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਫਰਕ ਦਿਸੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਫੋਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਆਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਕਹਿਣ ਦੀ ਗੁਸਤਾਖ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਰੀਰਕ ਕਸਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਮਾਤਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਕਸਰ, ਅਸੀਂ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਖ਼ਵਾਹਿਸ਼ ਕਰੀਏ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਬੇਅੰਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਚੋਖੇ ਸਬਰ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੀ ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਸਕਦੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਹੀ

ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਥੋੜਾ ਸਬਰ, ਥੋੜਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਰਵਾਨੀ ਰਵਾਂ ਹੈ। ਦਿਨ-ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਦਾ ਗੇਤ ਬਦਲਦਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਰਾਤ ਸੂਰਜ ਅਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਉਦੈ। ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਚੰਦਰਮਾ ਨਵਾਂ ਚੰਦਰਮਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਪੂਰਨ ਚੰਦਰਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਵਾਪਿਸ ਅੱਧਾ ਚੰਦਰਮਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਹਰ ਪਲ ਸਾਡਾ ਸਵਾਸ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਆਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸਮਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਤਰਤੀਬ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਕੁਝ ਨਹੀਂ! ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਰਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਤੁੱਛ ਮਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤੁੱਛ ਜਾਂ ਸੂਖਮ ਜਾਪੇ, ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਜੇ। ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿੱਜ ਲਈ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਥੋੜਾ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣੋ। ਚੰਦਰਮਾ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰੋ। ਆਪਣੇ ਸਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ। ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ।

ਤਸੱਵਰ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਰੈਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਜਵਾਬ ਭੋਜਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋ। ਦਾਖ਼ਲਾ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠਕੇ ਮੈਨਿਊ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੋ - ਭੁੱਲਣਹਾਰ ਤਰੰਗ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਣ ਘੇਰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਭੁਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵੀ ਚੇਤਨਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਾਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਆਪਣੇ ਖਾਣੇ ਨਾਲੋਂ ਰੈਸਤਰਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਹਲ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਰਸੀ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ, ਅਚਾਨਕ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹਾਲੇ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਕੁਰਲਾਂਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾ ਵਰਤੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਇੰਝ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਏਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ। ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਖ਼ਲਾਅ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਕੁਦਰਤਨ ਖ਼ਾਲੀਪਨ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਖਿਲਾਰੇ ਰਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਰਜ ਸਕਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋਣ। ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ, ਸਫ਼ੈਦ, ਸਾਦਾ ਤੇ ਸਰਲ ਬਣਤਰ ਵਾਲੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਜੀ ਤੌਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਹੀ ਚਾਬੀਆਂ, ਚਿੰਠੀਆਂ, ਤਾਰਾਂ, ਕਾਰਡਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੋਟੇ-ਮੋਟੇ, ਫੁਲੇ ਹੋਏ ਪਰਸ, ਠੋਸ ਕੇ ਭਰੇ ਹੋਏ ਬੈਗ, “ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਲੋੜ ਪੈਣ” ਵਾਲੇ ਸਾਮਾਨ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੈਰਾਜਾਂ ਆਦਿ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ ਹਨ। ਵਸਤਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹਾਲ ਹੈ ਸਾਡੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਕੁਝ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।

ਸੁਪਰ ਹੀਰੋ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਡੌਲੇ ਫਤਕਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਖੰਭ ਸਿੱਧੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਐਕਸ-ਰੇਅ ਵਰਗੀਆਂ ਪੈਨੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਮਾਤੀ ਜਿੰਨੀ ਭਿਣਕ ਪੈਣ 'ਤੇ ਹੀ ਉਹ, ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਫੌਰਨ ਉੱਭਰ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਮੇਰੀ ਜਾਚੇ ਸਾਰੇ ਸੁਪਰ ਹੀਰੋਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਗ਼ਲਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨਾ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ?

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਿਹਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁਝ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਿਰਜ ਸਕਦੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ? ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਵਕਤ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਧ-ਪੱਕੇ ਗੋਸ਼ਟ ਨਾਲ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਹਰੇ ਲਗਾਓ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਸੂਰਜ ਉਦੈ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਕਿਉਂ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਭਵਿੱਖ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਮੈਨੂੰ ਪਤੈ, ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਹਿ ਦਿਓ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਸੱਚ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਿੱਜੀ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਹਕੀਕੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਤੱਕ ਲਿਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖ਼ਾਬੇ-ਖ਼ਿਆਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਖ਼ਵਾਬ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਬਹੁਤ ਬੇਮੋਕਾ ਸਵਾਲ ਹੈ! ਹੁਣ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਬੱਸ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਹੋਕੇ ਬੈਠ ਜਾਓ ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲਵੋ

ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਵੁਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੋ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਜਾਹ ਤੋਂ, ਲੋਕ ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਮਿਜਾਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਖੋਪੜੀਦਾਰ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਮਾਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਾਹਿਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਖ਼ਤ ਖੋਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਨਰਮ, ਗੁੱਦੇਦਾਰ ਮਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ, ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ, ਕੁਝ ਲਫਜ਼ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕਵਚ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਲਪਿਲਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰ ਦੇਖਿਆ ਜੇ, ਕਿਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਜੈਲੀ ਨਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇ!

ਹਰ ਜਾਇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਹ ਸੁਭਾਵਕ ਨੇਮ ਹੈ। ਭੁਲਣਹਾਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਸਹਿ-ਉਤਪਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਆਲਸੀ ਹਨ, ਕੁਝ ਅਸਾਵਧਾਨ, ਕੁਝ ਚਾਲਬਾਜ਼, ਕੁਝ ਦਗ਼ਾਬਾਜ਼ ਤੇ ਕੁਝ ਬੇਵਕੂਫ਼। ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਓ ਜੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ! ਸਗੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਿਹਨਤੀ, ਇਮਾਨਦਾਰ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਵੰਡੀਆਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਫਤਿਓ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਵੇਗਾ। ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਲਵੋ। ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਭ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋ।

ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਹਨ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਪੇਚੀਦਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਅਰੁਚੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਪਰੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪਰਬਤ ਦਾ ਰੂਪ ਨਾ ਧਾਰ ਲਵੇ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਕੈਦ ਰੱਖਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ ਦੇ ਡਰਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸੰਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਵਾਂਗ ਨਾਟਕੀ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੇ ਖ਼ਿਆਲ ਨਾਲ ਦਵੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੱਚੀ, ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੋਚ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਿੰਮਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ, ਦਿਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ, ਹੋਰ ਕਈ ਗ਼ੈਰਮੌਜੂਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਨੋਰਥ ਰਹਿਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝੇ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਬੁਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਦਰਕਾਰ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ ਜਾਂ ਛੇਤੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੇਵਲ, ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਕਾਰਜਨੀਤੀ ਦੀ - ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਦੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਅੱਪੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹੱਦ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ

ਕੀ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਉਤਰ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਬਾਰਾ ਸੋਚੋ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਦੋਬਾਰਾ ਸੋਚੋ। ਮੁਢਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਹਕੀਕੀ ਜਵਾਬ ਹੈ "ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ," ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ-ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਲੇ ਇਸਦੇ ਬਿਨਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਲਮ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੈਅ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਜਿਸਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਜ - ਜਿਸਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਕੋਈ ਭਾਵਾਤਮਕ ਨਿਵੇਸ਼ - ਜਿਸਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਨਾਲ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਵਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਗੁਣ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਮਸ਼ੀਨਾਂ (ਅਤੇ ਦੋ ਚਾਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਚੁੰਗਾਂ) ਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੌਖਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਜਜ਼ਬੇ ਰੱਖਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਰੱਖੋ। ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਿਲਗੋਭੇ 'ਚੋਂ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਚੁਣਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਮੈਨਿਊ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ।

ਉਪਲਬਧ ਬਦਲ ਪਰਖੋ। ਕਈ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਲਮ ਹੈ - ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਹੋਂਦ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹੀ, ਆਜ਼ਾਦ ਖ਼ਿਆਲ ਅਤੇ, ਸ਼ਾਇਦ, ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਬਦਲਾਂ ਦਾ ਗਿਆਤਾ ਦਿਖਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪੁਰਾਣੀ ਅਖਾਣ 'ਜੇ ਕੋਈ ਸ਼ੈਅ ਟੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਠੀਕ ਨਾ ਕਰੋ' ਵਿੱਚ ਵੀ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਠੀਕ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇੜਦੇ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਵੇਂ ਚੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ। ਸੋ - ਛੇੜੀ ਨਾਲ ਬਦਲਾਂ ਦੀ ਕੈਟੇਲੋਗ ਫਰੋਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ।

ਕੱਲ੍ਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਖੂਬ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਯੋਗ ਦਲੇਰ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਕੀ ਕਿਹਾ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ? ਅਰੋ! ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਪਲ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਹੋ। ਪਤੈ ਕੀ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਨਛੱਤਰ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇਖਕੇ ਪਤਾ ਲਾਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇੜੀ ਹੀ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਓਹ, ਮੈਂ ਕਿਸ ਝੰਜਟ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ! ਇਸਦਾ ਕਿਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ? ਅਜੀਬ ਇਤਿਫ਼ਾਕ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਉਫ਼! ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜੇ। ਪਰ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਕੋਈ ਗੈਰੰਟੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ ਮੁਸ਼ਤੈਦ ਰਹੋ।

ਇਹ ਲਗਭਗ ਯਕੀਨੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਇਸ ਹਾਲੀਆ, ਅਸਪਸ਼ਟ, ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ। ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਹਿਕੇ ਨਕਾਰ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗ਼ਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕਿਸੇ ਸਾਬਤ ਆਲੂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਚੂਮਰ ਖਾਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹੋ। ਹੇ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਚਾਹੀਦਾ ਉਹ ਤਾਂ ਹੈ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਪਾਣੀ, ਇੱਕ ਕੁੱਕਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਸਲਾ। ਸ਼ਾਇਦ, ਥੋੜਾ ਮੱਖਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਤਾਜ਼ੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਪਿਆਜ਼। ਨਮਕ ਅਤੇ ਹਰੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ, ਜੇ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਥੋੜੀ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ। ਉਸਾਰੂ ਬਣੋ...ਅਤੇ ਹਾਂ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵੋ। ਫਿਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁਚ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਮਿਲਣਗੇ।

ਜਦੋਂ ਤਰੱਕੀ ਪੱਧਰੀ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਗ਼ੌਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਆਤੰਕਮਈ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਹੋਈਏ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸ਼ਾਇਦ, ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋ। ਸ਼ਾਇਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ

ਬੁਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਗ਼ਲਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ, ਅੰਤਿਮ ਛੋਟ ਵਿੱਚ ਤਰੁਟੀ ਹੀ ਦਿੱਸਦੀ ਹੈ। ਥੋੜਾ ਹਟ ਕੇ ਸੋਚੋ। ਕੁਝ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਜਾਂ ਪੇਚੀਦਾ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਘੱਟ ਤਵੱਜੋ ਦਿਓ। ਅਤੇ ਫਿਰ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਸਕਰਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਖ਼ਸ਼ੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਮਿਹਰਬਾਨ ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਚੱਜੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਛੇੜੀ, ਤੁਹਾਡਾ ਖ਼ਿਆਲ ਫਿਰ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜਾਂ ਘਟੋਘਟ, ਪੈਣਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਕਠੋਰਤਾ ਦੇ ਕਾਇਲ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤ ਕਿਸਮਤ ਲੈਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਅਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਢੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕਲਾ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਫ਼ਖ਼ਰ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾ ਮੰਗੋ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਣ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ।

ਉਫ਼! ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਪਲ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਮੌਕੇ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘੋਰ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਗੁਆਏ ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੱਥਾ ਫੇੜਨ, ਜਾਂ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਵਿੱਚ ਮੂੰਹ ਲਟਕਾਈ, ਆਪਣੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਫ਼ੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਕਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਰੌਲਾ ਰੱਪਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਜ਼ਾ ਕਿਰਕਿਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੀ ਸਦਕੇ ਕਰੋ! ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਖੁੰਝੇ ਨਹੀਂ। ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਧਰਮ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਜੇ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਅਖਾਣ ਦੇ ਘਾੜੇ ਕਿਸੇ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾ ਕੇ ਸੱਚ ਬੁਲਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪ ਕਹਿਰ ਦਾ ਝੂਠ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹੀ-ਸਹੀ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਉਗਲ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਕਬਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਸੀਬਤ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਝਕਾਨੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਪੱਤੇ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਰੱਖੋ, ਚਿੰਗਾਰੀਆਂ ਤਾਂ ਉਠਣਗੀਆਂ ਹੀ। ਪਰ ਜਿੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਰੱਖੋਗੇ ਉਨੀਆਂ ਘੱਟ ਚਿੰਗਾਰੀਆਂ ਉਠੇ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਠਣਗੀਆਂ।

ਆਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਦੀਵੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਵੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਕੋਲ ਆਸਵਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਹਰ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਤੋਹਫਾ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਹੈ - ਜੀਵਨ ਦਾ ਤੋਹਫਾ। ਹਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਤੀ ਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਹਰ ਕੀਮਤੀ ਸਵਾਸ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਹਰ ਜਾਦੂਈ ਪਲ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤੁੱਛ, ਮਾਮੂਲੀ ਚਿੰਤਾ ਸਨਮੁੱਖ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਕੇ ਬੇਲੋੜੀ

ਬੇਚੈਨੀ ਸਹੇਤ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਨਵੀਂ ਆਸ ਦੇ ਉਗਮਣ ਦੇ ਬੜੇ ਮਹਾਨ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਅਵਸਥਾ, ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਭਿਅੰਕਰ ਜਾਪ ਰਹੀ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੱਦਾ, ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਇੱਕ ਉਤੇਜਕ ਉਨਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਆਸ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਇਹ ਆਸ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਹਰ ਫੁੱਲ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗਾ ਤੇ ਖੁਸ਼ਬੂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਰ ਕਾਰ ਬੀ.ਐਮ.ਡਬਲਊ. ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹਰ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਆਇਨਸਟਾਈਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਪਿਕਾਸੋ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ “ਤੁਸੀਂ” ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਤਨ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸਿਆਣਾ ਬਣਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਕਰ ਜਾਣਾ ਸੀ)। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਬੁਝਕੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਿਆਣੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਉੱਤਮਤਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਂਦ ਤੇ ਸੋਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੇਧਿਆਨੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਹਲਾ ਸੂਝ ਕਾਰਨ ਮੂਰਖ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਹੁਣ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਸਹੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੋਗੇ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਿਆ ਜੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਨਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋ।

Don't go changing to try to please me... I love you just the way you are.” ਇੱਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਲੇਖਕ ਬਿੱਲੀ ਜੋਇਲ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੀਤ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮੈਨੂੰ ਰਿਝਾਉਣ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ-ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ, ਤੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੈਂ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।” ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹ ਮੁਗ਼ਾਲਤਾ ਪਾਲੀ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਆਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਦਲ ਕੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਣਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਮੀਡੀਏ ਵਾਲੇ ਸਾਡੀ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਉਲਟੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ: “ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬਣਾਓ! ਇਹ ਲੇਪ ਵਰਤੋ। ਇਹ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੋ। ਇਹ ਕਾਰ ਚਲਾਓ। ਇਹ ਇਤਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ।” ਤਾਬਿਆਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਧੇਰੇ ਗ਼ਰੀਬ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਉਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਪਿਆਰ ਦਾ ਜੁਆਬ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਦੇਵੋ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮੂਸਾ ਕੋਹ ਤੂਰ ਤੋਂ ਆਖਿਰ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਨੇਮ ਲੈਕੇ ਹੇਠਾਂ ਕਿਉਂ ਉਤਰੇ ਸਨ? ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨੇਮ ਚੁਣ ਲੈਣ? ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ, ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ-ਸ਼ਿਕਨ (ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਨ ਵਾਲੀ) ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਲੁਕੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੋ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਕਾਇਲ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪੱਥਰ ‘ਤੇ ਲਕੀਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁੱਢਲਾ ਅਵੇਗ ਛੈਣੀ ਜਾਂ ਹਥੋੜਾ ਭਾਲਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਬੇਲਾਗ, ਸਾਹ ਘੋਟੂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ

ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੀ ਲੰਘਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲਿਹਾਜ਼ਦਾਰੀ ਵੀ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ

ਛੱਡੋ ਜੀ, ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਖਿਆਲ ਕਰੋ। ਸਾਹ ਲਓ। ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਉਸ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਜਿਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਦ੍ਰਿੜ ਜਾਪਦੇ ਹੋ। ਹੋਸ਼ ਦੀ ਦਵਾ ਕਰੋ। ਸਮਝ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵੋ। ਵਿਹਾਰਕ ਬਣੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹੋ? ਕਿਸ ਕੋਲੋਂ? ਹੈ? ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੇਰੀ ਹੀ ਗ਼ਲਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝਿਆ-ਬੋਝੇ ਸਨਕੀ ਜਾਂ ਵਿਚਿੱਤਰ, ਪਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਤੇ ਚੰਟ। ਇਤਾਲਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਖਾਣ ਹੈ, ‘Dalla rapa non si cava sangue’ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪੱਥਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਹੂ ਨਹੀਂ ਨਿਚੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚੱਲੋ ਮੰਨ ਲਿਆ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਸਿਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਕਹਾਵਤ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾ ਕੇ ਪੱਥਰ ‘ਚੋਂ ਲਹੂ ਕੱਢ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਲਹੂ ਦਾ ਕਰੋਗੇ ਕੀ?

ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਚੰਕੀ ਦੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ। ਇਸ ਬਿਨਾਂ ਸਾਥੋਂ ਕੀ ਕਰ ਹੋਣਾ ਸੀ? ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਠੋ। ਨਾਸ਼ਤਾ ਕਰੋ। ਕੰਮ ‘ਤੇ ਜਾਓ। ਪੈਸੇ ਕਮਾਓ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਪੂਰੇ ਕਰੋ ਜਾਂ ਦੋਹੋਂ ਹੀ। ਰੁਕੋ। ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਬਾਅਦ ਢਹਿਢੇਰੀ ਹੋ ਘਰ ਮੁੜੋ। ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਹ ਸਭ ਫਿਰ ਦੋਹਰਾਓ। ਕੀ ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹਾਂ? ਉਹ ਹਾਂ। ਕਿੰਨਾ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਹਾਂ ਮੈਂ ਵੀ? ਕਮਾਏ ਹੋਏ ਪੈਸੇ ਖਰਚਣ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਹਾਂ, ਖਰਚ ਕਰੋ, ਆਪਣੀ ਵਿੱਤ ਤੋਂ ਵੀ ਥੋੜਾ ਵੱਧ। ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ, ਜਿੰਨੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਸਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਬੇਵਕੂਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ। ਚਿੰਤਾ ਕਰੋ, ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਭਰ ਰਹੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਹੈ ਨਾ? ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਸਚਮੁੱਚ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਹੈ। ਥੋੜਾ ਗ਼ੌਰ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇੱਸ ਸੋਚ ਪਿਛੇ ਛੁਪਿਆ ਕੋਈ ਪਿਆਰਾ ਜਿਹਾ ਤਰਕ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਰੰਗ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਸਿਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਚਿਪਕਵਾਂ ਚਿੱਕੜ ਸਰਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਮੋਟਾ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ, ਡਰਾਉਣਾ ਜਾਲਾ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕੀ ਸ਼ੈਅ ਹੈ? ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਗਾਰਡਰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਸਮਾਨੰਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ‘ਤੇ ਪਏ ਹਨ। ਰੇਲ ਪਟੜੀ! ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸੂਕਦੀ ਹੋਈ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਉਥੇ ਆ ਧਮਕੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ। ਧੀਰਜ ਰੱਖੋ! ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਦੀ ਅਲਾਮਤ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸੁਰੰਗ ਇੰਨੀ ਹਨੇਰੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੇਖਣ ਜੋਗੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅੰਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ, ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੈ।

ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੱਲੋ। ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਜਾਓ। ਥੋੜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਢਾਲੋ। ਥੋੜਾ ਨਿਵੋ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ। ਅਤੇ, ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤਾਣੇ ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਪੜਚੋਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਲਗਾਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ, ਘਟੋਘਟ, ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਨਿਰਛਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵਿਚਾਰੋ,

ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪਰਾ ਧੱਕਣ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਚਾਹ ਕਿਸੇ ਨਿਮਰ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚਲੇ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਡਰ 'ਤੇ? ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ। ਤੇ ਫਿਰ ਕੁਝ ਕਰੋ।

ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਯੁਕਤੀਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖੋ। ਦਰ 'ਤੇ ਹਵਾ ਨਾਲ ਖੜਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਲਟਕਾਓ। ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਦਿਸ਼ਾਸੂਚਕ ਦੇਖ ਲਓ। ਨੱਕ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ 'ਤੇ ਘੁਰਾਏ ਮਾਰਨਾ ਅਪਸ਼ੰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੁਰਨਾ ਮੈਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਫੁਰਿਆ? ਤੁਹਾਨੂੰ 8000 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਨੀ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਚੀਨੀ ਜੀਵਨਜਾਚ ਫੋਂਗ ਸੁਵਾਏ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ? ਜੇ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਫੋਂਗ ਸੁਵਾਏ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਫਲਸਫ਼ੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸੁਰਤਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਭੁੱਲਾ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਗੱਲਵਕਤੀ ਪਾਣ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਿਆਰ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹਵਾ ਨਾਲ ਖੜਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਦਰਮਿਆਨ, ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਜਿਹੇ ਸਖ਼ਤ ਬਿਛੋਣੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਦਾ ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਲੰਘ 'ਤੇ ਵੀ ਚੈਨ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸੌਂ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਫ਼ਿਕਰ ਵਾਲੀ ਉਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗਲ ਨਹੀਂ।

ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਸਗੋਂ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਚੱਲੋ, ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ, ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਬੜੀ ਛਬੀਲੀ ਚਾਲ ਚੱਲ ਕੇ ਜਾਂ ਕੁੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਲੱਤਾਂ ਧੂੰਹਵੀਂ ਚਾਲ ਨਾਲ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਢੋਅ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਅਸਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਜ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰੋ ਹੀ ਨਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਾਰਜ ਸਟਾਈਲ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਨਹੀਂ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੇਢਬੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ! ਉਹ ਸੱਚ, ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਮੁਬਾਹਿਸਾ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਕੁਝ ਕਰੋਗੇ? ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰ ਬੈਠੋਗੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਨਾ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰੋਗੇ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਚ ਕੇ! ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲੋਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਹੋ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤਾਂ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਉਨਾ ਵੱਡਾ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਣਾ ਘਟਾ ਕੇ ਬੇਇਰਾਦਗੀ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੋ। ਕਈ ਵਾਰ, ਆਵੇਗ ਚਮਤਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਜਨੀਤੀ ਪਰਲੋ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵੀਕਐਂਡ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ: 1. ਬੈਠ ਕੇ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਖੜਕਨ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ। 2. ਬੈਠੇ ਪਰ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਖੜਕਨ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। 3. ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਹੀ ਨਾ ਰਹੇ ਕਿ ਘੰਟੀ ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। 4. ਫੋਨ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਘੰਟੀ 'ਤੇ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਘੰਟੀ

ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। 5. ਵਿਅਸਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਇਹ ਨਾ ਕਹਿ ਸਕੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉੱਝ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹੋ। ਪੰਜ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ: 1. ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਕਰਤਾ ਕਾਰਜ ਨਾ ਕਰਿਓ। 2. ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ। 3. ਆਰਾਮ ਕਰੋ। 4. ਸੋਚਣਾ ਬੰਦ ਕਰੋ। 5. ਮੌਜ ਕਰੋ। ਉਢ ਓ...ਇਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਮੇਰਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਦੂਜੀ ਸੂਚੀ ਚੁਣਦਾ।

ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ (ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ) ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਅਸੀਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਮੁਢਾਦਾਤ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਲਭ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੇ ਇਖ਼ਤਲਾਫ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਾਂਝੀ ਧਰਤ ਲਭ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਤੁਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਸੁਰੱਖਿਆ? ਆਰਾਮ? ਸਾਥ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਸੁਆਦ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਗੁਆਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਨੇਮਬੱਧਤਾ ਆਪਮੁਹਾਰਤਾ ਗੁਆ ਕੇ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਤਅੱਲਕ ਬੇਤਅੱਲਕੀ ਗੁਆ ਕੇ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਵਾਜ਼ਨਾਂ ਤੇ ਸੰਤੁਲਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖੇਡ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਲਾਤ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਘਟਨਾਚੱਕਰ ਦੇ ਧੁਰੇ ਦਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਹਾਲਾਤ ਨਾਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮਾਯੂਸ ਮਦਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਰਤਾਅ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਪਰਸਪਰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਅਮਲ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਪੈਸਾ ਦੇਕੇ ਕੋਈ ਸ਼ੈਅ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਮੁਢਤ ਵਿੱਚ ਲਭ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਮਸਲਾ ਹੈ! ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੁਢਤ ਵਿੱਚ ਲਭਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਦਿਨ, ਹਰ ਘੰਟਾ, ਹਰ ਮਿੰਟ, ਹਰ ਸਵਾਸ ਇੱਕ ਨਿਆਮਤ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਫਿਤਰਤਨ ਇਹ ਸੋਚ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਵੀ ਜਾਣ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਫੋਰਨ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਹਾਸਿਲ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਭਰਨਾ ਸੀ?

ਇਨਸਾਨੀ ਜਿਸਮ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਹਿਕਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੁਸ਼ਬੋਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਸੁੰਘ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਨੱਕ ਫਿਰ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ

ਪਛਾਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਸਾਇਣਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਖਾਮੋਸ਼ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਸੰਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਭੇਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਉਲਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਮੱਤ ਮਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਭੋਚੱਕੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਆਦਿ। ਅਸੀਂ ਜਿਵੇਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਸਿਗਨਲ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਫੌਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ, ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਓ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਕਿਉਂ।

ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੇਤ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ, ਜੋ ਹੋਏ ਤਾਂ, ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਫਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਤਬੀਅਤ ਲੋਕ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਹਰ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਸਹੇੜਨਾ। ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਿਹਤਰੀ ਦੀ ਤਾੱਘ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰਾਏ ਫਿਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, 'ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਪੂਰਨ ਹੋਣ ਲਈ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਪੈਂਡਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ।' ਪਰ ਦੂਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਈਰਖਾਯੋਗ ਹੈ। ਸੋ, ਜਿਸਨੂੰ ਲੋਕ ਇੱਛਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਸਨੂੰ ਨਿਗੂਣ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇੱਕ ਰੇਡੀਓ ਹੋਸਟ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਸ਼੍ਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਗੌਰ ਫਰਮਾਓ। ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਚਮੁੱਚ ਇੱਕ 'ਮੁਸ਼ਕਲ' ਹੈ? ਕੋਈ ਨਿੱਗਰ, ਠੋਸ ਵਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੈਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬਣਤਰ ਬੜੀ ਭੁਰਭੁਰੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਉਪਰ ਥੋੜਾ ਪਾਣੀ ਪਾਓ। ਕੀ ਇਹ ਕੁਝ ਖੁਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ? ਤਾਂ ਫਿਰ? ਇਹ ਚਿਰਸਥਾਈ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਤ ਦਰਅਸਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਔਕੜ ਭਰਪੂਰ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਤੋਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਾਇਦ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਾਫਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ। ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ।

ਆਹ ਦੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਬੱਸ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਪਹਿਲੇ ਸਟਾਪ 'ਤੇ ਪੰਜ ਬੰਦੇ ਬੱਸ ਤੋਂ ਉਤਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਸਟਾਪ 'ਤੇ ਦੋ ਬੰਦੇ ਉਤਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਟਾਪ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਰੀ ਉਤਰਦੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਨੌਂ ਹੋਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਟਾਪ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਰੀਆਂ ਬੱਸ ਤੋਂ ਉਤਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਪਿਸ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ, ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਝਾਈਵਰ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਹੈ? ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੋਇਆ? ਇਸ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰੂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੋ। ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖੋ। ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲਗਭਗ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਾ ਕਰੋ।

ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੱਛਮੀ "ਕਾਓਬੁਆਏ" ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ਲਨਾਇਕ ਕਾਲੀਆਂ ਟੋਪੀਆਂ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਾਇਕ ਲੋਕ ਚਿੱਟੀਆਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀ ਰੋਜ਼ਮੱਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਚੰਗਾ ਬੰਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੈਜ ਲਟਕਾ ਲਵੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਚੰਗਿਆਈ

ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ। ਤੇ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ, ਜ਼ਲੀਲ, ਗਿਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਕਮੀਨਾ, ਸਕੀਮੀ ਜਾਂ ਉੱਕਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਰ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੀਲੇ ਬੂਟ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਫੌਰਨ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੌਣ ਕੀ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚੰਗਿਆਂ ਤੇ ਭੈੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਓ, ਕਿਤੇ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਲਗੱਡ ਨਾ ਕਰ ਬੈਠਿਓ!

ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਅਵਿਸ਼ਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਉਤਸੁਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਦਹਾਨੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਨਕਲਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਦਾ। ਜੇਕਰ ਤਬਦੀਲੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸਾਰੂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰ ਅਕਸਰ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬੇਮਾਅਨੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਹੀ ਖੀਵੇ ਹੋਏ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਬਦੀਲੀ ਖ਼ਾਤਿਰ ਹੀ ਅਪਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ, ਜੇ ਚਾਹੋ ਤਾਂ, ਹੁਣ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਾਫੀ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸੂਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। "ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਖੁਦਾਈ ਬੰਦ ਕਰੋ।" ਅੱਜ ਆਓ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸੂਲ ਬਾਰੇ ਯਾਦ ਕਰਾਈਏ। "ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਟੁੱਟਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ।" ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਇਸ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਚੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲੇ ਸਹੀ ਤਰਜਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਹਾਂ? ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਟੁੱਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ! ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੁਝ ਟੁੱਟਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਟੁੱਟਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ, ਆਖ਼ਿਰ, ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ!

ਦ੍ਰਿਸ਼: ਇੱਕ ਧੁਪਹਿਲਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਮੁੰਦਰ ਤੱਟ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੀਲਾ ਅੰਬਰ। ਸਫੈਦ ਚਮੀਕਲਾ ਰੇਤ। ਸਾਫ਼ ਵਿਆਕੁਲ ਸਮੁੰਦਰ। ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਚੌੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ। ਦੋ ਤਾੜ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਮਕਦਾ ਝੂਲਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਝੂਲਦੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਮੁੱਢ ਕਿਸੇ ਮਨਮੋਹਕ ਪੇਅ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਇੱਕ ਪਿਆਲਾ। ਇੱਕ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ, ਸੁਡੌਲ ਅਪਸਰਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ ਨਾਰੀਅਲ, ਖਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਫਰਨ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਪੱਖੇ ਨਾਲ ਝੱਲ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਹਰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ, ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੱਤਪਰ। ਅਤੇ ਹੁਣ ਹਕੀਕਤ: ਉਫ਼, ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਬਿਆਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਚਲੋ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿੱਚ, ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ। ਛੇਤੀ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਤਨਾਅ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਤ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ, ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਆਨੰਦਮਈ ਹੋਵੇਗਾ!

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੈਅ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੋਭ ਜਿਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸਫ਼ ਲਪੇਟਣ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ

ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਦਬਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਬਦਲੇ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਨਾਵਾਂਜਬ ਹਾਲਾਤ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਅਸੁਖਾਵੇਂਪਨ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਆਸ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰ ਲਵੇ ਜਾਂ ਝੁਕ ਜਾਵੇ। ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਤਬਦੀਲੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਆਵੇਗਾ।

ਉਹ, ਪ੍ਰਚੰਡ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟਾਪੂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਲਕੜੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜੀ ਰੱਖਿਓ। ਨੱਕ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਰੱਖਿਓ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਨਾਲ ਪੈਡਲ ਮਾਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜੇ। ਅਹੁ ਐਨ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਹੜਾ ਇਕਲੌਤਾ ਤਾੜ ਦਾ ਦਰਖ਼ਤ ਹੈ, ਉਸ ਵੱਲ ਵਧੋ ਅਤੇ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੋ। ਉਹ ਉਪਰ ਇੱਕ ਨਾਰੀਅਲ ਹੈ ਜੋ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣ ਅਤੇ ਜਲਪਾਨ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਮਿਲਣਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਬਦਲਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇੱਕ-ਦੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੋਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ। ਉਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ।

ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਡਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਪਰ ਫਿਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਪਛਾਨਣ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਹਿਰ ਹੋ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਕਸਰ ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ, ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਸੌਖਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਮ...ਅਮ... ਖੈਰ ਚਲੋ, ਮੰਨ ਲਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਤੋ, ਮੈਂ ਹਾਰਿਆ। ਤੁਹਾਡਾ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਬੇਵਜ਼ਾਹ ਕਿਸੇ ਗ਼ਲਤ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫਸਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਕਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਓਗੇ।

ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਿਅਸਤ ਵੀਕਐਂਡ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਓ! ਇਸ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ? ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਬਦ “ਵਿਅਸਤ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੱਸਾਂ? ਚਲੋ ਖੈਰ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ...ਵਿਅਸਤ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਇੱਕ ਅਲੰਕਾਰ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀਕਐਂਡ “ਬਹੁਤ ਕਾਹਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ” ਵਾਂਗ ਵਿਅਸਤ ਹੋਵੇਗਾ, “ਲਗਾਤਾਰ ਦਬਾਅ ਹੇਠ”, “ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ”, ਅਤੇ “ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੁਸੀਬਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਵਧਾਨ”। ਹਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੁਝ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਉਸਾਰੂ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਹੋਵੋਗੇ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਮਿਲਦੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ - ਇਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਲ ਅਗਾਊਂ ਨਕਦ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮੂਮਨ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਨਾਮਾਂ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਦਿਆਲੂ ਮਿਹਰ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਦਲੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ‘ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਸਮਝੋ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿੰਨੀ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਟਿੱਲ ਲਾਣਾ ਪੈਣੈ, ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਨਾਕਾਫੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਚੱਲੋ, ਹੋਰ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਬੁਲੰਦ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਜਿੰਨਾ ਸਖ਼ਤ ਤੁਸੀਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋਗੇ, ਸਫ਼ਲਤਾ ਉਪਰੰਤ ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਉਨੀ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੇ ਉਹ ਨਾਕਾਫੀ ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਅਮ...ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ‘ਨਾਕਾਫੀ’ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੋਵੇ। ਅਸਲੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ “ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਹੈ?” ਜਿੰਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਟੋਘੱਟ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਵੀ ਨਹੀਂ! ‘ਕਾਫੀ’ ਤਾਂ ਲੰਗਰ ਹੈ। ਰੱਜਕੇ ਖਾਓ!

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਿਆਸ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਲ੍ਹ ਕੀ ਪੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਭੁੱਖੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਪਿੱਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਪਲਾਓ ਜਾਂ ਪਕਵਾਨ ਖਾਧੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੀ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਭੈਅ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਇਨਸਾਨ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਦਾ ਲਈ ਘਰ ਅੰਦਰ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੈਦ ਰੱਖੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸਤੋਂ ਛੁੱਟ ਉਸ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੋਚਣ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ। ਅਤੀਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹੋ। ਦਰਅਸਲ, ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਤੁਸੀਂ ਬੋਤਾ ਤਨਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ-ਦੋ ਅਫ਼ਸੋਸਨਾਕ ਤਿੱਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਗਏ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਗ਼ਲਤ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਫਿਰ ਜੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਝਰੀਟਾਂ ਜਾਂ ਚੀਰ ਪੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਫ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਓ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਹੜਾ ਦਬਾਅ ਤੁਸੀਂ ਹੰਢ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਜਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਨਾਟਕੀ ਰਹੱਸ ਉਦਘਾਟਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤੁਸੀਂ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਅਗਰਸਰ ਹੋ।

ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਕਦੋਂ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ? ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੁਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਫ਼ਲਤਾ ਕਦੋਂ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ? ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਂਝ ਬਚਿਆ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਪਰਵਾਹ ਸੁਦਾਅ ਨਾਲ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ

ਵੇਲੇ ਹਾਰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਤਣਾ ਬੁਰਾ। ਜੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਵਕਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਭ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਆਰਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਨਸੀਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਛਿਣਭੰਗਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਤੋਂ ਖੁੰਝਿਆ ਜੇ ਨਾ!

ਛੇਤੀ ਕਰੋ! ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਬੱਸ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਸ਼ਾਇਦ ਗੁਪਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤੁਹਾਡਾ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੱਸ ਚੜ੍ਹਨੋਂ ਵਰਜ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਬੂਝ ਕੇ ਟਾਲਮਟੋਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਇਸ ਉਮੀਦ ਤਹਿਤ ਕਿ ਬੱਸ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਪਾ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਫਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ। ਤੇ ਜੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ? ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿੱਚ ਟਾਇਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜੇ, 48 ਘੰਟਿਆਂ ਅੰਦਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਬੱਸ ਇਥੋਂ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਾਇਰ, ਸੁਪਨਦਰਸ਼ੀ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਗਿਆਨੀ, ਜਾਦੂਗਰ ਅਤੇ, ਹਸਤਰੇਖਾ ਵਿਗਿਆਨੀ। ਇਹ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਹੁਨਰ ਅਪਣਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਨ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲੋੜ ਪੇਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਵੱਈਆ ਬਦਲਣ ਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹੀਅਤ ਵਿੱਚ ਥੋੜਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਸਮਾਨ ਬਜਿੱਦ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲੱਗਭਗ ਸਭ ਕੁਝ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਸਕੋਗੇ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਆਚੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਸਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਮੇਰੀ ਜਾਚੇ, ਅੱਜ ਇਸ ਖ਼ਿਆਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਓ। ਅਕਸਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਵੰਚਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਮੁੜ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਤੂੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਭੁੱਖੇ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਸੇ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਮੀ ਤੋਂ ਅਫਾਰੇ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਕਦੇ ਵੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਦੋਬਾਰਾ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਵੋ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁੜ ਟੱਕਰਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਖ਼ਾਬੇ ਖ਼ਿਆਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਿਓ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਹਿਓ, ਇਹ ਸਬੰਧ ਜਦੋਂ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਏ ਤਾਂ ਦੋਬਾਰਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਣਗੇ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸੰਵੇਦਨਾਸ਼ੀਲ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਝ ਸਮਝਾਵਾਂ? ਅਮ...ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਕੀਕਤ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪਕੜ ਕੁਝ...ਨਹੀਂ, ਇੰਝ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਨੀ। ਮੈਨੂੰ ਪਤੈ, ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤ ਬੰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਭੌਂਕਣ ਦਾ ਜੋਖ਼ਮ...ਅਮ। ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਲਫਜ਼ ਹੀ ਕੁਝ ਗੁਸਤਾਖ਼ ਜਾਪ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੋਰ

ਦੁਵਿਧਾ ਵੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸੁਝਾਅ ਸੁਣਨ ਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਕਾਇਲ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਉਲਟਾ ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨ (Reverse Psychology) ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੜੇ ਸੂਝਵਾਨ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਤਮ ਚੋਣਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਤਰੁਟੀ ਰਹਿਤ ਹਨ। ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ, ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਕਰਨ ਹਿੱਤ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁਸ਼ਆਮਦੀਦ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਉਸਤੇ ਥੋੜਾ ਗੌਰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਤੁਸੀਂ ਉਹੀ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਖਾਂਦੇ ਹੋ।” ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦਾਲ ਦਾ ਕੋਲਾ ਹੀ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਹੋ? ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ, “ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਸੰਗਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।” ਆਓ ਦੁਆ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਖ਼ੈਰ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿਨਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਹੋ ਉਹੀ ਹੋ, ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਥੋੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਵੱਡੇ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਖਾਓ ਜੇ ਮਰਜ਼ੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਰਜ਼ੀ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਏਜੰਡਾ ਉਧਾਲਣ ਨਾ ਦਿਓ ਜੇ।

ਹੁਣ ਤੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਜ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਰੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵੋਗੇ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਘੱਟ ਕਰੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੋਗੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਸਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੁਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਹੀ ਤਬਾਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ ਸਮਝੋ। ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ।

ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਰੱਖ ਦਿਓ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਰਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਥੱਲੇ ਰੱਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ। ਇਸਨੂੰ ਪਰੇ ਰੱਖ ਦਿਓ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਲੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ - ਬਸ਼ਰਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਖਪਾ ਦੇਣ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿੱਚ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਉਸ ਉਪਰ ਹੋਰ ਤੇਲ ਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਵੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਥੋੜੇ ਦੁਨੀਆਸਾਜ਼ ਬਣੋ। ਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੋ। ਸਭ ਕੁਝ ਉਨਾ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ।

“ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰ ਕੁਝ ਵਕਤ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।” ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਾਈਨ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਅਜਿਹੇ ਲਫਜ਼ ਵਿਅੰਗਮਈ ਚੋਭ ਵਜੋਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਸੁਨੇਹੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਾਹੀਆ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਟਕਾਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਕੀ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਅਸਲ “ਨਾਮੁਮਕਿਨ” ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਕੇ ਖ਼ਿਆਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੋਚ

ਨੂੰ ਖਾਮਖਾਹ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਵਕਤ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ? ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਫਰਜ਼ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣੇ ਹਨ? ਵਾਅਦੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਭਾਉਣੇ ਹਨ? ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਕਈ ਲੋਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ? ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹਨ। ਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਬੋਝ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤੇ ਹੁਣ ਬੱਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਫਰਜ਼ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਰਅੰਜਾਮ ਦੇਣੇ ਪੈਣੇ ਹਨ। ਪਰ ਕਈ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਗ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਿਆਗਣੇ ਵੀ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ।

“ਹਰ ਚਮਕਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੈਅ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।” ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਸਤੀ ਤੇ ਘਟੀਆ ਚਮਕ ਜਾਂ ਪਾਲਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਪਿੱਤਲ ਨਾਲ ਵਰਗਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਾਠ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ-ਓ-ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਸੀਂ ਦੂਜੀ ਹੱਦ ਵੀ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਸੋਨੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਮਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਲਕਸ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਵਿਅਰਥ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ, ਆਪਣੇ ਭਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸੋਨੇ ਵਿੱਚ ਤੁਲਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੈਰ, ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤੀ ਧਾਤੂ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਰਹੇ ਮੌਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਹਕੀਕੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਹ ਲਓ ਸੋਟੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੜੋ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੇ ਫਿਰ? ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਲਿਖਤ ਛਾਪਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਟੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲੀ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੋ - ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਵਕੂਫੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਪੁਛਿਆ। ਚ...ਚ...ਚ... ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ? ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਬਾਰੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਥੋੜਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਾਂ ਕਰੋ!

ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਕਿਤੇ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿੱਥੇ? ਜਿਗਰ, ਇਹੀ ਤਾਂ ਜੁਗਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੁੰਜੀਆਂ ਕਿਤੇ ਗ਼ਲਤ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਉਪੇਕਸ਼ਿਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ - ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਗ਼ਲਤ

ਅਨਸਰ ਭਾਲਣ ਦੀ ਕਦੇ ਸੋਚ ਵੀ ਨਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਨਾਕਾਮੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੀ ਪਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪੈਂਡਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਇਹ ਕੁੰਜੀ ਲਭੇਗੀ। ਕਿੰਨਾ ਪੈਂਡਾ? ਉੱਨਾ ਹੀ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਹੋ। ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੋ। ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਹੀ ਵਾਲੇ ਹਨ!

ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝੋ ਜਿਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਪਰ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਕਿ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਉਪਰ ਹੈੱਡਫੋਨ ਵੀ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਮਰੇ ਦੀ ਗੂੰਜ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਾ ਲਾ ਲਵੋ ਕਿ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਹੇਠ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਸੁਰੰਧ ਵੀ ਛੱਡੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਸਹੀ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾ ਆ ਸਕੇ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਈ ਸ਼ੈਆਂ ਨੇ ਸ਼ਸ਼ੇਪੰਜ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਸਾਫ਼ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਦੀ ਓਟ ਵਿੱਚ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅੱਗਾਂਹ ਕਦਮ ਪੁੱਟੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਦੂਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੰਜ਼ਿਲੇ ਮਕਸੂਦ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓਗੇ।

ਕਿੰਨਾ ਨੇੜੇ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਿੰਨਾ ਦੂਰ। ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕੋਲ। ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਬਾਹਰ। ਕਿੰਨਾ ਉਕਸਾਉ। ਕਿੰਨਾ ਕਲਪਾਉ। ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਇਸਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 'ਲਗਭਗ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ' ਵਾਲਾ ਪਲ ਜਿੰਨਾ ਸੁਆਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਨਾ ਸੁਆਦੀ ਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਪਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਨਿਵਾਣ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਹਾਨ ਲਕਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੁਕੰਮਲ ਬਹਿਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੰਮਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਮਾਂਚ ਹੀ ਰੋਮਾਂਚ ਹੈ। ਕੀ ਕੁਝ ਪੱਲੇ ਪਿਆ ਜੇ? ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ। ਚਲੋ ਛੱਡੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੀਰਜ ਹੀ ਧਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ।

ਗੁਸਤਾਖੀ ਮੁਆਫ਼, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦੋ ਟੁਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਰੋਕਾਰ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਚੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਨਿਰਣੇਕਾਰੀ ਕੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਥਮਿਕਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਠੀਕ ਹੈ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਗਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਦਮ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਥੋੜਾ ਵਕਤ ਲਵੋ। ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤੁੱਛ ਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਗੂਣੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਵੇਲਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਚੁੱਕੋਗੇ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੌਖੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, “always quit while you are ahead,” ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗਾਂਹ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸਿੱਖੋ। ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਲਾਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿੱਤ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਦਰਅਸਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਰੇ ਜਾਂ ਬੇਹੱਦ ਖਾਰਜ

ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪਿਛਲਾਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੁੱਕ ਜਾਓ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੁਕਣ ਦੀ ਇੰਨੀ ਕਾਹਲ ਨਾ ਦਿਖਾਓ।

ਕੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇੰਝ ਜਪਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨੁਕਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨਵੇਂ ਮੱਥੇਟਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਛੁਪੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੀ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ? ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਹੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ? ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਦਬਾਏ ਹੋਏ ਵਲਵਲੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਬਤਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, You might as well be hanged for a sheep as a lamb, ਭਾਵ ਜੇ ਕਰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੇਮਣੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭੇਡ ਮਾਰ ਕੇ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ। ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਵੀ ਇਸ ਅਖਾਣ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਬਦਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਜੇ ਕਰ ਚੋਰੀ ਫੜੀ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਰੋਕਲੀ ਚੋਰੀ ਕਰੋ।” ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਹੋ ਪਰ ਮਤਲਬ ਉਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀਤਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਜਾਵੇ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਾ ਲੰਘ ਜਾਓ। ਪਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਲਭ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਉਮੀਦ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ...ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹਾਂ? ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਸੀਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਚਕਾਚੌਧ ਵਿੱਚ ਗਰਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ... ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਮੰਤਰਮੁਗਧ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਆਨੰਦ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਹਾਰਨਾ ਅੱਖਾਂ ਚਕਾਚੌਧ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ...ਸੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਗਾਹਾਂ ਹਰ ਉਸ ਸ਼ੈਲੀ ਵੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਚਮਕ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੀ ਹੈ! ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਦਾ ਗੱਲ ਘੱਟ ਕੇ ਭੈਅ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਕਿਉਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ? ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਭਾਰੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੈ ... ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਜਾਦੂ ਦਾ ਮੁਲ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ! ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਣ ਫੁੱਲਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਕਾਰ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਹਮੇਸ਼ਾਂ। ਪਰ ਫਿਰ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼

ਵੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ - ਹਮੇਸ਼ਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ, ਅਸੀਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਂਦੇ-ਬਣਾਉਂਦੇ ਉਸਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋ, ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਪਏ ਹੋਏ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਕਿਵੇਂ ਵਧਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਜੋਖਮ ਦਾ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਨ ਯੋਜਨਾ ਉਲਟੀ ਪੈ ਗਈ ਤਾਂ? ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੇਲਗਾਮ ਖਾਤਕੂ ਬਣਨ ਦੀ ਜਾਂ ਬੇਮਤਲਬ ਬਹਾਦਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਨਤੀਜੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਵਾਲੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਭਾਲ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਤਾਂ ਐਨਕਾਂ ਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਿਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ! ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀਮੱਤਾ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਤਾ-ਮੋਟਾ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਬੇਤੁਕੇਪਨ ਦਾ ਫ਼ੋਰਨ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਦਦਗਾਰ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੇਅਰਥ ਸ਼ਬਦ ਬੁਝਬੁਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਟਰਗਸ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ? ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਹਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹਕੀਕੀ ਜੁਆਬ ਟੋਲਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਰਕਾਰ ਹੈ - ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ।

ਭਾਰੀ ਕਾਹਲ। ਤੀਬਰ ਗ੍ਰਹਿ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਣ ਦਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਵਕਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫੋਰਨ ਰੁਝ ਜਾਵੋ। ਤੁਰੋ ਨਾ, ਦੌੜੋ। ਬਹੁਪੱਖੀ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਝਾੜ-ਪੁੰਝ ਜਾਂ ਸਫਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫੁਰਤੀ ਦਿਖਾਓ। ਸੌਂਵੋ ਨਾ। ਬਈ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਖਾਓ ਨਾ। ਬੱਸ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਮੁਆਫ ਕਰਨਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਹੰਝ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੀ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਥਕੇਵੇਂ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡਾ ਪਤਨ ਵੀ ਲਾਗੇ ਹੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਕਰੋ। ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਿਆ ਕਰੋ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਾਪਦਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਕਾਹਲੀ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਹੈ। ਪਹਾੜੀ ਬੜੀ ਖੜ੍ਹਵੀਂ ਏ। ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰੋਂ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਚੀਖ ਰਹੀ ਹੈ, “ਵਾਪਿਸ ਪਰਤ ਆ। ਆਪਣੀ ਭਾਲ ਤਿਆਗ ਦੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਥੇ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤ ਆਵੇਂ ਤਾਂ ਸੌਖ ਰਹੇਗੀ।” ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਾਲਚ ਤਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਹੌਸਲਾ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਾਬਾਸ਼! ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਵੱਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨਾ

ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ - ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਦਿਖਾਉਣਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਲੱਗਭੱਗ ਚੋਟੀ 'ਤੇ ਹੋ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ, ਬਹੁਤ ਸੌਖੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਕੇਵਲ ਥੋੜੇ ਹੋਰ ਧੀਰਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਦਿਨ ਸੀ। ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਤੀਤ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਚੈੱਕ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ। ਅੱਜ ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਅਜਿਹਾ ਨਕਦ ਨਰਾਇਣ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਰੋਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਇਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਇਹੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਹੁਣ ਬਦਲ ਸਕੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਰਫ਼ਤਾਰ 'ਤੇ, ਸੰਵਰ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਮਸਕਾਰ, ਤੇ ਹੁਣ ਪੇਸ਼ ਨੇ ਖ਼ਬਰਾਂ। ਕੱਲ੍ਹ ਦੇਰ ਰਾਤ ਗਏ ਇੱਕ ਟੁੱਟਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਰਾ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਫੌਰਨ ਉਸ ਤਾਰੇ ਦੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਰਾਹ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਉਸ ਵੱਲ ਦਾਗਿਆ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਖੜਕਿਆ ਅਲਾਚਮ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਵੱਜਿਆ ਸੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਫੱਟ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਾਡੀ ਫਿਜ਼ਾ ਦੀ ਬਚੀਖੁਚੀ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਚੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਗਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਤਹਿਤ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤੁਰੰਤ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ...ਆਦਿ...ਆਦਿ। ਦੇਖਿਆ ਜੇ, ਹਾਲਾਤ ਕਿੰਨੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਪਰ ਇਹ ਹੋਣਗੇ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਤ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਧਰਣਗੇ - ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੀ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵੀ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਿਨ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਫ਼ਤਾ ਤੱਕ, ਗੁਜ਼ਾਰਨ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਰੋਮਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, “astra inclinant, non necessitant”, ਭਾਵ ਆਸਮਾਨ ਸਾਨੂੰ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਹੁੱਜ ਤਾਂ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਥੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਚੁਣਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਡਾ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸੋ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁਚ ਚਾਹੋ ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਲਭ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਲ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇਡੇ ਚੂਸ ਨਾ ਲੈਣ। ਤੇ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋਗੇ, ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਖੁਸ਼ੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋੜਾ ਬਣਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਤੋਹਫਾ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੜੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਪੱਖੀ ਯੰਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿ ਸਕੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ! ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਇਸ ਸਫੇ ਦੇ ਉਪਰ ਫੈਲਾਓ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ...ਹੋ ਹੋ, ਓ ਚਲੋ ਛੱਡੋ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਸੁਗਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੁਆਫੀ ਚਾਹੁੰਨਾ ਕਿ ਐਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮੀਦ ਜਗਾ

ਛੱਡੀ। ਦਰਅਸਲ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਉਤਾਵਲੇ ਸੋ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਲਾਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਨਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕੋ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਆਪ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਲੋਚਦੇ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦਰਕਾਰ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਖ, ਆਰਾਮ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋ? ਆਹੋ, ਆਹੋ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਬੇਮਾਅਨੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਵਿਚਾਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵੇਦਨਾ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਝੱਟ ਹੀ ਸਹੇਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਜੁਦਾ ਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸੱਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੱਲ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਵੱਜੋ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ? ਤੇ ਕੀ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਨਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਜੋ ਦੁਖੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇਖਣ ਦੇ ਕਾਇਲ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਹ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਤਿਆਗਣੀ ਪਵੇਗੀ।

“ਪਹਾੜੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਜਿਉਂ ਪਈਆਂ ਹੋਣ...ਅਹੁ ਦੇਖੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਕਾਫ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਕਿੱਕਰਾਂ, ਬੇਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਮਧੋਲਦੇ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਫਿਜ਼ਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹੋ...ਆਦਿ...ਆਦਿ।” ਹੈ ਨਾ ਮਨਮੋਹਣੀ ਤਸਵੀਰ? ਤੇ ਇਹ ਇੰਨੀ ਅਣਹੋਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡਾ ਉਤੇਜਿਤ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਵਾਜਬ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ, ਸ਼ਾਇਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਈਰਖਾ ਪਨਪ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਿਹਤਰ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਤਲਖ਼ ਤੇ ਸੰਗਦਿਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਕੁਤਾਂਗੇ ਤੇ ਸਨਕੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿਆਵਾਨ, ਸੂਝਵਾਨ ਤੇ ਤਰਸਵਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਲੱਛਣ ਵੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦਾ ਬਾਇਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਇੱਕ ਦਮ ਮੁਖ਼ਤਲਿਫ਼ ਵਰਤਾਰੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ “ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ” ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਕੁਰੱਖਤ ਹੋਣਾ ਕਦੋਂ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿੱਤ ਹੈ? ਘੱਟੋਘੱਟ ਇਸਦਾ ਜੁਆਬ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਉਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਮਨਮੋਹਕ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ।

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਛੇ ਇੰਚ ਡੂੰਘਾ ਤੇ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਟੋਇਆ ਖੋਦਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇੱਕ “ਚੀਜ਼ ਸੈਂਡਵਿੱਚ” ਨੂੰ ਅੰਧ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ? ਚਲੋ ਜੁਆਬ ਦਿਓ ਨਾ, ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਕੀ ਝਾਕਦੇ ਓ? ਇਹ ਤਾਂ ਬੜਾ ਸੌਖਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਕੀ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵਾਜਬ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ? ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ, ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਸੈਂਡਵਿੱਚ ਤਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਤਰ ਸਕਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡਾ ਉੱਤਰ ਕੀ ਹੋਣਾ ਸੀ?

ਅ.ਮ.ਮ., ਚੱਲੋ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਪੁੱਛਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਬੇਵਕੁਫ਼ਾਨਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ? ਤੇ ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਸੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹੋ?

ਸੱਚੇ ਜੋਗੀ 20-20 ਸਾਲ ਗੁਫ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਣ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਚੁੱਪਚਾਪ, ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਉਥੇ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਧੂਣੀ ਰਮਾਈ ਇਸ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅਰਬ ਭਾਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਹ ਕੇਵਲ ਫੁੱਲ-ਪੱਤੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਨ ਦੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਲੰਗੋਟੀ ਪਹਿਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਉਪਲਬਧੀ ਹੈ - ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰ ਸਬੰਧੀ ਅਜਿਹਾ ਬੋਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ ਦੀਆਂ ਗੁਫ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰੋਗੇ? ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਣੀ! ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇਸਤੋਂ ਕਿਤੇ ਸੌਖੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਲਫ਼ਾ ਸੈਂਟਿਊਰੀ ਇੱਕ ਤਾਰਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸੌਰ ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਕਈ ਖ਼ਰਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਲ ਦੂਰ। ਇਸ ਦੂਰਾਡੇ ਅਰਸੀ ਪਿੰਡ ਦੁਆਲੇ ਗਰਦਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਗ੍ਰਹਿ ਉੱਪਰ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਤਖ਼ਤਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਖ਼ਤੇ ਉੱਪਰ ਗਰਦ ਦੇ ਕੁਝ ਕਿਣਕੇ ਪਏ ਹਨ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਗਰਦ ਬਾਰੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਆਨੰਦਮਈ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸੇ ਤਰਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਖ਼ੁਦ-ਸਹੇੜੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁਰਖ਼ਰੂ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕਬੂਲ ਰਹੇ ਹੋ।

ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਦਰਅਸਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਕਾਬਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ! ਗ਼ਰੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਿੰਦਤ ਨਾਲ ਮੂੜ੍ਹਤਾ ਵੱਲ ਧੱਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ, ਘੱਟੋਘੱਟ, ਅਜਿਹੀ ਕੁਤਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੀ ਦੂਸਰੀ ਚਰਮਸੀਮਾ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਸੂਝ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਛੁਟਿਆਉਣ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰ ਬੈਠੋ। ਇਹ ਧਾਰਨ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋ! ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਸੀਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹੀ ਹੋ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਖ਼ਿਆਲ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਉੱਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰੰਗਰਨ ਦੇਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਬਾਰੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, “ਉਏ, ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਖ਼ਿਆਲ ਆਇਆ ਈ।” ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਖੱਟਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਭੈੜਾ ਜਾਪੇਗਾ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਨਤੀਜੇ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਟਕ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਨਤੀਜਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕਹੋ। ਕੇਵਲ ਸਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਢੁੱਕਵੇਂ ਵਕਤ ‘ਤੇ, ਢੁੱਕਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ, ਢੁੱਕਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਖ਼ਾਤਿਰ ਵਕਤ ਦਾ ਹੋਰਫੇਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ - ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਫਾਂਕਾਂ ਨੂੰ ਚੀਰਦੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਹ ਇੱਕ ਉਤੇਜਕ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਅਗਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ‘ਤੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨਾਟਕੀ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬਲ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਦਰਅਸਲ ਅਸੀਂ ਹੁੰਦੇ ਵੀ ਹਾਂ। ਕੇਵਲ ਇੰਨਾ ਹੈ ਕਿ, ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਭ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਣਯੋਗ ਰਫ਼ਤਾਰ ‘ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੌਲੀ ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਤੇ ਲੁਭਾਵਣੇ ਨਵੇਂ ਮਰਹਲੇ ‘ਤੇ ਅੱਪੜ ਰਹੇ ਹੋ।

ਕੀਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਭਾਰ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਭਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਗ਼ੌਰ ਨਾਲ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਫ਼ਤਾਦਫ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਤੱਕ ਦੌੜਦੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਭਵਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਮੰਡਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਵੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਖਹਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਖ਼ਾਤਿਰ, ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਹਿੱਤ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਮਾਅਨਾ ਹੈ? ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿਹਨਤ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੀ? ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਾਹਨਾ ਹੋਵੇ? ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਹਾਇਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਸਦਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ।

“ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ।” ਇਹ ਕਥਨ ਸੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵਾਹਦ ਮਹਾਂਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ, ਸੋ ਇਹ ਸੱਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤਾਕਤ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਲਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ‘ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ - ਜਾਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਟੈਲਿਵਿਯਨ ਉੱਪਰ ਕੁਝ ਸਹਿਣਯੋਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਉਣ। ਉਹ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਰੈਂਡ ਵਾਈਨ ਨੂੰ ਡੁਲ੍ਹਣ ‘ਤੇ ਦਾਗ਼ ਪਾਉਣੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ। ਤਾਕਤ? ਉਹ ਕਿਸਨੂੰ ਦਰਕਾਰ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦੇ ਚੋਖੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ।

ਜਦੋਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ‘ਤੇ ਉਤਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੀਟ-ਬੈਲਟ ਬੰਨ੍ਹੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬੁਝਾਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਯਾਤਰੀ ਇੱਕਦਮ ਉਠ ਖੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਧੱਕਮ-ਧੱਕਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਉਤਰਣ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਮੁਬਤਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ-ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸ਼ਟਲ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਸਾਮਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ

ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਬਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਦਰਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਅਪਣਾ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫੱਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਝ ਹੀ ਅਸਲੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਲ ਦਾ ਅੰਤ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਦਹਾਨੇ 'ਤੇ ਖੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਲਈ ਤੋਹਫਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕ “ਮੰਤਵ ਮੀਟਰ” ਖਰੀਦ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਮੰਨ ਲਵੋ ਕਿ ਇਹ “ਮੰਤਵ ਮੀਟਰ” ਧਾਤ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਉਪਰ ਚਿਪਕਾ ਲਵੋ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੰ-ਚੁੰ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਦੱਸ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਸੋਚ ਜਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਹੜਾ ਮੰਤਵ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਰਜ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਇਸ ਮੀਟਰ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੜ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਵਕਤ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਵਿਅਰਥ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ। ਜੀ ਹਾਂ, ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਕੇਵਲ 8 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਸਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕੀ ਧਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਤਰੁਟੀਹੀਣਤਾ ਦੀ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੈ? ਇਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹੋ - ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਤੇ ਉਤਤਾਈਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ। ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਡੀਆਂ ਦਾ ਵੀ! ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਬਨਿਸਬਤ ਅਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ! ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਣਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਹਰ ਉਣਤਾਈ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਾ ਸਵਿਕਾਰੋ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਡਾ ਆਇਆ ਜਾਂ ਮੁਰਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਰਗੀ ਨੇ ਸਤਕ ਕਿਉਂ ਪਾਰ ਕੀਤੀ? ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਇੰਨਾ ਵਖਰੇਵਾਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੋਧੇ ਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਲਭ ਸਕੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਇਹ ਦੂਜੇ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਸਬੰਧੀ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਨਹੀਂ ਖੜੇ ਕਰਦਾ? ਸੰਸਾਰਕ ਹੋਂਦ ਦੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਠੋਸ ਤਥਾ ਦੀ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਕਮੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਇਲਮ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਰਾਏ ਹੈ।

“ਵੇਟਰ, ਵੇਟਰ, ਮੇਰੇ ਸੂਪ ਵਿੱਚ ਮੱਖੀ ਹੈ।” “ਉਹ ਸਰ ਜੀ, ਇੰਨੀ ਉੱਚੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਾ ਬੋਲੋ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਹੀ ਮੰਗਣਗੇ।” ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ਤੱਪਤ ਚੁਟਕਲੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇਣਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਫਲਸਫਾ ਝਾੜਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਕਹਿਣਗੇ, “ਹਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ਼ੀ ਰਹੋ।” “ਜਿੰਨਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ,” ਉਹ ਸਿਆਣਪ ਝਾੜਨਗੇ। “ਨਾ-ਸੁਕਰੇ ਨਾ ਬਣੋ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਰ ਵਾਲਾ ਸਮਝੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ

ਤਰਸਦੇ ਹਨ।” “ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦੋ ਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ?” ਜਾਂ ਫਿਰ, “ਗਿਰਤੇ ਹੈ ਸ਼ਾਹ ਸਵਾਰ ਹੀ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਮੇਂ!” ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੈਅ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੁਰਲਾਓ ਬਲਕਿ ਚਿੱਲਾਓ। ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਤੁਸੀਂ ਰੋਲਾ ਪਾਓਗੇ, ਉਨੇ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਦੇ ਇਮਕਾਨ ਹਨ। ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ!

ਇਸ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਫੌਰਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਪਰਮਿਟ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਇਹ ਲਿਖਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੋਗੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਗਾਂਹ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਸਕਦੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਹੀ ਸਹੀ ਫਾਰਮਾਂ ਉਪਰ ਸਹੀ ਤੋਂ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਵੀ। ਕੀ ਕਿਹਾ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ? ਤੁਸੀਂ ਬੜੇ ਗੁਸਤਾਖ਼ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਜਿਹੇ ਰਵੱਈਏ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਰ ਜਾਣਦੇ ਈ ਓ ਨਾ, ਖੁਦਾ ਮਿਹਰਬਾਨ ਤੇ ਗਧਾ ਪਹਿਲਵਾਨ! ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨਾ “ਭੈੜਾ” ਜਾਂ “ਚੰਗਾ” ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਵਾਪਿਸ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਸੋ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਆਏ ਹੋ, ਹੁਣ ਕੁਝ ਦੇਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਹਿ-ਯਾਤਰੂਆਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖ਼ਿਆਲਾਤ ਕੀ ਹਨ? ਬਈ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਪਸੰਦ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ। ਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਫਿਕਰ ਨੌਟ, ਕੋਈ ਵੀ ਯਾਤਰਾ ਸਦੀਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਿੱਛੜ ਰਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬੱਸ ਵਕਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਪਟੜੀ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਵਕਤ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬੱਸ ਜੋ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਰੀ ਜਾਓ।

“ਅੱਜ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਮਾਸਟਰ ਚਾਬੀ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਵਾਂ? ਅਜਿਹੀ ਕੁੰਜੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਦੁਆਰ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕੋ ਅਤੇ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ। ਕੀ, ਹੁਣ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਸਫਲ ਹੋਂਦ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਜਾਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ? ਜੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਬਿਤ ਕਰੋ। ਆਹ ਸੌਖਾ ਜਿਹਾ ਟੈਸਟ ਦਿਓ ਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿੰਨੇ ਦਾਣੇ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੰਜ ਬਣਦੇ ਹਨ? ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਜਵਾਬ ਹੈ? ਗ਼ਲਤ! ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ, ਤੁਸੀਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।” ਦਰਅਸਲ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅਜਿਹੇ ਬੇਤੁਕੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ

ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਧਰਮਰਾਜ ਕੋਲ ਖੰਭ ਦੀ ਇੱਕ ਕਲਮ ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੀ ਖਾਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਨਵੀਂ ਆਮਦ ਹੁੰਦੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਫਿਰ ਆਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ। ਸਵਰਗ ਦੇ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਹਰ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਨਾਲ ਛਾਪੀ ਸੂਚੀ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ, ਅਤੇ ਧਰਮਰਾਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਸੂਚੀ ਉਪਰ ਛਪੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਕ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ, ਸਮੁੱਚਾ ਸਵਰਗਲੋਕ ਤਾਰ ਰਹਿਤ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਅੰਕੜਾ ਹਸਤਾਂਤ੍ਰਣ ਤਕਨੀਕ (wireless network of high-speed data transfer) ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇ ਰੂਹਾਂ ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਬਾਰ-ਕੋਡ ਸਮੇਤ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਂ ਘੱਟੋਘੱਟ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਸਵਰਗ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਹੀ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੈ, “a watched pot never boils,” . ਯਾਨੀ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇ ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਸੱਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਾਂ “a stitch in time saves nine,”। ਭਾਵ ਵੇਲੇ ਦੀ ਨਮਾਜ਼, ਕੁਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਟੱਕਰਾਂ। ਜਾਂ “patience is a virtue,”। ਸਬਰ ਉਤਮ ਗੁਣ ਹੈ। ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਲੇਖਕ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਭਿਅਕ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, “ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਪਵੇ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਨਾਲੇ ਪਵੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਵੈਸੇ ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਸਭ “ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ” ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਦਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਆਵੇਗ ਜਾਂ ਸਨਕ ਉਪਰ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਤੀਬਰ ਭਾਵੁਕਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

“ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੁਖ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹੋ।” ਜਾਂ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਬੜੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ - ਖ਼ਾਸਕਰ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ, “ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ”। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇਹੀ ਸ਼ਰਤੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ! ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਰਿਸ਼ਤੇ, ਕਈ ਵਾਰ, ਬਹੁਤ ਪੇਚੀਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਰਲ ਵੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਚੰਗੇ ਲਈ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰ, ਤੁਸੀਂ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਤਿਮ ਜੋੜ ਫ਼ਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੋੜ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਜੋੜ ਦੋਬਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦੂਸਰਾ ਜੋੜ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲ ਨਾ ਰਲੇ ਤਾਂ ਫਿਰ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਇਹ ਜੋੜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਇੰਨਾ ਕੁ ਥੱਕ ਚੁੱਕੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰ ਬੈਠੋਗੇ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਜੋੜ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ? ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਰਹੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਖਪਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁਝ ਚਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਸਹੀ ਬੈਠਣ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਸੱਚ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ। ਜਾਂ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਕਥਨ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਭਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੌਖੇਬਾਜ਼ੀ ਕਸ਼ਟਰਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਛਲ ਜਦੋਂ ਫਤਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ ਵੀ ਕਾਫੀ ਤਨਾਅਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨੋਕੀਲੇ ਕੰਢੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕੇ। ਸੱਚ ਜਦੋਂ ਵੱਢਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿੱਖਾ ਡੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਵੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇੱਕ ਪੱਕੇ ਹੋਏ ਫੋਤੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਆਸਮਾਨ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਤੇ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਸੂਝ ਤੇ ਦਾਨਾਈ, ਤਾਕਤ ਤੇ ਜੋਸ਼, ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ। ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਖ਼ਿਆਲ ਉਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੱਸਵੀਂ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤਰੁਟੀ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟਣਾ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਹੀਲੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਕੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਾਧੂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਫ਼ਰਕ ਪਵੇਗਾ? ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੀ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ। ਤੇ ਨਾਲੇ...ਖੋਰੇ ਕੀ ਪਤਾ।

ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਲੰਬੇ ਚੌੜੇ ਉਚੇਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬਾਈ ਜਾਂ ਬਣਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਘੱਟ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲਾ ਮਸੌਦਾ ਪਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਲੇ ਦੁਖਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਮਿਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਤੇ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤਨਾਅਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਇਹ ਸਭ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਤਜਰਬੇ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਤਜਰਬਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਗ਼ਲਤ ਸਾਬਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਆਓ ਅੱਜ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤਹੀਣਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਦੋਹਰਾਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਜਿੰਨੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਸਚੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕੋ ਕਰੋ। “ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ

ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਮੀਂਹ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮਰਥਾ ਨਹੀਂ।” “ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵੈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮਰਥਾ ਨਹੀਂ।” ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ। ਦੂਜੀ (ਸੌਂਹ ਰੱਬ ਦੀ, ਮੈਂ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਵੋਗੇ) ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਥਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਮੈਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਜੇਕਰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਵੱਈਏ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਆਲਕ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਨਹੀਂ - ਅਤੇ ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਤੁਆਲਕ ਨਹੀਂ - ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿੱਲ ਦੁਖਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਲਮ ਵੀ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਹਿਰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਵਲੰਧਰਿਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ‘ਤੇ ਕੋਹਰਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਹਰੇ ਦਾ ਮੌਸਮ ਦੀ ਸਰਦੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਆਫੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਆਲੋਚਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੱਚ ਵੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਇਹ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਭੁੱਲ ਕਿਉਂ ਮੰਗੋ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਕਥਨ ਮਾਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਰਮੀਮਾਂ (ਸੋਧਾਂ) ਕਰੇ। ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ! ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਸਾਜ਼ੀ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਨਾ ਰਹੇ? ਅੱਜ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਹਮਾਇਤ। ਇਸ ਲਈ ਸੱਚ ਨੂੰ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਮੋੜੋ। ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ, ਭਾਵੇਂ, ਬੋਝਾ ਝੂਠ ਵੀ ਬੋਲੋ। ਇਹੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਕਾਜ਼ਾ ਹੈ।”

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤਦੇ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਅਜਿਹੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਲਿਖੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੀ ਅਤੇ ਪੱਕੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਫਾਈ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨੇਤਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਾਸਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਸਕੋ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗਲ ਹੈ - ਪਰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਹਾਲੇ ਇਸ ਹੁੰਝਾਫੇਰੂ ਸਫਾਈ ਦਾ ਖਿਆਲ ਤਿਆਗੋ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਨੇਤਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਰੱਖਿਆ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਲਮ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਮੁਲਕ ਹਨ? ਕਿੰਨੇ ਕਸਬੇ, ਸ਼ਹਿਰ, ਪਿੰਡ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਬੇਰੀ ਬਿਸਤਰਾ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸਫ਼ਰ ‘ਤੇ ਨਿਕਲ ਪਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ? ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਚੋ, ਹੈ ਨਾ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ? ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੋਣਾਂ ਤੇ ਬਦਲਾਂ ਦਾ ਅੰਬਾਰ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ

ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਸਤਿਆਬ ਕਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਤਾਂ!

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪਾਰਕਿੰਗ ਬ੍ਰੇਕ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਸੀ? ਕੁਝ ਚਿਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਡੀ ਇੰਨੀ ਸੁਸਤ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ, ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਹੁਤ ਸੁਸਤ ਤੇ ਢਿੱਲੀ ਮੱਠੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਡਰ ਕਾਰਨ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਡਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗੋ ਕਿਉਂਕਿ ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਰਫ਼ਤਾਰ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਪੈਨੀਆਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਜਲਈ ਬਲਬ ਰੌਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਸਮਝ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਰਹੱਸ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਓਹ, ਨਹੀਂ!” ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਨਿਰਸੰਦੇਹ!” ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਦੁਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖੁਲ੍ਹ ਦਿਲੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਦੀ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸੂਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿੰਦਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬਹਾਦਰ ਬਣ ਕੇ (ਲੋੜੀਂਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ), ਜੀਵਨ ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖੋ, ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਰੰਤ ਖੇਡਿਆਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਨਿਬੜੋਗੀ।

ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ‘ਤੇ ਉਹ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢਣ ਤੇ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਬਤਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਇੰਨੇ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਸਾਰ, ਆਖ਼ਿਰ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੰਤ ਅਨੇਕਤਾ ਦੀ ਗੂੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੁਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਸ ਦੀ ਕੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿਸੇ ਸੱਤਵੇਂ ਆਸਮਾਨ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਵਹੀ-ਖ਼ਾਤਾ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਪੁੱਛੋ, “ਮੈਂ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਂ?” ਪੁੱਛੋ, “ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ?” ਜੁਆਬ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ।”

ਸਵਰਗ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਕੀ ਨਵੀਂ ਆਮਦ ਧਰਮਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਖੁਸ਼ਆਮਦੀਦ ਆਖੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕਤਾਰਬੱਧ ਹੋਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਲਈ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰੇਗੀ, ਕਿ ਨਹੀਂ? ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਵਾਲਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਆਪਣੇ ਕਿਆਮ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਵਰਗ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿੱਟ ਆ ਸਕਣ ਅਤੇ ਉਹੀ ਕਰਨ ਜਿਵੇਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਕਿ ਨਹੀਂ? ਜਾਂ ਫਿਰ, ਕੀ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਦਲੇਰ, ਉਦਾਰ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਖ਼ਤਰੇ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋਣ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ। ਅਤੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਛੱਡਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਬਿਲਕੁਲ! ਹੁਣ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ: ਕੋਈ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਤਾਕਤ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿਵੇਂ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖੋਪੇ ਚੜ੍ਹਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਚਿੰਤਿਤ ਜਾਂ ਗੁੱਸੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਲੁੱਟਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਲੁਟੇਰਾ ਵੀ ਕੀ ਲੁੱਟੇਗਾ! ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਹਤਰੀਨ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿਓ - ਤੁੱਛਤਾ ਵਿੱਚ ਘੜੀਸੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ, ਅਤੇ ਜੋ ਮਾਅਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ!

ਕੀ ਇਹ ਰੁਕਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ, ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਨੀਤੀ ਬਦਲਣ ਦੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਹੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਲਈ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵਿਅਸਤ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਪਤੈ ਕੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹਿਲਾਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਦਿਆਵਾਨ ਤੇ ਉਦਾਰ ਇਨਸਾਨ ਹੋਣ ਨਾਤੇ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾਵਾ ਬੜੇ ਸਟਾਈਲ ਨਾਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹ, ਬਿਸਕੁੱਟ ਤੇ ਮਾਲੂ ਪੂੜੇ ਖੁਆਵਾਂਗਾ - ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਚੁਟਕਲੇ ਵੀ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ। ਤੇ ਆਹ ਦੇਖੋ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੰਕੇ ਉਭਰੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਵਤੀਰਾ ਕਰਨਾ।

ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ 6 ਅਰਬ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਵੱਸਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ, ਸਾਡੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਹਿਮੀਅਤ ਕੀ ਹੈ? ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸਾਡੀ ਇਹ ਰਾਏ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਗਣਿਤ ਪੱਖੋਂ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਾਰੂਥਲ ਉਪਰ ਰੇਤ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਜੌਰੇ ਜਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਸਵੈ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹਾਨ ਸਮਝਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁੱਖਦਾਈ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਫ਼...ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਿੱਮੋਝੂਣਾ? ਖ਼ੈਰ, ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡਾ ਅਧਿਆਤਮਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਲੇਖਣੀ ਮੁਕਾਉਣ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਤੇ ਮਾਣਮੱਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਖ਼ਸ਼ਣਵਾਲਾ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਛਾਤੀ ਫੁੱਲ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਬੰਧੀ ਤੁਹਾਡੀ ਚੇਤਨਤਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਘਬਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਉਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ!

ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਹਸਹੀਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਪਸੰਦ ਹੁੰਦੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਉਹ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਉਹੀ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ! ਤੁਸੀਂ, ਪਰ, ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ - ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ। ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਫਰਮਾਓ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ,

“ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ,” ਨਾ ਕਿ “ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ।” ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹਰਮਨਪਿਆਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਧਾਰਣ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਫਿਰ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਦਰਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੀ ਸੋਚੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿੱਲ ਕਰੇ।

ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਦੂ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਭਰਮ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਦਿੱਲ ਟੁੰਬਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਉਹ ਫਰੇਬ ਹੀ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਛੁਪਿਆ ਤਰਕ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਮੰਤਰਮੁਗਧ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਗਿਆਨ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮਾਕੂਲ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਮਤਲਬ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝ ਆਉਣ ਯੋਗ ਸਾਧਾਰਣ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸੋ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਕੀ ਵਾਪਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਮਾਗ਼ ਬੇਸ਼ੱਕ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਸੋਚੇ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਸਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਰਕਾਰ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ, ਤੁਸੀਂ ਆਸਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਲੋੜਦੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮਿਲਦੀ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਫਿਰ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਸੌਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਤਨਾਅ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੰਨੀ ਸਖ਼ਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਤਨਾਅਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ! ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਇਹ ਜਾਨਣ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਕਸਰ, ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ - ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਬਿਲਕੁਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਚਾਹੁਣਾ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਤੇਜ਼ਤਰੀਨ ਰਸਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਉੱਕਾ ਹੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ! ਥੋੜਾ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟਕੇ ਦੇਖੋ - ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਰਫ਼ਤਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹੋ!

ਰਾਜਾ ਵੋਗੀਆਂ ਦੇ ਬਹਿਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਅਦਿਸ਼ ਪਹਿਰਾਵਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਆਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਪਹਿਨਿਆ ਸੀ। ਸੁਲਤਾਨ ਦੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰਅਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਸੋ ਉਹ ਸਭਕਾਂ ਉਪਰ ਨੰਗਾ ਟਹਿਲਣ ਨਿਕਲ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੁਝ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਬਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰ ਕੇ ਚੁੱਪ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੁਣ ਨੂੰ ਤੋੜ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਤਸੱਵਰ ਕਰੋ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਬੇਚਾਰੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਝੱਲਣੀ ਪਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਝੂਠ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਦਿਲ ਫਰੇਬ, ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਚ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਤਨਾਅਪੂਰਣ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਖ਼ਾਤਿਰ ਚੁੱਪੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਹਾ, ਹਾ! ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕੋਗੇ!

“Me and my shadow strolling down the avenue...”. ਪੱਛਮੀ ਗੀਤਕਾਰਾਂ, ਬਿੱਲੀ ਰੋਜ਼ ਤੇ ਐਲ ਜੋਨਸਨ, ਨੇ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਗੀਤ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹਨ: “ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸਾਇਆ ਸੜਕ ਉਪਰ ਟਹਿਲਣ ਨਿਕਲ ਪਏ...” ਇਹ ਗੀਤ ਇੱਕ ਚਹਿਚਹਾਉਂਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦਾ ਗੀਤ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਨੱਚਦਾ-ਟੱਪਦਾ ਸੜਕ ਉਪਰ ਚਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਪਰਛਾਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਪਰਛਾਵੇਂ ਸਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਅੰਨ੍ਹੇਰਾ, ਕਾਲਾ ਪਾਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਬਾਕੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਲੁਕੋਂਦੇ ਹਾਂ...ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਵੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਸਾਇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੀ ਹੈ, “ਤੂੰ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਚਲੇਗਾ, ਤੇਰਾ ਸਾਇਆ ਸਾਥ ਹੋਗਾ,” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਖਹਿਤਾ ਨਹੀਂ ਛੁਡਾ ਸਕਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇ। ਆਖ਼ਿਰ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਰਛਾਵੇਂ ਉਪਰ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਾਓ ਤਾਂ ਉਹ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸੈਰ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਓ ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ।

ਟ੍ਰੈਪੋਲੀਨ ਕੈਨਵਸ ਦੀ ਇੱਕ ਚੌਰਸ ਚੱਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਤਲ ਫ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਸਪ੍ਰਿੰਗਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਖਿੱਚ ਕੇ ਜੋੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਸ ਉਪਰ ਟੱਪਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਹਿਸਤਾ-ਆਹਿਸਤਾ ਗਤੀ ਪਕੜਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਟਪੂਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਟਪੂਸੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚਾ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਸਮਾਨ ਛੂਹਣ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਮੁੱਲਵਾਨ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਚੌਕਸ ਤੇ ਉੱਦਮੀ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪਲਬਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਕੇ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਸਕੋ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ ਤੇ ਬਖ਼ਸ਼ਣਾ ਇੱਕ ਰੂਹਾਨੀ ਗੁਣ। ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੁਖ਼ਾਤਿਬ ਹੋਕੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਤੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਣਹਾਰ।” ਪਰ ਕਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ? ਗ਼ਲਤੀ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਦੀ ਵੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭਿਅੰਕਰ ਗ਼ਲਤੀ, ਦੂਜੇ ਦੀ ਰਮਣੀਕ ਜ਼ਿੱਤ ਵੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਇਹ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਦੀ ਕੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ? ਕੀ ਕਈ ਮੌਕੇ ਅਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਦੋਂ ਗ਼ਲਤੀ ਲਈ ਬਖ਼ਸ਼ਣਾ ਮੁੰਮਕਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ? ਅਜਿਹੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਉਦਾਰ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਹੋਰ ਪਸਲੇਟੇ ਮਾਰਦੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੋਗੇ? ਚੋਣ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ। ਪਰ ਚੰਗੇ ਮੁੰਡ ਦੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਦੀ ਬੋਣੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਓ।

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿੰਝ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਕਿਸ ਨੇ ਤੇ ਕਿਉਂ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਸਾਡਾ ਕੀਤਾ ਕਰਾਇਆ ਨਹੀਂ! ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਓਂਤ,

ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰਕੁਦਰਤੀ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣੇ ਪਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਜੁਆਬਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਅੱਪੜੇ, ਪਰ ਘਟੋਘਟ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਵੱਕੋ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਬਦਲਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ-ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਲਗਭਗ ਇਹ ਸਭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਬਖ਼ਸ਼ੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ।

ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਦੇਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਫਾਇਦਾ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਿਚਾਰ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਫਰਦ ਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੌਣ ਠੀਕ ਹੈ? ਚਲੋ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ! ਇਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੁਤਅਲਕ ਕਿਸ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕੋਗੇ। ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੋ!

ਤੁਸੀਂ ਖ਼ਿਆਲੀ ਪੁਲਾੜ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖ਼ਿਆਲ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੌਲੀਵੁੱਡ ਜਾਂ ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਚੱਲਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਉਪਰ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹਰਗਿਜ਼ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਚਿੱਤਰਦੇ ਹੋ। ਨਿੱਜੀ ਕਲਪਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੇ ਮਨਪਰਚਾਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਚਾਹੀਏ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਕੈਮਰੇ ਨਾਲ ਖਿੱਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਦੇ ਪੁਰਾਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਫਿਰ ਵਾਪਿਸ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਪਰਤਣ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇੰਨੀ ਕਾਹਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਤੁਹਾਡਾ ਮਹਾਨ ਖ਼ਿਆਲ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣਗੀਆਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਯੁਨੀ ਚਲਚਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ।

ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਅਸੀਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਕੇ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਨਿੱਜ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਸੱਚੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸੂਭ ਆਰੰਭ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ, ਸਮਝਣਾ ਤੇ ਸੁਧਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਸਾਥੀਆਂ ਅੰਦਰਲੇ ਸ਼ੈਤਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਮਖੌਟਾ ਪਾ ਕੇ ਫਿਰਨਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮਾਤਮਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਜ਼ਹਿਨੀ-ਜੰਕ-ਫੂਡ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਤੂਤਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਚਰਬੀ ਸਾਡੀਆਂ ਨਸਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਓ ਨਾ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬੁਨੀ ਆਨ ਨੂੰ ਜੱਫਾ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਟਿੱਕ...ਟੋਕ...ਟਿੱਕ...ਟੋਕ...ਟਿੱਕ... ਮੈਨੂੰ ਪਤੈ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਮੁਕਾਵਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਸਮਝਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਟਿੱਕ...ਟੋਕ...ਟਿੱਕ...ਟੋਕ... ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਵੱਸ਼ ਸਮਝ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ...ਕਿ ਨਹੀਂ? ਉਢ ਓ, ਚਲੋ ਛੱਡੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਬੁੱਝ ਹੀ ਲਵੋ। ਟਿੱਕ...ਟੋਕ...ਟਿੱਕ...ਟੋਕ... ਕੁਦਰਤ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਟਿੱਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣ ਦਿੰਦਾ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ, ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਚੁੱਪਚਾਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਤੁਸੀਂ ਥੋੜਾ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰਵੱਈਆ ਅਪਨਾਓ। ਦੇਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੇਵਲ ਭੂਰੇ ਚਾਵਲ ਹੀ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਵਾਰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ। ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹਾਉਣਾ। ਅਪਵਿੱਤਰ ਖ਼ਿਆਲਾਤ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਿੜਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਣ। ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਛੱਲਤਾ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰੋ। ਕਾਮੁਕਤਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗੋ। ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਜੀਵਨ ਅਪਨਾਓ। ਇਸ ਸਭ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਬੇਸੁਆਦੇ ਲੱਗੋਗੇ। ਸੋ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਅੱਜਕਲ੍ਹ, ਸਾਧਾਰਣ ਤੋਂ ਸਾਧਾਰਣ ਬਿਜਲਈ ਉਪਰਕਣ ਵੀ ਅੱਠ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਟਨ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਦਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਰਾਦਰ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਠੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮੁੜ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮਾਲੂਮ। ਸੋਚੋ ਖਾਂ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੜੀਸੀ ਫਿਰਦੇ! ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ, ਸ਼ਾਇਦ, ਕੋਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਹਰਗਿਜ਼ ਇਹ ਮਤਲਬ

ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾੜਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿਉਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵੰਡਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਫਿਰ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਤਲੀ ਉਪਰ ਲਿਖੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵੱਟ? ਸ਼ਾਇਦ, ਇਹ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲਿਖੇ ਹੋਣ। “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ...ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।” ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਨੀ ਯਾਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ! ਫਿਰ, ਉਹ ਕੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਹੀਂ ਭੁਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ? ਛੇਤੀ ਹੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਹੋਵੇਗੀ!

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪੁਣਨ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਾਹ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਢੇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੂਈ ਭਾਲ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਮਹੀਨ ਪੀਸੇ ਹੋਏ ਆਟੇ ਦੇ ਬੋਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਹੀਰਾ ਟੋਲ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਨਾਮੁੰਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਜਾਂ ਛਾਨਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਖੇੜਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਗੋਭਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਖੇੜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਆਣੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਪਵੇਗਾ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਜੁਗਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣਗੇ।

ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਦਤਮੀਜ਼ ਤੇ ਗ਼ਲਤ ਵਿਹਾਰ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਇਤਲਾਹ ਦਿੱਤੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਕੇ ਇਹ ਇੰਝ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਜਾਣ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗੇ ਬਿਨਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਆਉਂਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਛਲਾਵਾ ਤਾਕਤ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਆਵੇਗੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ਆਮਦੀਦ ਆਖਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਏ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਦਿਖਾਵੇ ਤਾਂ ਵਾਪਿਸ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਿਆ ਜੇ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਖ਼ਿਆਲ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਪਨਪੇ ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਿਓ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਉਹੀ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਨੀਯਮ ਨਹੀਂ ਤੋੜੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲੇ ਕਈ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਬਾਕੀ ਹਨ, ਕਈ ਹੱਕ ਜਤਲਾਏ ਜਾਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਮਸਲੇ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਹੱਲ ਲਭੇ ਜਾਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਅਤਿਵਾਦੀ, ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਤੇ ਬਾਗ਼ੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਜਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਘਬਰਾਹਟਵੱਸ ਕਿਸੇ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ

ਮਜਬੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਡਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜਦੇ ਹੋ, ਕੀ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਤੌਰ ਤੁਰ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਜੀ ਹਾਂ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਾਨਸਕ ਅਵਸਥਾ ਮਾਤਰ ਹੈ।

ਸਰਘੀ ਵੇਲੇ, ਜਿਸ ਪੱਲ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਪਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਲਭ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਅੱਜ ਧੁੱਪ ਖਿੜੇਗੀ ਜਾਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਪਵੇਗੀ? ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਖੁੱਸ਼ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜਾਂ ਉਦਾਸ? ਕੀ ਅੱਜ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ, ਖਾਸ ਅਤੇ ਜਾਦੂਈ ਵਾਪਰੇਗਾ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਹੰਭਾਊ ਨਾਟਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ? ਜਵਾਬ, ਦਰਅਸਲ, ਨਾ ਤਾਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਸਮ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵਿੱਚ। ਜੁਆਬ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਤੱਤਪਰ ਹੋ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਰੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਕਿੰਨੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੈ? ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ... ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਹੌਸਲੇ ਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਵੇਲਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠ ਖੜੋ ਹੋਵੋ ਤੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਦਿਓ! ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਅਰਸਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਲੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਫਰਾਇਜ਼ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਸਕੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਜਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਗੁੱਟ ਮਸਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਰਵੱਈਆ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਹੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਸਭ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਮਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਤਪਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ-ਫੇਰ ਕਰ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋ ਗਏ? ਕੀ ਫਿਰ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਿਰਜ ਸਕਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਕਦੇ ਵੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਢੋਹਣਗੇ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਬੱਸ ਕਰਨੀ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਤਰੁਟੀਹੀਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲੀ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿੰਨੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਵਸ਼ਕ ਹਨ? ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਣਤਾਈਆਂ, ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੇ ਉਕਾਈਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਤੇ ਲਾਡਲਾ ਅੰਗ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ! ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਵੱਈਏ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲੈ ਆਂਦੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਇੱਕ ਦਮ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਯਾਦ ਜੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਲਾ ਛੁਡਾ ਚੁੱਕੇ ਸੀ? ਲਓ, ਉਹ ਫਿਰ ਚੁੜੇਲ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਈ ਏ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ

ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੇ ਫਰਾਇਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਉਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਝਕਾਨੀ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਵਲੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਪਤਾ ਜੇ? ਇਸ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਭ ਲਵੋਗੇ ਜਿਹੜਾ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਫਲੂਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਖਲਲ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਆਵੇਗਾ।

ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਮਿਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਗੁਣਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਣਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਿਲਕੁੱਲ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਪਿਆਰ ਸੱਚਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਕਦੇ ਮੁੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਸ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵੱਧਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਵੈ-ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਰਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਘੱਟ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਹੈ, ਉਸ ਉਪਰ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਇਕਾਗਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਬਣਾ ਸਕੋਗੇ।

ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਖਲੋ ਜਾਓ। ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੁਮਾਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖ ਸਕੋ। ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਔਖਾ ਹੈ ਨਾ? ਮੇਰੀ ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਹੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਰਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿੱਦਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਕਿੰਝ ਬਦਲ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਇਹ ਸੋਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ-ਨਕੋਰ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਕਲ੍ਹ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਓ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਗੱਲਵਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ।

“ਇਹ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ।” “ਉਹ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਚਮਕਦਾਰ ਹੈ।” ਅਸੀਂ ਗਿਣਨਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ ਜਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਬੋਲਣਾ ਸਿੱਖਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੇ ਸਾਂ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਫਰਕ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਖਰੇਵੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਿੰਨੇ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਆਕਾਰ ਤੇ ਤੀਬਰਤਾ ਤਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਾਪ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ “ਮੁੱਲ” ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸ਼ੰਕੇ ਖੜੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸਵਾਲ ਹੈ “ਤੁਹਾਡੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੈ?” ਜੁਆਬ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ।”

ਜੀਵਨ ਜੀਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਫਿਰ, ਇਹ ਤੱਥ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ

ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ, ਆਖਿਰ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਜੀਵ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਸੱਚਾਈ ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਉਥੇ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਲੇ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਕੁ ਦਹਾਕੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਭ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਤੱਕ ਸੱਦਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ! ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਜੀਵ ਹੋ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਸਨਾਤਨ ਅਤੇ ਅਨੰਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਰਾਬਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼, ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਹੱਕ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਉਠ ਸਕੋ ਜੋ ਛੋਟਾ ਤੇ ਤੁੱਛ ਹੈ।

ਆਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦਾ। ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਤੁਹਾਡਾ ਬੋਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਠਿੱਲ੍ਹ ਰਿਹਾ। ਇਹ, ਦਰਅਸਲ, ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਸੋਚੋ ਨਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿੰਨੀ ਇਕੱਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਸਾਡੀਆਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਬੰਧ ਸਾਡੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅੜਚਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਧਾਰਣ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਸੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ? ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਕ ਨੇੜਲੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥੀ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਹੋ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਕਿੱਸਾ-ਏ-ਮੁਖਤਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤਿਆਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੇਕਰ ਬਲਿਦਾਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਆਨੰਦ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋਣਗੇ।

ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਸ਼ੈਅ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਾਹੁਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਨੀਰਸ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਮਾਅਨਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਗਾਅ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਏ। ਪਰ ਫਿਰ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਹੀ ਤਿਆਗ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਗੋਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਕਰ ਕੱਟਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਜਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਜੀਵਨ, ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਤਵਾਜ਼ਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਖੇਡ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਪੱਲਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਭਾਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਪਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੱਚੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਤੇ ਤਾਕਤ ਵੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤ, ਨਿਰਾਸ਼ਰਥਕ ਜਾਂ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਹੋ ਲਿਆ ਜੋ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਾੜ ਖੜਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਨਕੋਰ, ਸਾਹਸੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਆਮਦੀਦ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਕਲ੍ਹ ਰਾਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਸ ਵੱਲ ਤਵੱਜੋ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਥੋੜੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਹੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਲਕੁਲ ਸਿਆਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਹੱਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕੇ

ਦੇਖੋ ਜਿਹੜੇ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਹੋਣ। ਇਹ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜੰਗ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਜਾਂ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਚੁਟਕੀ ਵਜਾਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਹ, ਚੱਲੋ ਛੱਡੋ, ਮੈਂ ਬਕਵਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉਪਰ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਯਕੀਨ ਕੀਤਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਏ ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ? ਖ਼ੈਰ...ਬੁੱਝੋ ਕੀ! ਕੁਝ ਸੁਪਨੇ, ਕਈ ਵਾਰ, ਸੱਚ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਛੇਤੀ ਹੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਕਿੰਨੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

“ਜ਼ਿੰਦਗੀ,” ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਸਰੂਫ਼ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।” ਪਰ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦੇ ਰਾਹ ਲੱਭਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਵੇ! ਆਓ, ਜੋ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੇੜਲੀ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ! ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ, ਹੌਕੇ ਨਾ ਭਰੋ। ਮੈਨੂੰ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਆਖ਼ਰੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋਗੇ, ਪਰ ਇਹੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਬੇਆਰਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਾਰਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਜ਼ਾਇਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਇੰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੱਲ ਦੌੜ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਲੱਗੀ। ਕੁਦਰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਰੋਧ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਕਰਾਏਗੀ ਤੇ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਖ਼ਸ਼ੇਗੀ। ਪਰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਤਿਆਗ ਦਿਓ ਤੇ ਉਹ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਕਾਰ ਹੈ।

ਉਪਰ ਜਾਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਆਉਣਾ ਨੀਰਸ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਭ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚੋਣ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੋਰ-ਫੇਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ: ਉਪਰ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ, ਪਰ ਤਰਤੀਬ ਕਾਇਮ ਰੱਖੋ। ਭੂਗੋਲਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਨੁਕਤਾ-ਏ-ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲੱਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਹਨ। ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਕਾਢ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਕੇਵੇਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਰਜ਼ੀ ਤਨਾਅ ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।

ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਰੰਕ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਹੈ? ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁਣਗੇ, “ਜਨਮ।” ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਾਲੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਨਿਮਾਣੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਚਕਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਬੁਲੰਦੀ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਕਵਰ ਕਿੰਨਾ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਕੇ ਡਿੱਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇੜਲੇ

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ। ਉਮੀਦ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਸੰਜੋਗ ਦਾ ਨਿਯਮ ਪਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਲੀਹਾਂ ’ਤੇ ਸੋਚਣ ਦਾ ਹੀਆ ਵੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜੇ।” ਅਚਰਜ ਭਰਪੂਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੀ ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਛਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਕਦੇ ਮੁੱਕਦੀ ਹੈ? ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਦੂਗਰਨੀਆਂ ਤੇ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਾਦੂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਔਜ਼ਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਸਵੈ-ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਮੰਤਰ ਫੂਕ ਦੇਣ। ਜਦੋਂ ਜਾਦੂਗਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਦੂਈ ਸ਼ਕਤੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਦਰਅਸਲ ਬਹਾਨਾ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਤਾਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਿਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਹਿਣ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਿਆਣਪ ਹੋਵੇ।” ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਨਿਰੀਖਿਅਕ ਬਣੋ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਰਕਾਰ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਤਾਂ ਹਰਫ਼ਾਂ ਤੇ ਸੋਚ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਚੀਰਫ਼ਾੜ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀਆਂ ਘੱਟ ਵਿਲੱਖਣ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੁਨਰ ਤਾਂ ਫੜ ਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ‘ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ’ ਵਿੱਚ ਜਬਰਨ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲੱਭਣ ’ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਮੁੰਡੇਰ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਚਾਲਾਕ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕੋਗੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤੇ ਨਘੋਚੀ ਨਹੀਂ ਬਣੋਗੇ।

ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਕਿਤੇ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿੱਥੇ? ਜਿਗਰ, ਇਹੀ ਤਾਂ ਜੁਗਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੁੰਜੀਆਂ ਕਿਤੇ ਗ਼ਲਤ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾਣ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣ-ਉਪੇਕਸ਼ਿਤ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ - ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਗ਼ਲਤ ਅਨਸਰ ਭਾਲਣ ਦੀ ਕਦੇ ਸੋਚ ਵੀ ਨਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਨਾਕਾਮੀ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੀ ਪਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਪੈਂਡਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਇਹ ਕੁੰਜੀ ਲਭੇਗੀ। ਕਿੰਨਾ ਪੈਂਡਾ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਹੋ। ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੋ। ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਹੀ ਵਾਲੇ ਹਨ!

ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝੋ ਜਿਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਪਰ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਕਿ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਉਪਰ ਹੈਂਡਫੋਨ ਵੀ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਮਰੇ ਦੀ ਗੂੰਜ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਾਲ ਲਾ ਲਵੋ ਕਿ ਫਰਸ਼ ਜਾਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਹੇਠ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਸੁਰੰਧ ਵੀ ਛੱਡੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ

ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਸਹੀ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾ ਆ ਸਕੇ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਈ ਸ਼ੈਆਂ ਨੇ ਸ਼ਸ਼ੋਪੰਜ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਸਾਫ਼ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਧਰਮ ਦੀ ਓਟ ਵਿੱਚ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਗਾਂਹ ਕਦਮ ਪੁੱਟੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਦੂਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੰਜ਼ਿਲੇ ਮਕਸੂਦ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓਗੇ।

ਕਿੰਨਾ ਨੇੜੇ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਿੰਨਾ ਦੂਰ। ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕੋਲ। ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਬਾਹਰ। ਕਿੰਨਾ ਉਕਸਾਉ। ਕਿੰਨਾ ਕਲਪਾਉ। ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਇਸਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਲਗਭਗ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ’ ਵਾਲਾ ਪਲ ਜਿੰਨਾ ਸੁਆਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉੰਨਾ ਸੁਆਦੀ ਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਪਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਨਿਵਾਣ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਹਾਨ ਲਕਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੁਕੰਮਲ ਬਹਿਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੰਮਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਮਾਂਚ ਹੀ ਰੋਮਾਂਚ ਹੈ। ਕੀ ਕੁਝ ਪੱਲੇ ਪਿਆ ਜੇ? ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ। ਚੱਲੋ ਛੱਡੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੀਰਜ ਹੀ ਧਰਨਾ ਪੈਣਾ ਜੇ।

ਗੁਸਤਾਖ਼ੀ ਮੁਆਫ਼, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇ-ਟੁਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਰੋਕਾਰ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਚੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਨਿਰਣੇਕਾਰੀ ਕੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਠੀਕ ਹੈ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਗਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਦਮ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਥੋੜਾ ਵਕਤ ਲਵੋ। ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤੁੱਛ ਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਗੂਣੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਵੇਲਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਚੁਕੋਗੇ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੌਖੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਸਭ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਲਵਾਨ ਤੇ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੀਰ ਗਾਥਾਵਾਂ ਲਿੱਖ ਮਾਰੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰਕੂਲੀਜ਼ ਜਿਹੇ ਸੂਰਮੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇਵਰਾਜ ਜ਼ਯੂਸ ਜਿਹੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਰੱਬਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਭਗ ਵਿਸਾਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਓਲੰਪੀਅਸ ਪਹਾੜੀ ਉਪਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਯੂਨਾਨੀ ਭਗਵਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਵੈ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀ ਉਪਾਧੀ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਸਲੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਨਾ ਤਾਂ ਇੰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਇੰਨੀ ਹਿੰਮਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸਲਤਨਤ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿੰਨੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਰਕਾਰ ਹੈ! ਕਿਸਮਤ, ਉੱਝ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਆਲਸੀਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ! ਜਿੰਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਲੋਕ ਬੋਲਣਾ ਉੱਨਾ ਹੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ! ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ

ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਮਦਰਦੀ ਸਾਡਾ ਜਨਮ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਬਤਾ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕਦਮ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਬੇਤੁਕਾ ਮੰਨ ਕੇ ਨਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲ ਉਸਾਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਵੀ ਇੰਨਾ ਬੁਰਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੱਚ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਥ ਜਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਭਾਈਵਾਲੀ ਚੱਲਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਇਲਹਾਮ ਲੈਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ... ਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਿਹਾ ਜੇ!

ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਚੱਲਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਸੂਤ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰਸ਼ਾਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਐਨ ਮੁੱਢ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਉਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਜੰਮਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲਰਕਾਂ ਤੇ ਬਾਬੂਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ, ਆਗਿਆ ਪੱਤਰਾਂ ਤੇ ਪਰਮਿਟਾਂ ਨਾਲ ਜਿੰਨਾ ਤੇਹ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸਪੋਰਟ ਤੇ ਹਿਦਾਇਤ ਕਿਤਾਬਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਦੱਸੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੀਏ ਕਿਵੇਂ? ...ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨੇ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ।

ਕੱਛੂਏ ਤੇ ਖਰਗੋਸ਼ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ ਯਾਦ ਜੇ? “Slow but steady wins the race,” ਭਾਵ “ਸਹਿਜ ਪਕੇ ਸੇ ਮੀਠਾ ਹੋਏ।” ਸਾਡੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਠੋਸ-ਠੋਸ ਕੇ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਦਰਅਸਲ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖਰਗੋਸ਼ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੱਛੂ ਬਣਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ? ਸੱਚੀ? ਸਿਖਿਆ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਦੋਸਤੋ। ਕੱਛੂ ਕੁਮਿਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਖੁਆਈ ਏ? ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੌਕੇ ਪਛਾਣਨੇ ਤੇ ਫਿਰ ਖੋਹਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ! ਆਪਣੀ ਹਾਲੀਆ ਫੌਲਾਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾ ਮੰਗੋ। ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ - ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਆਸਮਾਨ ਦੇ ਬੱਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।” ਕਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਸੱਚਾਈ ਹੀ ਹੈ? ਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਵੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਮੌਲਿਕਤਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਅਸਲੀ ਹੁਨਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਬਦਲ ਹੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਕਰਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਨਣ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਕੀ ਉਪਯੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਵੱਖਰੇ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਚਾੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਉਦਾਹਰਣ ਵੀ

ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਪਛਤਾਓਗੇ ਨਹੀਂ।

ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੇ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਸੌਂਪ ਤੋਂ ਤੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਨਾਅ ਕਾਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨਾਲ ਭਿੜਨ ਦੀ ਜਮਾਂਦਰੂ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਲੋੜ ਵੇਲੇ ਸਮਾਂ ਸੰਭਾਲ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਫੱਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਸਿੰਗ ਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ? ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਧਾਰੂ ਮੱਝ ਹੋਵੇ ਤਾਂ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ? ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਮੋਟੇ ਦਸਤਾਨੇ ਸੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੌਂਪੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋ?” ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਵੇਖੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਵੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਮਾਰਗ ਚੁਣਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗ ਸਕੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਕੰਮ ਸਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਓਸਕਰ ਵਾਈਲਡ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਲੋਭ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਬਾਕੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।” ਇਹ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕਿੰਨਾ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਸੱਵਰ ਕਰੋ ਅਜਿਹੇ ਲੋਭ ਦਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਉਤੇਜਕ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਖ਼ਸ਼ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੱਟੋਘੱਟ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਰੋਮਾਂਚ ਤਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਉਹ ਮੌਕਾ ਤਿਆਗ ਦਿਓ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਸੀਨਾ ਚੌੜਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੌਕਾ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਵੋ ਤਾਂ? ਖੈਰ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਨਾ? ਉਫ਼ ਓ...ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਮੌਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਦਰਅਸਲ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜੇ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ - ਜਾਂ ਜੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ - ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਸੀ।

ਕੀ ਮਹਿਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣੀ ਝੁੱਗੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲਾ ਬੂਟਾ, ਗੁਲਬਹਾਰ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕੀਮਤੀ ਹੈ? ਕੁਝ ਇੱਕ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫ਼ਰਕ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਮਹਿੰਗੀ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀ ਸੱਜਧੱਜ ਜਾਂ ਆਡੰਬਰ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਖ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਆਰਥੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੈਸਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਪਿਆਰ ਵੀ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਇਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ! ਜਾਂ ਸੂਝ। ਜਾਂ ਸਿਆਣਪ। ਜਾਂ ਤਮੀਜ਼। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦੁਨਿਆਵੀ ਨਿਆਮਤਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਣੇ - ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਈ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਾ ਲਵੋ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੁਸਤਕਬਿਲ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਹਰ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕੀਏ ਕਿ ਅੱਗੋਂ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਛੱਤਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਦਰਿਆਈ ਘੋੜੇ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਈਏ। ਆਹ ਲਓ! ਵੇਖਿਆ ਜੇ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਸਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ‘ਦਰਿਆਈ ਘੋੜੇ’ ਜਿਹੇ ਲਫਜ਼ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ, ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਮਝੋ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਟੱਲ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ‘ਚਿਹਰੇ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ’ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਕਿਉਂ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਰੰਗ ਨਿਖਾਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਰੀਮਾਂ ਤੇ ਲੋਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ? ਕਿਉਂ ਇੰਨੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਸੂਰਜੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਚਮੜੀਆਂ ਕੋਮਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਬਜ਼ਬਾਗ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ? ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ ‘ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਦਿੱਖ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੀ ਸਨਅਤ ਦੇ ਇਹ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ। ਜੇਕਰ ਅਚਾਨਕ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੇ ਨਿਖਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਤਿਜਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅਦਾਰੇ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਭੁੱਬ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੁੰਦਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੀਅ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਉਸਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰੋ।

ਸਮਝਦਾਰ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪੂਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਨੂੰ ਘੋਟਾ ਲਾਈ ਫਿਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ‘ਤੇ ਬਜ਼ਿਦ ਰਹਿਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੂਝ ਤੇ ਵਿਵੇਕ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਭੁੱਲ ਹੀ ਜਾਇਓ। “ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ...” “...ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਤਵੱਕੋ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ...” ਜਾਂ “...ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।” ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਥਨ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਬਾਲਿਗ਼ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਰੋ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ - ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਗਰਦਾਨਦਾ ਰਹੇ। ਦਰਅਸਲ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਭਾਵਨਾ ਫੂਕਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਘਬਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਰੋ ਜੋ ਠੀਕ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਦਿਸਦਾ ਹੈ? ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦਾ ਹੋਇਆ ਦਿਸਦਾ ਹੈ! ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਚਿਹਰਾ ਪਹਿਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਕਸਰ, ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ‘ਤੇ ਮੁਸਕੁਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤਿਓਤੀ ਵੀ ਪਾਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਬੜੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਚਮੁੱਚ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਸਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਨਾ ਹੋਈਏ। ‘ਕਲੋਜ਼ਡ ਸਰਕਟ’ ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਇੱਕ ਪੇਚੀਦਾ

ਕਾਰਜ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਰਵੱਈਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਅਵੇਸਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਦਿਸੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਸਾਨੂੰ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸੋਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨੇੜਲੇ ਸਾਥੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਕੁਝ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਢਾਵ ਛੁਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅਕਸਰ ਸਾਡੇ ਕਰੀਬੀ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਨਜਾਣ ਸਾਨੂੰ ਉਨੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਜਿੰਨੀ ਉਹ ਜੋ ਕਦੇ ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜੇ ਕਿ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਬਿਹਤਰੀਨ ਤਰੀਕਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੋਸਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ-ਲੱਜਾ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖ ਕੇ ਸਮਾਜਕ ਅੱਛਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਢੋਂਗ ਨਾ ਕਰੋ। ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਬਣੋ, ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟਵਾਦੀ ਬਣੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਅਜਿਹਾ ਰਵੱਈਆ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰ ਹੀ ਬਣਾਏਗਾ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਹਰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਆਗਿਆ ਪਾਲਕ।”

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤਾਂ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਅੰਜਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰ ਦਿਓਗੇ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ। ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖ਼ਫ਼ਾ ਕਰ ਬੈਠੋਗੇ। ਅਤੇ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਰੱਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ! ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਮਲਤਾ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾ ਬੈਠੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਟੈਂਡ ਲੈ ਲਿਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਲੜਾਕੇ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇਗਾ। ਤੇ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਜਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ? ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਜਾਓਗੇ।

ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।” ਦਰਅਸਲ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।” ਕਈ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖ਼ਿਆਲ ਪਨਪਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਦੀ ਕੁਝ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੰਕੇਤ ‘ਤੇ ਹੀ ਉਹ ਹੌਸਲਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਹੱਸਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਾਮੁੰਮਕਿਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਤਿਆਗਣ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੋ ਜਿਸ ਦੀ ਕਦੇ ਤੁਸੀਂ ਆਸ਼ਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰ

ਅੰਦਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਟੋਘਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਹੋ।

ਜੇਕਰ ਇੰਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਂਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਖਹਿਤਾ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਹੈ। ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੂਰਖਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰੋਕਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇ। ਪਰ ਫਿਰ, ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਨੀਰਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਹੈ ਕਿ ਨਾ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਫ਼ਰਾ-ਤਫ਼ਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੰਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ‘ਖੁਦਾ ਮਿਹਰਬਾਨ ਤੇ ਗਧਾ ਪਹਿਲਾਨ’ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਪਲ ਆਉਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਵੇਂ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਜਬ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਭਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਧੀਆ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

If faith can move mountains, disbelief can deny their existence. And faith is impotent against such impotence,” ਭਾਵ, ‘ਜੇਕਰ ਯਕੀਨ ਪਹਾੜ ਹਿਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਯਕੀਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਯਕੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ।’ 1874 ਵਿੱਚ ਵੀਆਨਾ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਆਰਨੋਲਡ ਸ਼ੋਪੇਨਬਰਗ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਨਕੀਪਨ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਉਸਾਰੂ। ਪਰ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਪਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਨੇ, ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਰ ਠੀਕ ਨਾ ਚੱਲਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਟੈਂਕੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਟਰੋਲ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਿਕਲੇਗਾ? ਇਹ ਬੇਵਕੂਫ਼ਾਨਾ ਸਵਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਕੈਨਿਕਾਂ ਵਾਲਾ ਬੋਤ੍ਰਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਦਿਮਾਗ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਬਹੁਤ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਜਾਪੇਗਾ। ਲੋਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਕਾਰਕਾਂ ਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋਤਾ ਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੋਈ ਵੀ ਆਖ਼ਰੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਿਓ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ‘ਤੇ ਪੂਰੇ ਉਤਰਨ ਦੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿਵਾ ਸਕਣ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੋ, ਨਫ਼ੇ-ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜ਼ਰੂਰ

ਕਰ ਲਿਆ ਜੇ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਖੋਹੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਚੋਣਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਵੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧੱਕੇ ਜਾਂ ਵਰਗਲਾਏ ਨਾ ਜਾਇਓ।

ਕਈ ਵਾਰ, ਅਸੀਂ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਫ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ, ਦੋਹਾਂ ਅਕਸਰ ਇਕੱਠੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਅੱਡਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰ ਸਕੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੇ ਕੂਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਰੁਖ਼ਸਤਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ ਆਮਦ ਦਾ ਹਰਗਿਜ਼ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਮਗਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਚੱਲੀ ਆਵੇ! ਛੇਤੀ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਦਖ਼ਲ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡਾ ਹੌਸਲਾ ਬੁਲੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਕਾਰਨ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਯਾਦ ਬਣਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਗ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ। ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਆਪ ਰੱਖ ਲਵੇਗੀ।

ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਖ਼ਲਬਲੀ ਨਹੀਂ ਮਚਾਉਂਦੇ, ਉਹ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਕੇਵਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ,” ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਬੋਧਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੋ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਨਾ ਸਮਝੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਚਲੰਤ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੈੜਾ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਚ ਲਿਆ ਜੇ ਕਿ ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾਕਾਬਿਲ-ਏ-ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਬੇਇੰਸਾਫ਼ੀ ਦੀ ਮੁਖ਼ਾਲਫ਼ਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਭੈੜਾ ਬਣਨਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੁਨਾਸਬ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ‘ਤੇ ਗ਼ਲਬਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਤਾਕਤ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਾਡੇ ਖ਼ੂਫ਼ੀਆ ਸੁਪਨੇ। ਅਸੀਂ ਜੋ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ, ਕਾਸ਼ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦੇ! ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਗਰਮੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਝੌਂਕਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸੌ ਮੀਲ ਦੌੜ ਕੇ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਤੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਗ਼ਲਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਹੁਣ ਉਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੀਕ ਵਕਤ ‘ਤੇ, ਠੀਕ ਜਗ੍ਹਾ ‘ਤੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੇ ਮੁੰਤਜ਼ਿਰ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਸਗੋਂ ਫ਼ਰਕ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਥਨ ਸ਼ਾਇਦ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਲੀਕਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ, ਸਮਝਣ

ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ - ਤੇ ਨਾਲੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਫਰਕ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਪਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੰਨਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਜਾਣਦੇ ਹੋ! ਕਿਉਂ ਆ ਗਏ ਨਾ ਪਸੀਨੇ? ਆਉਣੇ ਹੀ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਚਿਤੀ ਇਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਤਾਂ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੁੱਛ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਸਹੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਦੀ ਦਲਦਲ ਤੋਂ ਬੱਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੌਖਾ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਕਰੋ।

ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ? ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੋਂ ਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੋਗੇ? ਕਈ ਲੋਕ ਤਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਹੈ ਬੱਸ ਇਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੇਚੀਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਮਨਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੌਫ਼ਨਾਕ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਬਿਨਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਇਮੀਆਂ ਤੇ ਇਖਲਾਕੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿੰਨੇ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਉੱਕਾ ਹੀ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਾਲਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਮਹਾਨ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਦੀ ਸਮਝ ਵੀ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਮਹਾਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ, ਚਾਹੇ ਮਰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤੀਵੀਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜੀਵਤ ਸ਼ੈਅ, ਇੰਨਾ ਤੁੱਛ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਮੇਂ ਬੈਠਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦਾ ਰਹੇ? ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਠਿਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਕਥਿਤ ਇਲਾਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵੀ ਡੂੰਘੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਆਪਣੇ ਬੇਵਕੂਫ਼ਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਕਿਰਕੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ। ਇਹ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਖੂਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦਾ ਸੋਗ। ਜਾਂ ਘਟੋਘੱਟ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਅਦਭੁੱਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਉਪਰ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਕਾ ਨਾ ਖੁੰਝਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਪੂਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ! ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਾਹਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਨਤਾ ਬਣੇਗੀ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਟੋਘੱਟ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੁਝ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਚਤਮ ਪੱਧਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੋ। ਉਨੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਬਣੋ ਜਿੰਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਣਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪੈਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਦੱਸਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਦਰੱਖਤਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉੱਗਦਾ। ਇਹ, ਪਰ, ਬਿਲਕੁੱਲ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕ ਬਾਗ਼ਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਚੌਖਾ

ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਦਰਖਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉੱਗਦਾ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹੋਗੇ? ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਗੁੱਦੇ, ਕਾਠ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਮਿਲ ਬਾਰੇ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ? ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁੱਲ ਅੱਡੇ-ਅੱਡ ਕਰਨਾ ਉਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ! ਇਸ ਅਖਾਣ ਦੇ ਅਰਥ ਉਨੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨੇ ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਾਂ। “ਪੈਸਾ, ਦਰਅਸਲ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।” ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਤੰਗ ਹੋ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗਾ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਅਸੀਮਿਤ ਧੰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਜੋਗਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਹ ਮਹਾਨ ਨੀਲੀ ਗੇਂਦ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਸਦਦੇ ਹਾਂ, ਨਿਰੰਤਰ, ਅਰੁੱਕ ਘੁੰਮਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਖ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਦੀ ਰਿੜ੍ਹਦੀ ਹੋਈ ਇਹ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਦਿਸਣ ਵਾਲੇ ਪੀਲੇ ਗੇਂਦ ਦੁਆਲੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਬੜੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨਾਲ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਖ਼ਤਲਿਫ਼ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਚੌਖਾ ਪਰਿਸਰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਲਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਅੰਜ ਰਾਤ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਖਿਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਆਖ਼ਿਰ ਮਤਲਬ ਕੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਵੀ ਕੀ? ਖ਼ੈਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤਨ (ਅਤੇ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ) ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੀਲੀ ਗੇਂਦ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਸਾਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕੰਡੇ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਰ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਾਸਫ਼ਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸ ਸਕਣ ਕਿ ਪੱਧਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖਰੂਵਾ ਕਿਉਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੰਡੇ-ਰਹਿਤ ਗੁਲਾਬ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਸੰਭਵ ਹੋਣ, ਪਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਔਕੜਾਂ-ਰਹਿਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਛੇਤਛਾਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੁਗ਼ਾਲਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ-ਫੇਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਣਚਾਹੇ ਪੱਖ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਨਾ ਹੋਵੋ: ਇਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੋ...ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੋ।

ਕੀ ਚੰਗਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜ ਬੱਚੇ ਬਣ ਜਾਓ? ਸਾਵਧਾਨ ਰਿਹਾ ਜੇ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ 'ਹਾ' ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਜਾਓ, ਪਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ 'ਨਾ' ਕਹਿ ਦਿਓ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਲੰਘਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਦਰਅਸਲ, ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਤਾਂ ਹੈ ਬਚਪਨ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਕਦੇ ਨਾ ਬੱਝਣ ਵਾਲਾ ਉਤਸਾਹ, ਅਤੇ, ਸ਼ਾਇਦ, ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦਿਖਣ ਵਾਲਾ ਚਿਹਰਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਲਓ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਰਧ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੇ 'ਪੱਖ-ਵਿਪੱਖ' ਦਰਮਿਆਨ ਚੋਣ

ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੋ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਮਨਾਉਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਚਲੰਤ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਬਲ ਬਖਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ...ਪਰ ਇਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਾ ਸਮਝੋ ਕਿ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਗਰਸਰ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਨਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਤਰ-ਆਤਮਾ ਜੋ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਕਿਉਂ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ...ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਸਭ ਦੀ ਕੋਈ ਮਹੱਤਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਫ਼ੇ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਤਾਂ ਮੁਕਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਸੋ ਜ਼ਰੂਰ ਅਸੀਂ ਕਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਜੇ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ? ਕੀ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ? ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਜ਼ਬ ਕਰਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਸਿੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਫਿਰ, ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਕਾਹਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਪੋਥੇ ਲਿਖੇ। ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਚ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਨਾ ਲਾਓ।

ਜਦੋਂ ਮੂਸਾ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ 40 ਸਾਲ ਲੰਬੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਪਰ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵਿੱਚਲੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਿਆ। ਪਰ ਫਿਰ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਧਾਰਣ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਈ ਵਾਰ ਅਨੰਤਤਾ ਦਾ ਗੇੜ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਚੋਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣ ਪਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਉਥੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਚੋਣ ਕਰਿਓ!

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹੋਗੇ? ਕੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਮਰ ਸਮਝ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਸੱਚਾਈ, ਦਰਅਸਲ, ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸਦੀਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਤੇ ਹੁਣ ਦੇ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਆਸ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਹੱਤਤਾਪੂਰਨ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਹਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਸਾਨੂੰ ਫੌਰਨ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਕਤ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪੇਚੀਦਾ ਬੁਝਾਰਤ ਹੱਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਵਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਦਰਅਸਲ ਬਹੁਤ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੁੰਝਲ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕਿੰਨੀ ਪੂਰਨਤਾ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਿਆਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲੱਗਿਆਂ ਘੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਤੱਕਦੇ। ਉਹ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਹੋਸ਼ਿਆਰ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੁਹਿਰਦ ਬਣਨਾ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਤਸੱਵਰ ਕਰੋ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਸਬੇ ਦਾ। ਕਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰਾਹ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਅੱਪੜ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋ। ਹਾਂ, ਪਰ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਭੁਲੇਖਾਪਾਊ ਸਾਈਨਪੋਸਟ, ਜਿਸ ਉਪਰ ਵਧੇਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਉੱਕਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰਨ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰ ਬੈਠੋ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਸਤਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉੱਥੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ!

ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਰੋਮ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਹਰ ਟੀਮਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸੁਮਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੱਚੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਗਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਖੈਰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਉਸਾਰਨ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਪਰ ਕੁਝ ਵੱਡਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੌਖੇ ਢੰਗਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸਹੀ ਹੱਲ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਕੰਮ ਚਲਾਊ ਛੁਟਕਾਰਾ। ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਗਾਂਹ ਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਤਿਆਗ ਸਕੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜੂਆ ਖੇਡਣਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਹਾਮਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਖੇਡੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਹਨ। ਲਓ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਹੈ? ਧਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਇਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ! ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਣਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਦੋ ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਸਨਮੁੱਖ ਮੂੰਹ ਅੱਡੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਪੁਰਾਤਨ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਸਿਰ ਕੱਟੇ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਉੱਗ ਪੈਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਲੱਭਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਮੰਨਕੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਵੀ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਹਮਸਫ਼ਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ।

ਕਈ ਵਾਰ ਆਸਮਾਨ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਵਰਦਾਨ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖੇਡ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ਼ਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਬੇਤੇ ਜਿਹੇ ਵਕਤ ਲਈ ਹੀ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਸਰ ਕਰ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਆਖ਼ਰ, ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸਾਡੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਇਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬੁਲਬੁਲੇ ਨੂੰ ਪਾਤ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਇਸ 'ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਖ਼ਾਸ ਲਮਹੇ ਨੂੰ ਬੋਝੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਨੰਦਮਈ ਮੌਸਮ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ!

ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾਸਤਿਕ ਸਦੀਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਦਰਅਸਲ ਉਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਕਾਵਦੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ, ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇੱਕ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਅਤੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਇੱਕਦਮ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਯਕੀਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਸੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਸੁਆਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਆਪਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਆਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਧੁੱਪ ਕਿਉਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ? ਅੰਨ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੇਰ ਦੀ ਪਹੁ ਕਿਉਂ ਫੁੱਟਦੀ ਹੈ? ਇੱਕ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਦਲਦੀ ਤਬੀਅਤ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਦੂਜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਇਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਦਲਣਗੇ? ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਸਖ਼ਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਆਖ਼ਿਰ ਕਿਉਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਮਿਲਦੇ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।

80ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਜੋਤਸ਼ੀ ਪੈਟਰਿਕ ਵਾਕਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਬਕਾ ਬੀਟਲ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਮਰੀਕੀ ਰੌਕ ਗਾਇਕ ਜੌਹਨ ਲੈਨਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਫੁਰਮਾਇਆ ਸੀ, “ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।” ਲੈਨਨ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰਿਪੋਰਟਰ ਕੋਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹ ਅਖ਼ਾਣਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਨਨ ਦੀ ਅਖ਼ਾਣ ਵਜੋਂ ਛਪਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਸਿਆਣੇ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕ ਪੁਰਾਤਨ ਸੂਫ਼ੀ ਅਖ਼ਾਣ ਹੈ। ਚਲੋ ਛੱਡੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਓ ਕਿ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਸ਼ੌਤ ਕੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਆਣੀ ਸਲਾਹ

ਨਸੀਬ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਛੱਡਣੀਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਧੇਰੇ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਨੰਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਪੁਨਰਜਨਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹੋਵੋ, ਜਿਹੜਾ ਜੀਵਨ ਤੁਸੀਂ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਉਸ ਬਾਰੇ ਹੀ ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਨਿਰਾਲੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਇੱਕ ਪਲ ਦਾ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਜਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੋਤਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸੰਕਲਪ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਵਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...ਹਰ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਸਮਝ ਕੇ।

ਅਸੀਂ ਸੱਚੀ ਜਾਂ ਝੂਠੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਕ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਾਲਤੂ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਕੇਵਲ ਇਸ ਡਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਉਪਰ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਛਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਠੋਕ ਦੇਵੇ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਤਾਰੀਖ ਲੰਘਾ ਚੁੱਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਨਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਹੁ ਹਨ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੰਝ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਛਪੇ ਹੋਏ ਹਰਫ਼ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਤਬੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਇੱਕ ਬਾਗ਼ੀ ਲੁਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਛੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੱਜਾਂ ਮਾਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਫਾਇਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਜ਼ਿੰਧਰ ਦੇਖੋ ਉੱਧਰ ਹੀ ਸਿਹਤ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੀ ਦਾਦੀ ਅੰਮਾ ਬਣੀ ਫ਼ਿਰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਡਾ ਖਹਿਤਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। “ਇਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ..ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ...ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ...ਸੋਚੋ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ...” ਆਦਿ। ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੀ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹਵਾਂ ਜਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਥ ਭਾਲਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਮਿਲਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। “ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟਿਸ: ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤਨਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।” “ਚਿਤਾਵਨੀ: ਜਿਸਮਾਨੀ ਖਿੱਚ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੈਰੰਟੀ ਨਹੀਂ।” ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲ ਜਾਵੇਗਾ! ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਕੀ ਹੈ? ਚਿੰਤਾ ਛੱਡੋ। ਜਿਹੜੇ ਆਨੰਦ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਣੋ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸ਼ੰਗ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਇਹ ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਾਫ਼' ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਮੁਰਾਦ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੰਡੇ ਤੋੜੇ ਬਗ਼ੈਰ ਆਮਲੇਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਗੰਦ ਪਾਉਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਉਠਾਏ ਬਿਨਾਂ ਅੰਡੇ ਨਹੀਂ ਤੋੜ ਸਕਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਕਾਰਜ ਬੜੀ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਖਿਲਰਣ ਨਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਵੀ ਚਮਚੇ-ਭਾਂਡੇ ਤਾਂ ਧੋਣੇ ਹੀ ਪੈਣੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਆਮਲੇਟ ਦੇ ਸੁਆਦ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਨਾਲੋਂ ਖਿਲਾਰਾ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੱਦ ਸਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਾਰਥ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਵਾਰ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ।” ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਕ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰੀਏ ਅਤੇ ‘ਬੇਵਕੂਫ਼ ਬਣਾਉਣ’ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ‘ਖ਼ੁਸ਼ ਕਰਨਾ’ ਲਿਖ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਕਥਨ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਕਰਾਂਗੇ ਉਹ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਕਥਨ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ ਵੀ ਸਮਝ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚਦੇ ਵੀ ਹਾਂ। ਆਖ਼ਿਰ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ...ਠਹਿਰੋ, ਇਸ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਦਾਅ ‘ਤੇ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੌਖਾ ਹੱਲ ਲਭਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕਰਜ਼ਾ ਉਤਾਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਤੁਸੀਂ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਤਾਂ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਹਨ। ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਯਥਾਰਥ ਦੀ ਬਣੇ, ਅਤੇ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਓ ਕਲਪਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਦੇ ਅੰਡੇ ਫਾਰਮ ਤੋਂ ਦੁਕਾਨ ਤੱਕ ਲਿਜਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ...ਸਾਈਕਲ ਉਪਰ। ਲਓ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਅੰਡੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੱਚੀ ਰੂੰ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਫ਼ਰ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਧੀਆ ਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਸਵਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇ, ਸੁਣਿਓ ਨਾ। ਬੱਸ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਓ। ਅਤੇ ਸਭ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ।

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲੰਬੀਆਂ ਚੌੜੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤੇਜਨਾ ਭਰਪੂਰ ਨਾਟਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਸਫ਼ਲ ਮੰਚਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਪਰ, ਪਿੱਠ ਭੂਮੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪਾਤਰ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ, ਬੇਟਰ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੱਬ ਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਭ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਕੁਦਰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚਲੀ ਹੁਣ ਵਾਲੀ ਖੜੋਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਇੱਕ ਲਾਮਿਸਾਲ ਤੇ ਮਹਾਨ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ।

ਦੋ ਕਦਮ ਅੱਗੇ, ਇੱਕ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ। ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਬੜਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਰੀਕਾ ਸਹੀ, ਪਰ ਨਾਚ ਕਰਨ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਹਤਰੀਨ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਡਰਾਈਵਰ ਵਾਂਗ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੱਲ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਲਿਜਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਵਾਂਗ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਟਿਕਟ ਲੈਕੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ, ਰਹੱਸਮਈ ਅਤੇ ਜਾਦੂਈ ਸਫ਼ਰ ‘ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਹੋ। ਜੇ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: 1) ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਰਹੋ, 2) ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ, 3) ਗੱਡੀ ਕਿਹੜੇ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਾਧੂ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਛੱਡੋ। ਜੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠੋ ਤੇ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣੋ।

ਸਮਝਣਾ? ਤੁਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਆ ਕਰੋ ਕਿ ਗਾਈਆਂ ਮੱਝਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਲੋਕ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣ ਜਾਂ ਫੁੱਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਚ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਉਣ। ਗਾਵਾਂ ਮੱਝਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਦੁੱਧ ਦੇਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਉਣਾ। ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਖਿੜਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨੁੰਮਕੇ ਲਗਾਉਣਾ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਕਰਨਾ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਮੁਨਾਸਬ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਆਸ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਉੱਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕੁਝ-ਕੁਝ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਹੀਂ! ਜੇ ਹੁਣ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੁਝ ਅਫ਼ਰਾ-ਤਫ਼ਰੀ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ...ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾੜਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਇਟਲੀ ਦੇ ਪੀਸਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਲਿਫ਼ਦਾ ਹੋਇਆ ਦਾ ਲੀਨਿੰਗ ਟਾਵਰ ਔਫ਼ ਪੀਸਾ ਦੇਖਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੂਰੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰ ਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਟਾਵਰ ਕਿੰਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਤੇ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਹਾਦਸੇ ਅਫ਼ਸੋਸਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਹਰ ਅਸਾਧਾਰਣ ਕੁਞਬਾਪਨ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਜਿਹੜਾ ਗ਼ਲਤ ਜਾਂ ਬੇਤਰਤੀਬਾ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵਿਲੱਖਣ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲੱਭਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਲੱਤ ਕਾਰੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਵਕਤ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਕੇਕ ਦੇ ਬਣਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੰਝ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਟਿੱਕਟ ਖ਼ਰੀਦਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਟ੍ਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਦੋ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਹਾਂ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਇਕੱਠਿਆਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਾਂਗ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਰੱਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ...ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਮੁਮਕਿਨ ਹੋਵੇ, ਠਰ੍ਹਮਾ ਰੱਖ ਕੇ ਵਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ ਵਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਇੱਕ ਸਟੇਜ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਕਾਪੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤੇ ਪਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਸਾਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਝਾਤ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਸੀਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁ ਸੰਵਾਦ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਲਿਖਤ ਪੜ੍ਹ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ: ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਲਫ਼ਜ਼ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਮਦਰਦੀ ਦਿਓ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀਣ ਲਈ ਬੋਤੀ ਚਾਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਫ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਹਿਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਹੋ, ਹੁਣ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕਿਤੇ ਅਜਿਹਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਅਸੀਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ? ਚੱਲੋ, ਬਹੁਤ ਹੋਈ ਹਮਦਰਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੋ ਦਰਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ। ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੋਤੀ ਹੀ ਚੋਖੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਹ ਕੀਮਤੀ ਸੌਗਤ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ।

“ਯੁਨਾਨੀ ਅਤੇ ਰੋਮਨ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, “walk a mile in my shoe,” ਭਾਵ ਦੂਰ ਦੇ ਢੋਲ ਸੁਹਾਵਣੇ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਤੋਂ 2400 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਰਾਕਰੂਜ਼ (ਸਿਸਲੀ) ਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਡਾਇਓਨੀਸੀਅਸ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਖ਼ੁਸ਼ਾਮਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਡੈਮੋਕਲੀਜ਼। ਡੈਮੋਕਲੀਜ਼ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤੀ ਭੋਜ 'ਤੇ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਸਤਰਖ਼ਾਨ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਦੇਖੇ। ਡੈਮੋਕਲੀਜ਼ ਖ਼ੁਸ਼ੀ-ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮੰਨ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ

ਰਾਜੇ ਦੀ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਭੋਜਨ ਛਕਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਡੈਮੋਕਲੀਜ਼ ਨੇ ਉਪਰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਘੋੜੇ ਦੇ ਵਾਲ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਧਾਰ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕਲੀਜ਼ ਨਾਲ ਕੀ ਬੀਤੀ ਇਹ ਸਾਡਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਮੁੱਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡੈਮੋਕਲੀਜ਼ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਲਟਕ ਰਹੀ ਉਸ ਤੇਜ਼ ਧਾਰ ਤਲਵਾਰ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਸਕਿਆ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਖ਼ਤਰੇ ਕਾਰਨ ਬੇਚੈਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਠ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਵੋ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਖ਼ਤਰੇ ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋ। ਜੇ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ।

ਚੀਨ ਦੇ ਮਹਾਨ ਫ਼ਿਲਾਸਫ਼ਰ ਕਨਫੂਸ਼ੀਅਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਉਹ ਜੋ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।’ ਖ਼ੈਰ ਮੈਂ ਕਨਫੂਸ਼ੀਅਸ ਤੋਂ ਗੁਸਤਾਖ਼ੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗ ਕੇ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਕਨਫੂਸ਼ੀਅਸ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲੀ ਲਫ਼ਜ਼ ਕੀ ਸਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਢਾਵ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਫਿਰ ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨਫੂਸ਼ੀਅਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ, ‘ਉਹ ਜੋ ਹਰ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।’ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਆਣੇ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ...ਅਤੇ ਕਾਹਲੀ ਕਰੋ!

ਅਤੀਤ 'ਤੇ ਕਿਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੀਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗ਼ਲਤ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਬੇੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਉਹ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੜੇ ਸਬੂਤ ਛੱਡੇ ਹਨ ਉਹ ਇੰਨੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਰਤਮਾਨ 'ਤੇ ਕਿਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ? ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ! ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਭ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਕਿਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚਮਕਦਾਰ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰੋ। ਬੱਸ ਇਹ ਕਦੇ ਭੁੱਲਿਓ ਨਾ।

“ਸਭ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕਿੰਨੀ ਖੋਖਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਜਿੰਨਾ ਤਾਕਤਵਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਵਰਗ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਸਭ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹਨ। “

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਰਾਜਾ ਕਨੂਟ ਮਹਾਨ ਦੇ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਈਕਿੰਗ ਲੜਾਕੂ (ਸਕੈਂਡੇਨੇਵੀਆ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਡਾਕੂ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜਕਾਲ ਦੇ ਉਰੂਜ਼ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੀ ਸਤਲਤਨ ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਸਮੇਤ

ਡੈਨਮਾਰਕ, ਨਾਰਵੇ ਅਤੇ ਸਵੀਡਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਲਫਜ਼ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਆਪਣੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਉਚਾਰੇ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਲਹਿਰਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦੁਆਲੇ ਛੱਲਾਂ ਮਾਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕੈਨੂਟ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, “ਉਹ ਇੰਨਾ ਮਹਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੀਆਂ ਛੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਵਾਪਸ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਪਰਤ ਜਾਣ।” ਹੁਣ, ਕੈਨੂਟ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਧਾਰਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤਿਰ ਸਿਆਸੀ ਆਦਮੀ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ - ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਲਹਿਰ ਤੱਟ ਵੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਕਨੂਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਖ਼ਤ ਉਪਰ ਬੈਠ ਕੇ ਛੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧੇ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੈਨੂਟ ਮਹਾਨ ਦਾ ਕਿਹਾ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੁੱਢਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਮਹਾਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਰੱਬ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਤੁੱਛ ਹਨ।

ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਡੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਗੇ। ਕੁਝ ਲਹਿਰਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਨਗੀਆਂ ਤੇ ਉਤਰ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕੈਨੂਟ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਕਿੱਥੇ? ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਲਈ ਲਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਚੀਕਣਾ ਵੀ ਪਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡਾ ਕਿਹਾ ਅਣਸੁਣਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੱਲਾਂ ਦੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ। ਬਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਤਰਨਾ ਸਿੱਖੋ।

ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਹੋ? ਇੰਨੇ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਾਟਰੀ ਹਾਰਦੇ ਹੋ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਲਾਦੀਨ ਦਾ ਚਿਰਾਗ਼ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਕੇ ਉਛਾਲ ਕੇ ਟਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅੱਧੀ ਵਾਰ ਚਿੱਤ ਤੇ ਅੱਧੀ ਵਾਰ ਪੱਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ...ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਅਰਥਭਰਪੂਰ ਜਾਂ ਆਨੰਦਮਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਸਤੇ ਜਾਦੂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਤੋਹਫ਼ਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜੋ ਹਾਸਿਲ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ। ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਗਿਣਦੇ ਹੋ, ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹਿਮਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਿਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੰਢਾਉਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਤੁਸੀਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਫਿਰ, ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਭਰਮਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ? ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ...ਜਾਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਜੋ ਚੀਜ਼ ਸਾਡੀਆਂ ਬਰੂਹਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਐਨ ਸਾਹਮਣੇ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਆਦਰਸ਼ ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਾਜਵਾਬ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕੋ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ।

“ਆਹ ਲਓ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਸਵਾਲ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੋ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਸੰਤ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਸੁਝਾਅ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਢਕਵੇਂ ਹਨ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਮੋਢੀ ਅਕਸਰ ਉਹ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇ, ਉਹ ਕਦੇ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰਦੇ। ਦਿਆਲੂ, ਸਮਰਪਤ, ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਔਕੜਾਂ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਹੁਣ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵੇਂ ਲੱਗਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਵੇਲਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਨ ਦਾ।

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ 'ਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੈਠ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਸਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਕਾਰਜ ਮੁਕੰਮਲ ਨਾ ਕਰ ਸਕੋ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚਲੀ ਹਰ ਲਿਖਤ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾਅਨਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸੁਣਨ ਨਾਲੋਂ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿੱਧਰੇ ਵੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਬਾਕਬਿਤ ਮਾਹਰੀਨ ਤੋਂ ਸਲਾਹਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ। ਬੱਸ ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਚੁੱਪਚਾਪ, ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ।

ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਬਗੀਚੇ ਅੰਦਰ ਪਰੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ? ਪਰੀਆਂ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮਿਜਾਜ਼ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਛੁਪਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ 'ਨਾ' ਕੇਵਲ ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਗੀਚਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚ ਪਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪਰੀਆਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵਰਦਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਰ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਓ। ਜੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹਲ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਆਓ ਕੋਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹਲ ਲੱਭੀਏ। ਪਰ ਪਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਜਾਦੂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਆਓ ਕਲਪਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਦੂਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਪੈਦਲ ਹੀ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਨੂੰ

ਆਪਣਾ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ, ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ, ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਲਿਫਟ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਰਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਇਰਾਦੇ, ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਅਤੇ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਦੇਖੋ ਇਹ ਸਭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੈਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਰਸਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਘਰ ਬੈਠੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਸਫ਼ਰ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ, ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਅੱਪੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੁਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬਦਲੇਗਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਚੋਣ ਕਿਹੜੀ ਹੋਵੇਗੀ?

“ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਾਗਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨੌਨਿਹਾਲ ਆਸ਼ਾ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਜੀਵਨ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਜਾਚ ਸਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੱਚ ਜਾਣੇ ਇਹ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋਚੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ ਹੋ ਜੋ ਸਭ ਕੁੱਝ ਗੁਆ ਵੀ ਬੈਠੇਗਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਠਰ੍ਹਮੇ ਅਤੇ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਹਿੰਮਤ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਕੀ ਹੈ? ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਜੇ ਕੁਝ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਭ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ...ਅਤੇ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਡਿਆਂ ਦੇ ਛਿਲਕਿਆਂ ਉਪਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋ—ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਉਪਰ ਪੱਖਾਂ ਭਾਰ ਚੱਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ। ਲੋਕ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ। ਬੇਧਿਆਨੇ ਵਿੱਚ ਕਰੇ ਗਏ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਬਲ ਤੇ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਜਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ—ਅਤੇ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤਿਅੰਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮਿਜ਼ਾਜ਼ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹੋ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਰੂੰ ਪਾ ਲੈਣੀ ਤੇ ਮੂੰਹ ‘ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਸੁਧਾਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਮਾਗੀ ਤਰੰਗ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜਵਾਰਭਾਟਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮੋੜਨਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ? ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਦੀ ਗੰਢ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਗੰਢ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ? ਕੌਣ ਸਹੀ ਦਿਮਾਗੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸੱਪਾਂ ਦੀ ਖੁੱਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਪਾਵੇਗਾ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜੁਆਬ ਉਲਟੇ ਰੁੱਖ ਲਭਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸਪੇਰੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀਲਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਕੁੱਝ ਕੁ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਦੁਨੀਆਂ ਬੇਰੰਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੇ ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਜਵਾਰਭਾਟਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਵਹਿਣ ਵਿੱਚ ਵਹਿਣਾ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ।

ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਸਤਾਵੇ। ਇਸਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਦੀਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਪਹਾੜ ਸਹੇੜ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਮੁਸੀਬਤ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ

ਅਸਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਜੇਕਰ ਮੁਸੀਬਤ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂ ਟਾਲੀ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਘਬਰਾਇਆਂ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹਾਸਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਿਤ ਹੋ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ? ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਲਭ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਤੁਸੀਂ ਰਾਈ ਦਾ ਪਹਾੜ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਬੱਸ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਰਾਈ ਲੈ ਆਵੋ। ਰਾਈ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਪਤਾ ਹੈ। ਤੇ ਨਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਹੰਢਣਸਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਜਾਪ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਆਕਾਰ ਤੱਕ ਵਧਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਮਰ ਭਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਾਂ? ਤੁਸੀਂ ਪਹਾੜ ਦਾ ਕਰਨਾ ਕੀ ਹੈ?

ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਸੜਕ ਦੇ ਮੋੜ ਉਪਰ ਸਥਾਨਕ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਟੋਇਆ ਪੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਪਸੰਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸੜਕ ਉਪਰ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗਵਾਂਢੀ ਨੂੰ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ, ਘੱਟੋਘੱਟ, ਇਹ ਟੋਇਆ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਫ਼ਾਇਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੋ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਿਉਂ ਕਰਨੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਉਂ ਖੋਦਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਤੱਕ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਆਵੇਗੀ ਉਸ ਦਾ ਲਾਹਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਪੜੇ ਕਿੰਨੀ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਰਹੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਬੇਧਿਆਨੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਬਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਹਣੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ-ਵਸਤਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਪੈਸਾ-ਧੋਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ‘ਤੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਵਰਗਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸੋ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ ‘ਤੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਵਧੇਰੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਗਰੀਕ ਨਾਟਕਕਾਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਯੋਰੀਪੀਡੀਜ਼ ਨੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਢਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਰੱਬ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ।” ਖ਼ੈਰ ਯੋਰੀਪੀਡੀਜ਼ ਕੀ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰੱਬ ਪਾਗਲਪਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਗਰੀਕ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਹੀ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨ ਜੁਬਾਨਾਂ ਸਿੱਖਣ ਜਾਂ ਯੋਰੀਪੀਡੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾ ਲਵੇ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਰ ਪੈਰ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿੱਧਰੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਫੜੋ ਸਿਰਾ ਕਦੇ ਲੱਭੇ ਹੀ ਨਾ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨੰਤ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ।

ਆਹ ਲਓ ਜਾਣ ਦੀ ਛਤੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰਾਓ। ਚਲੋ-ਚਲੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਬੱਸ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਨਾਟਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਧਰ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਛਾ ਦੱਸੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੋਗੇ? ਕੀ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ? ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਜੀ? ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਤੁੱਛ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਟੀਚਾ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿੱਲ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਿਉਂ ਹਾਸਿਲ ਨਾ ਕਰ ਸਕੋ, ਪਰ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਸ਼ੰਕਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੋੜੇ ਅਟਕਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੜੀ ਸੌਖੀ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸਮਤ, ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਜਾਂ ਜੀਵਨਜਾਚ ਨਾਲ ਆਖਿਰ ਕੀ ਮੱਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ? ਜੁਆਬ ਹੈ, ਕੋਈ ਮੱਸਲਾ ਨਹੀਂ! ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਧੋਖੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਲਲਚਾਈਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਵੇਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮੌਜ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਦੇਖਕੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਇਸ ਖੋਟੀ ਤੇ ਫੋਕੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਵੋ। ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਜਿਸ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਵੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਤਰੁੱਟੀਹੀਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 'ਚੰਗਾ ਵਿਹਾਰ' ਰੱਖਣ ਦਾ ਗੁਣ ਸਿਖਾਕੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਦਰਸ਼ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਉਮਰ ਭਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ, ਪਰ, ਬਾਲਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਲਗ ਲੋਕ ਕੁਦਰਤਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਘੱਟ ਸੱਭਿਅ ਹੋਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਾਦਰ ਜਾਂ ਸਵੈਪ੍ਰੇਰਿਤ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਕੜੇ ਹੋਏ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ 'ਚੰਗੇ' ਬਣਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤੇ ਦੇਖੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਧੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਓਹ-ਹੋ! ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਿਓ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਸਲਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਚਲੋ, ਹੁਣ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਨਾ? ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸ੍ਰੋਤ ਦਾ ਪਤਾ ਭਰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਹੋਰ ਬੜੇ ਸਵਾਲ ਹਨ। ਕਿੰਨਾ ਦੂਰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਹੱਦ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਘਿਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅੱਸਲੀ ਕਾਇਦੇ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਤੇ ਲਓ ਫਿਰ ਸੁਣੋ ਕਾਇਦੇ ਦੀ ਗਲ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲਗਾਓ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਧੱਕਾ। ਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ, ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਦੋਸਤ ਬਣਾਓ!

ਰਿਸ਼ਤਾ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਬੇਜਾਨ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਔਕੜਾਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਮੀਕਰਣ ਦਾ ਪੇਚੀਦਾ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਅਸਲ ਇੱਕੋ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਤਾਂ...ਬੈਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਤਨਾਅਪੂਰਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੁਧਾਰ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵੱਈਆ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਬੰਦੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਾਬੂ ਹੈ...ਆਪਣਾ ਆਪ। ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਰਵੱਈਆ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਣਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਲਾਣਾ ਬੰਦਾ ਫਲਾਣੇ ਬੰਦੇ ਦੇ 'ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋ ਗਿਆ' ਜਾਂ 'ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਜਕੜਿਆ ਗਿਆ'? ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਕੋਈ ਬਹੁਤੇ ਵੱਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਉਹ 'To Fall In Love' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ 'ਉੱਚਾ ਉਠਣ' ਜਾਂ 'ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ' ਜਾਂ 'ਸਿੱਧਾ ਖੜਾ ਹੋਣ' ਜਾਂ 'ਤੁਰਨ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚੋਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਕੜੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਸੋਚੋਗੇ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ 'ਬੰਜੀ ਜੰਪਿੰਗ' (ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਰੱਸੀ ਨਾਲ ਲਮਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ) ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਪੈਰਾਸ਼ੂਟ ਨਾਲ ਕੁੱਦਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਤਾਂ 'ਗਿਰਨ' ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਚਲੋ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਠੀ ਹਸਰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਲ ਰਹੇ। ਕੀ ਕਿਹਾ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਰਾਹ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋ? ਦੇਖਿਓ ਜ਼ਰਾ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਦੇ ਲਈ (ਜਾਂ ਕਿਸ ਲਈ) ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਪਰ ਜੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਿਓ।

ਕੁੱਤੇ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਭੌਂਕ ਅਤੇ ਵੱਢ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਭੌਂਕਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵੱਢਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਭੌਂਕਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤੇ ਦਰਅਸਲ ਬਹੁਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਇਸ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਹੋਣ ਕਿ ਦਾਅ ਲਗਾਕੇ ਝਪੱਟਾ ਮਾਰ ਸਕਣ। ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਓ ਜਿੱਥੇ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ੋਰ-ਓ-ਗੁਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੌਲਾ ਕੰਨ ਪਾੜਦਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਾਕੀ ਸਭ ਦੀ ਬਨਿਸਬਤ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਗੀਤ ਹੈ, “If you’re happy and you know it, clap your hands,” ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਇਲਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤਾੜੀ ਮਾਰੋ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਤਾਂ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ? ਜਦੋਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ‘ਤੇ ਆਕੇ ਰੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤਲਖ਼ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿੰਨਾਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਫਿਰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੱਲ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਖੁਸ਼ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਤਾੜੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਤਰਜਮਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਦੂਜਿਆਂ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ? ਕੁਝ ਕਹਿਣਗੇ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਦੇਰ ਸਵੇਰ, ਸਾਡੇ ਪੱਲੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਇਸ ਦਾ ਤੋੜ ਕੀ ਹੈ? ਹਰ ਵੇਲੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਰਹਿਣਾ? ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ ‘ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਫਾਇਦਾ’ ਦੇਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪ ਪਾਗਲ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕਈ ਵਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਇਮਕਾਨ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਪੀੜਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚੌਕੰਨੇ ਤੇ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਨਹੀਂ ਫੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਾਹ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ, ਅਸੀਂ ਕੱਚੇ ਛਿਲਕੇ ਵਾਲੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅੰਡੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਪੋਲੀ ਮਿਟੀ ਤੋਂ ਬਣੇ ਕਿਸੇ ਪਿਆਰੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਈਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਘੁੱਟਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਠੀਕ ਉਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਿਆਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਫਨ੍ਹਾ ਹੋ ਗਈ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹੀ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸੁਬਕ ਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਬਣ ਸਕੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈਅ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

“ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ।” ਇਹ ਹਨ ਜੁਆਬ। ਅਸੀਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਅਲਕ ਸੁਆਲ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ, ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇ। ਕੁਝ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਜੋ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਉਹ ਵਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਝਿੜਕਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਉਲਟ-ਪੁਲਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਹੁਣ, ਸਵਾਲ। “ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਕਿਉਂ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋ?”

ਨੈਤਿਕਤਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ੈਅ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਪੱਧਰ

ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸੀਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਸਵਿਕਾਰਨਯੋਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਉਸੇ ਨੂੰ ਸੋਚਣਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਵੀ ਕਪਟੀ ਜਾਂ ਸੰਦੇਹਪੂਰਨ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਹੀ ਨਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਖੜੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡਾ ਡਿੱਗਣਾ ਤਾਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੈ। ਮਸਲਾ ਆਮਤੌਰ ‘ਤੇ ‘ਸਹੀ ਬਨਾਮ ਗ਼ਲਤ’ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਤਾਂ ‘ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਬਨਾਮ ਧੋਖੇ’ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਦੋ ਲੋਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬੱਝਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਕਸਰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਬੁੜਬੁੜਾਂਦੇ ਹਨ, ‘ਚੰਗੇ ਦਿਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਦਿਨ...’? ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਵੀ ਦੂਜੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਦੋਸਤ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਆਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜੋੜੇ ਵਰਗੇ ਹੀ ਨੇਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ, ਮਨੁੱਖ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਪਸੰਦ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ, ਉਹ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ। ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ (ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹੋ) ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ? ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਆਨੰਦ ਤੇ ਮਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਆਏ ਹੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਚੰਗੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਛੋਟੀ, ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਲੰਬੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਉਹ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਵਾਕਿਆ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਜੁਆਬ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜੁਆਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ।

ਕਥਿੱਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਲੇ ਦਾ ਦਰਖ਼ਤ ਉਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਗ਼ੁਨਾਹਾਉਸ ਦੀ (ਨਾਜ਼ੁਕ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਕੱਚ ਦਾ ਘਰੋਂਦਾ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਿਆਜ਼ ਦੀ। ਪਿਆਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦੱਬੋ, ਪਾਣੀ ਦਿਓ ਅਤੇ ਬੋਲੋ, ‘ਪਿਆਜ਼, ਪਿਆਜ਼, ਇੱਕ, ਦੋ, ਤਿੰਨ, ਕੋਲੇ ਦੇ ਦਰਖ਼ਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾ।’ ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਸ਼ਰਤੀਆ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਡੋਲ ਆਸਥਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ, ਇੱਕ ਵੀ ਸੈਕੈਂਡ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿਆਜ਼ ਕੋਲੇ ਦਾ ਦਰਖ਼ਤ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਣੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਉਦਮ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹੁਤ ਬੇਮਿਸਾਲ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਚਮਤਕਾਰ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੱਚੀ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਚੀਜ਼ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਰੱਖਾਂਗੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਾਦੂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਤਰਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੌਣ ਸਾਡੇ ਸੱਚੇ ਦੋਸਤ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਅਚੂਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਤਲਖ਼ ਸੁਰ ਅਪਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਡਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਕਸਰ ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤਣ ਖ਼ਾਤਿਰ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਅਤੇ ਲੁਭਾਵਣੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਓ, ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਸੁਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣਿਓ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਤਾਲਪ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਛੁਪੇ ਅਸਲੀ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ।

ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਚਾਹੋ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ। ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ, ਸਮਾਜਕ ਦਬਾਅ ਸਨਮੁੱਖ ਝੁਕਣ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਮਾਤਹਤ ਬਣਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੋ ਉਨਾ ਕਸੂਰਵਾਰ, ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੋ ਉਨਾ ਡਰਾਵਾ, ਜਿੰਨੀ ਚਾਹੋ ਉਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਜਾਂ ਜਿੰਨੀ ਚਾਹੋ ਉਨੀ ਬੁਜ਼ਦਿਲੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਓਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਮਾਣ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋ, ਜਾਓ ਜਿਵੇਂ ਦਿਲ ਚਾਹੇ ਕਰੋ। ਪਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਓ, ਤੁਸੀਂ ਲਾਮਿਸਾਲ ਖ਼ਲਬਲੀ ਮਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੀਏ ਜਾਂ ਉਦਾਸ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਆਪਣੇ ਆਪ' ਲਈ ਜਿਊਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਤੀ ਮੋਟੀ ਵੀ ਸਮਝ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਹੀ ਜੀਵੀਏ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਸੋਗਾਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੋ। ਤੇ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਡਰ ਕਿੰਨੇ ਤੁੱਛ ਹਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਕਾਰਨ ਹਨ।

ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਦੈਵੀ ਚਿੰਗਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਦਰੁੱਸਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੇਵ ਵੀ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਖ਼ੈਰ, ਇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਫਿਲਾਸਫ਼ਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਦਿਆਵਾਨ, ਹਮਦਰਦ, ਸਹਿਨਸ਼ੀਲ ਜਾਂ ਦੁਲਾਰ ਭਰੇ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਫ਼ਸੋਸਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌੜੀ ਸ਼ੈਅ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿੱਠੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਪਾਣੀ ਪਾਈਪ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਖ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਪਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਨਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੋਂ ਇਹ ਦਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਰ ਦਰਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਚੀ? ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਕੁੱਝ ਕੁੱਝ ਅਤਿਕਥਨੀ?

ਖ਼ੈਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚਲੇ ਉਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਜਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਭ ਅੰਡੇ ਦਾ ਫੰਡਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅੰਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚੂਚਾ ਨਾ ਨਿਕਲ ਆਵੇ ਤਾਂ ਅੰਡਾ ਅੰਡਾ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੁਰਗਾ ਨਹੀਂ। ਤੇ ਅੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਟੋਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੈਕੇ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਨਿੱਘ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੂਚੇ ਵੀ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਇਮਕਾਨ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਹਾਵਤਾਂ ਅਤੇ ਅਖਾਣਾਂ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਵੱਡੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁੜ ਚੇਤੇ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ੱਲ ਲੱਗ ਸਕਣ। ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਦੀ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਪਰ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਹੀ।

ਦਿਲਚਸਪੀ ਖ਼ਬਰ ਜਾਂ ਉਨਮਾਦ ਕਦੋਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਿਮਾਰੀ ਬਣਨ ਲੱਗ ਪਵੇ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜੇ ਕਿ ਕਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਉਲੰਘ ਨਾ ਜਾਓ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕੋ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬੱਚ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਸਰਮਾਏ, ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ, ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦੇ। ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਮੱਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸਫੋਟਕ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਬਚਾਓ ਕਰੋ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰੋ।

ਸਿਖਿਆ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਤੁਸੀਂ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅੱਗਲੀ ਘੰਟੀ ਨਹੀਂ ਵੱਜਦੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੇ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਡੈਸਕ ਉਪਰ ਘੁੰਗੂ ਘਾਂਗੜੇ ਵਾਹ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਖ਼ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਨਿਹਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਲ ਭੁਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਮੁਬਤਲਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। 'ਅਧਿਆਪਕ' ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ, ਜੇਕਰ, ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਜਿੰਨਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਨਾ ਰੁੱਖਾ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਸਧਾਰਨ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸੱਚਾਈ ਛੁਪੀ ਪਈ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਰੂ, ਇੱਕ ਨੌਕਰ, ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ, ਇੱਕ ਖ਼ਾਨਸਾਮੇ, ਇੱਕ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਇੱਕ ਮਾਲੀ, ਇੱਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਸਭ ਘਰੇਲੂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਭ ਯਾਦ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖ਼ਾਹਦਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ। ਜਾਂ

ਸ਼ਾਇਦ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਸਾਰੀ ਮਦਦ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਜਾਹ ਤੋਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਿਆਣੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸੀ? ਵਕਤ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਨਿਆਣਾ ਉਸ ਬਾਲਗ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਹੋ। ਸੋਚੀ, ਉਸ ਨਿਆਣੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ, ਲੋੜਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਚ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੇ ਉਸ ਕਵਚ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਛੁੱਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਖ਼ਾਤਿਰ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਟਕਾਈ ਫ਼ਿਰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅੱਸਲੀ ਆਪ ਬਣ ਸਕੋਗੇ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਸ ਕਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ? ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਸੋਚ ਕੇ ਦੇਖੋ। ਸੋਚੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਸ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ? ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਸੇ ਵੇਲੇ, ਠੀਕ ਇੱਥੇ।

ਤੁਹਾਡਾ ਦਿੱਲ ਇੰਨੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਧੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਕਾਹਲ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋੜਾ ਕਠਿਨ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਹ ਆਨੰਦ ਦੀ ਅਵੱਸਥਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪੀੜਾ ਦੀ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਪੁੱਠਾ ਆਕਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਪਾਲਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਪਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਨਾਕਾਬਲੀਅਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬੁਰੀ! ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੁਚਿੱਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਰਹੋਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕੇਗਾ।

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸੀ। ਤਨਾਅ ਦੇ ਵਕਤ ਜਾਂ ਉੱਥਲ-ਪੁਥਲ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਹੱਲ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦੇ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਇਹੀ ਨਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਿੱਠ ਰਹੇ? ਸੁਪਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੋੜ ਅਤੇ ਢਾਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਹਕੀਕਤ ਵਧੇਰੇ ਮਦਦਗਾਰ, ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਕੱਟੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਲਿਫ਼ਦੀ ਨਹੀਂ। ਉਲਟਾ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਨਮੁੱਖ ਝੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ। ਜੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ।

ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਹੀ ਵਿਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਦੋ ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ। ਸੰਪੂਰਨ ਸਵਰਗ ਕੇਵਲ ਸਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ...ਪਰ ਫਿਰ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਦਰੁੱਸਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਕਲੀਫ਼ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਆਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੈ? ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤੀ ਤਾਕਤ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ? ਬੁਲ੍ਹੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਉੱਤਰ ਦੇ ਸਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਪਵੇਗਾ 'ਮੈਂ ਕੀ ਹਾਂ?' ਤੁਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਲ ਭਰਕੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਸਿਰ ਭਰਕੇ ਸੋਚਾਂ ਹਨ, ਸ਼ਰੀਰ ਭਰਕੇ ਸੰਸਾਰਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੇਤੰਨਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਭ ਦੇ ਪੇਚੀਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜਾਂ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ! ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਰੁੰਤ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਪਰ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਓ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬੱਚ ਸਕੋਗੇ। ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਗ਼ਲਤ ਹੈ, ਉਹ ਗ਼ਲਤ...ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੇਵਲ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝ ਸਕੋ ਕਿ ਜੇ ਗ਼ਲਤ ਹੈ ਉਹ ਗ਼ਲਤ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਵੱਲ ਕਦਮ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਾ ਸਮਝੋ। ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਲਪਨਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਾਰੀ, ਆਰਟਿਸਟ ਜਾਂ ਮਨਸ਼ੁਬੇਬਾਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਇੱਕ ਦੋਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਸਮਝ ਬਖ਼ਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਖੋਖਲਾ ਜਾਂ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਵਰਜ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਅਤੇ ਜੁਗਤੀ ਬਣੋ...ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਾ ਚੱਲੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਚਾਹੋ ਚਮਤਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

“ਇਨਸਾਨ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤਲਾ ਹੈ।” ਚਲੋ ਫਿਰ ਠੀਕ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਨਸਲ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿੱਪ ਖ਼ਾਰਿਜ ਹੋਣ ਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿੱਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਵੱਸਦੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਭੌਤਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਜੀ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਵਕ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਮੇਤ, ਸਿੱਧੀ ਸਾਧੀ ਹਿਮਾਕਤ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕ੍ਰੈਸ਼ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ 'ਮੈਮਰੀ ਬੈਂਕ' ਮਿਟਾ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਂਤ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੈਂਤ ਆਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਉਪਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੇਕਲਾ ਖ਼ਿਆਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ

ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ 'ਆਕਾਸ਼ੀ ਰਿਕਾਰਡ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸੋਚੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਲੇਖੇਜੋਖੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ! ਕੀ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਲ ਵਿੱਚ ਮਿਟਾ ਸਕਣਾ ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ! ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅਨੰਤਤਾ ਦੀ ਬਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇੰਦਰਾਜ ਹਟਾ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਸ ਧਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਪਤਾ ਹਨ ਉਹ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਗ਼ਲਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਸਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਅਡੋਲ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਿਆਣੇ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਚੌਕਸ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਅਚੂਕਤਾ ਦਾ ਢੋਂਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਬ ਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਸ਼ੇਖੀ ਬਘਾਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਬਿਹਤਰੀਨ ਨਤੀਜੇ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਟੋਘੱਟ ਆਪਣੇ ਅਭਿਮਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੋਗੇ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਗ਼ਲਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕੇ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤੈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਚੁਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਖਿੱਚਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਅਚਾਨਕ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੋਂ ਇਸ ਸਾਫ਼ ਸੁੱਥਰੇ ਦਿਸਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਾਂ ਮੈਲ ਅਤੇ ਗੰਦਗੀ ਦਾ ਪਹਾੜ ਲੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਇਹ ਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਕੇ ਇਹ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੰਦਗੀ ਦੇਖੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੋ ਚੋਣਾਂ ਹਨ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠੋ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਵਕਤ ਜਾਂ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤਾਕਤ ਲੱਗੇ, ਜਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਹੋਰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਹੀ ਵੇਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 'ਵੱਡਿਆਂ' ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਤੀਅਲ ਹੈਡਮਾਸਟਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਵੇਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧਰਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਾਚਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਸੱਚੇ ਬਾਲਗ ਲੋਕ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੇਵਲ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਮਖੌਟਾ ਪਾਕੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਦਾ ਢੋਂਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੋਈ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੈਂਤੜਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੁੱਖ ਅਪਨਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਪਰ, ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜਾਂ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਉੱਤਮ ਹੱਲ ਲਭ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ? ਜੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਤਾਕਤ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਦਰਅਸਲ ਗੁਪਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਸ਼ਾਇਦ

ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਨਕਰਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ' ਦਿਖਾਉਣਾ ਵਧੇਰੇ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ? ਚਲੋ ਫਿਰ ਠੀਕ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਰੋ ਪਏ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਤੇ ਜੇ ਐਸਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਇਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਉਹ ਜੋ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਜਿਸ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਰਨ ਦਿਓ। ਆਪਣੇ ਬੁਰੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਣ ਦਿਓ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਧਮਕੀ ਫੋਕੀ ਹੈ, ਡਰ ਬੇਵਜੂਦ ਹੈ, ਸੁਪਨਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋਗੇ ਤੁਸੀਂ ਉੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿਓਗੇ। ਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਉੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਭਾਰੂ ਹੋਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਦੌੜਦੇ ਰਹੋਗੇ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ ਮੁੜੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿਓ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਬੁਰੇ ਤੋਂ ਬੁਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਰੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਹਿੰਮਤ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਤਬਾਕਬਿਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਆਮ ਹਨ। ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਫਲ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕਈ ਖਾਸ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿੰਨੇ ਹੀ ਅਗਿਆਨੀ ਹਾਂ! ਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ 'ਮੱਸਲਿਆਂ' ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਜੀ ਅਨੁਮਾਨ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਹੀ ਮਸ਼ਵਰਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੋ।

“ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰੀਆ। ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਓਪ੍ਰੇਟਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਿਅਸਤ ਹਨ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫੋਨ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ)। ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਲ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ (ਪਰ ਇੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਫੋਨ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਬੰਦਾ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ), ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰਕੇ ਘਰ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰ ਲਈਏ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਮਿਹਰ ਕਰੇਗਾ।” ਇਹ ਫੋਨ ਓਪ੍ਰੇਟਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ, ਕਿ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਹਰਕਤਾਂ (ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ) ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਲਫਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ।

ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ

ਪਿਆਜ਼ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਤਾਰਨ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਸਥਾਨਕ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੀ ਉੰਨੀ ਹੀ ਕੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਵੱਧ ਜਾਂ ਜਿੰਨੀ ਘੱਟ ਕੋਈ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪਿਆਜ਼ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗਵਾਂਢ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤਾਂ? ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਸ਼ੈਫ਼ (ਰਸੋਈਆ) ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਗਾਹਕ ਲਈ ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਪਿਆਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੌੜਿਆ ਦੌੜਿਆ ਆਕੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦਰ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਿਆਜ਼ ਵੇਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ? ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈਅ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੌਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿਓ।

ਦੁਨੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤੂਤੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤੀ ਖੁਸ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਅਤੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕੁਝ, ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਬੇਚੈਨੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਈ ਪੁੱਠੇ ਸਿੱਧੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਾਣਬੁਝਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰਪੂਰ ਜਾਂ ਔਕੜਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਂਦ ਅਪਣਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਅੰਨ੍ਹੇਰੀ ਚੋਣ ਚੁਣਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਹੰਡਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਖਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਨੰਦ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਸੌਖ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਚੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ, ਘਟੇਘੱਟ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਚੁਣਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਕਰੋ।

ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਭਵ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਲੱਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਸੂਰਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮੱਥੇ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਲੱਗੇਗੀ? ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹੀ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਥੋੜੇ ਜਿੰਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸ਼ਾਇਦ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਹਿਮ ਆ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਿਰਨ ਭਟਕਦੀ ਹੋਈ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਅੰਨ੍ਹੇਰੀ ਸਰੰਗ ਵਿੱਚ ਆ ਵੜੇ। ਦਰਅਸਲ, 'ਸ਼ਾਇਦ' ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਪੜ੍ਹੋ, 'ਅਜਿਹਾ ਅਵੱਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।'

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਵੰਡਾਉਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਫਰਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ 95 ਜਾਂ 99 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ? ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤੀ ਦਾ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਇਮਕਾਨ ਨਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਇੰਨੇ ਬਜ਼ਿਦ ਕਿਉਂ ਹੋ? ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ

ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਧਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਧਰ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ। ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਵੈ-ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਤਮ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੋ, ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੋ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਨਕਲੀ ਤਰਕ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਗ਼ਲਤ। ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿੱਲ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਇੰਨੀ ਭਾਵੁਕਤਾ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਲ ਕਦੇ ਵੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਉਪਰ ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਜਿੱਤ ਰਹੇ ਹੋ ਨਾ ਹਾਰ। ਤੁਸੀਂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜੀ ਰਹੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਤਰਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਦੀ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੈਅ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਨਾਟਕੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਜੀਵਤ ਹੋ! ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸਭ ਤੁੱਛ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਬਕਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦਾ ਫਿਰ ਵੀ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੌਖਾ ਵੇਲਾ ਵੀ ਆਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵੱਲ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲੀ ਨਾਲ ਵਧੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਪਣਾ ਸਹੀ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਰੱਖੋ। ਕੀ ਕਿਹਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਕਦਮ ਹੈ? ਬਈ ਉਹੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਪਿੱਛਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚੱਲੇ ਸੀ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਿਆ! ਤੁਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਤਰਕੀਬਾਂ ਦੋਬਾਰਾ ਦੋਬਾਰਾ ਲਗਾਕੇ ਇੱਥੋਂ ਸਫ਼ਲਤਾ ਤੱਕ ਛਲਾਂਗ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਕਨੀਕ ਬਦਲਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ ਜਿਸ ਉਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿਰ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਹਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੋ। ਚੇਤਾ ਜੇ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵੇਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੱਲਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਪਿਆ ਸੀ? ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਬਾਲਗ, ਪਰ ਉਨੀ ਹੀ ਸਾਧਾਰਣ, ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਗ੍ਹਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਉੱਚੇ ਪਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ 'ਤੇ ਬਣੀ ਕੋਈ ਸ਼ਾਂਤ ਗੁਫਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਘੱਟੋਘੱਟ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਮਰਾ ਜਿਸ ਦਾ ਬੂਹਾ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਥੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਦੇਰ ਤੱਕ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ

ਪਾਏ ਜਾਂ ਪੈ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਅੱਗਲਾ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਚੋਣ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਬੋਧੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖਿਆਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਿਮਿਤ ਹਨ!

ਆਰਟਿਸਟਾਂ, ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ, ਡਿਜ਼ਾਈਨਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੋਮੇ ਉਪਰ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ 'ਕੁਝ ਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ' ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜਾਂ ਬੇਰੰਗ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸਾਹ ਫੂਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਕਾਬਲੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਕੇ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਖੁਸ਼ੀ, ਉਤਸ਼ਾਹ, ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਜਾਂ ਜੋਸ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਰੂਹ ਫੂਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰੂਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਰੋਕਾਂ ਤੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੜਚਨਾਂ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬੇਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬੇਕ ਹੋ ਰਹੇ ਕੋਕ ਦੇ ਅਵਨ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਹ ਕੋਕ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੁਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਫੁਲੇਗਾ। ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਾਕਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੋਰ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਥਾਈ ਤਬੀਲੀਆਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੋ।

ਚਿੰਤਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ? ਕੁਝ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਾਪਰ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਕੰਮਾ ਕਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਦਹਾਨੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਖੜੋ। ਵਕਤ ਪ੍ਰਚੰਡ ਅਤੇ ਔਕੜਾਂ ਭਰਪੂਰ ਜਾਪ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਪਰ, ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨੀਂਦ ਗੁਆਓਗੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ, ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਖਾਦ ਹੈ ਅਸਫਲਤਾ!

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ: “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚੰਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮੁੰਮਕਿਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਦਰਖਤ ਦੇ ਉਪਰ ਤੱਕ ਹੀ ਚੜ੍ਹ ਸਕੋ। ਪਰ ਜੇਕਰ, ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਦਰਖਤ ਦੇ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ

ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਪਰ ਨਾ ਉੱਠ ਸਕੋ।” ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਨਾਮੁੰਮਕਿਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ “ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਵਿਹਾਰਕ ਹੈ।” ਸ਼ਾਇਦ ਹਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਨਾ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਨਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੂ ਜ਼ਰੂਰ ਸਵਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵਾਰ ਨਾ ਸਕਦੇ।

ਕੁਦਰਤ ਨੇਅਮਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪੀਣ ਨੂੰ ਚੋਖਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਖਾਣਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਅਤੇ ਪਿਆਸੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਕੁ ਸਵਾਰਥੀ ਅਤੇ ਤੰਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਹਾਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਦਬਾਅ, ਤਨਾਅ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਗਲਾਨੀ, ਆਦਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਇਸ ਦਾ ਸਵਾਦ ਚਖਣ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੋ ਇਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ (ਜਾਂ ਨਾ-ਕਬੂਲ) ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ!

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ਤਰਾ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੱਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਉਠਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ! ਇਹ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਲੱਗਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰੋਗ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (immunisation process) ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਕਿਸੇ ਭੈੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਿਟਾਣੂਆਂ ਦੀ ਮਾਪੀ-ਤੋਲੀ ਮਿਕਦਾਰ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਕਤ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਇੱਕ ਛੋਟਾ, ਪੇਚੀਦਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਤੋਂ ਬੱਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਥੋੜਾ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਗੀਤ ਗਾਓ। ਜੇ ਦਿਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਥੋੜਾ ਨਾਚ ਵੀ ਕਰੋ। ਇਹ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਣ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੰਭੀਰ, ਸੰਜਮੀ, ਸ਼ੀਤ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਰਹਿਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵੀ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਾਗਬਾਨੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਪਹਾੜ, ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਥਾਈ ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸੇ ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਡਰੋ ਨਾ। ਇਸ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ!

“ਛੇਤੀ ਕਰੋ। ਉਠੋ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਲਾ ਗੁਆ ਬੈਠੋਗੇ।” ਅਜਿਹੇ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਰਾਦ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਉਠਾਇਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਸ ਤਰਕ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅੱਸਲੀ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਇਨਸਾਨ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਹਲੀ ਵਾਲੇ ਫਲਸਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਸਹੂਲਤ ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਬੋਤਾ ਹੌਲੀ ਹੋਕੇ, ਆਰਾਮ ਨਾਲ, ਬੇਫ਼ਿਕਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ। ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅੱਸਲੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਤੇ ਜੇ, ਉਹ ਸਾਡਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਚਾਹੀਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਮੁੰਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਦਾ ਘੜਮੱਸਾ ਪਾ ਬੈਠੋਗੇ। ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਬੋਝ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਦਿਓ। ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬੋਝਾ ਵਸੀਹ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਕੋਈ ਦੇਜ਼ਖ਼ (ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਭੱਖ ਰਹੀ ਭੱਠੀ) ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੰਗ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਨਾਮੁੰਮਕਿਨ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਆਦਤ ਤਿਆਗਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਨਵੀਆਂ ਲੱਭੀਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੋਚੋ!

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ, ਆਖ਼ਿਰ, ਤੁਸੀਂ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਖ਼ਿਆਲ ਬਹੁਤ ਉਸਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਢੇਰ ਸਾਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸਿਆਣਪ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਸਾਹਟ, ਤਨਾਅ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ। ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਬੂਲਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾਣਮੱਤਾ ਭਾਰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ‘ਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਨਾਲ ਚੁੱਕੀ ਫ਼ਿਰਨਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਦੂਸਰੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹਰ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦੇ ਕਦਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਭਾਰ ਦੀ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਗੋਡੇ ਵੀ ਅਹਿਸਤਾ ਅਹਿਸਤਾ ਜੁਆਬ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਪਿਆਰ ਦੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ...ਜਾਂ ਫਿਰ ਚਾਕਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਹਾ ਚੁੱਕੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੰਨਾ ਵਕਤ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਕੇ ਕਿਉਂ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰਤ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਮਾਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਹਨ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁੱਸਤ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇਕੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਆਨੰਦ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ-ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਗੁਜ਼ਰੇ ਹੋਏ ‘ਕਲ੍ਹ’ ਨੂੰ ‘ਅੱਜਕਲ੍ਹ’ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ‘ਪਰਾਤਨ’ ਕਾਨੂੰਨਾਂ

ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਲੇਕਿਨ ਇੱਕੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ...ਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ। ਜੇ ਅੱਗੇ ਹੈ ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੋ। ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾਮੁੰਮਕਿਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਦਿਸ਼ ਤਾਕਤਾਂ ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮੰਡਰਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰੇਡੀਓ ਲਹਿਰਾਂ, ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਖਦੀਆਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਜਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਹਰ ਵੇਲੇ ਗੁਜ਼ਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਜਲਈ ਲਹਿਰਾਂ ਤੇ ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੁਪੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਿਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੜੇ ਹੀ ਸੂਖ਼ਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖ਼ਾਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਮੌਕੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਜਦੀਆਂ ਹਨ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁੱਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ!

ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਚਾਹ, ਉੱਥੇ ਰਾਹ। ਇਹ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਚ। ਆਮਤੌਰ ‘ਤੇ। ਪਰ ਇਹ ਕਥਨ ਬੋਝਾ ਸ਼ਸ਼ੋਪੰਜ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, “ਜਿੱਥੇ ਚਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ, ਸਹਿਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਹੀ ਵਿਓਂਤ ਹੋਵੇ...ਉੱਥੇ ਰਾਹ।” ਬਹੁਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਥੋਂ ਲੈਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਤੱਕ ਦਾ ਰੱਸਤਾ ਉੰਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਇਹ ਰਸਤਾ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ।

ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਚੰਗੇ ਸਮੇਂ ਹਨ...ਅਤੇ ਭੈੜੇ ਸਮੇਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭੈੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ, ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭੈੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੰਗੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ...ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਭੈੜੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਤਵਾਜ਼ਨ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇੱਕਪਾਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਚੰਗੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੈਅਭੀਤ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਜੋ ਜੋ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲਗਭੱਗ ਸਭ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਤੇ ਬਾਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰੋ!

ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਛੰਦ ਅਤੇ ਬੰਦ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਖ਼ਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ ਪਿਆ ਸੀ। ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਬੀਟਹੋਵਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕਸੂਰਤਾ

ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਖਾਲੀ ਕੈਨਵਸ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁੱਕੜਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਟਲੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਲਿਓਨਾਰਦੋ ਦਾ ਵਿੱਚੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬੁਰਸ਼ ਚੁੱਕਿਆ...ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਮੋਨਾ ਲੀਸਾ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੁਸਕਾਨ ਦੀ ਬੁਝਾਰਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ 'ਕੁਝ' ਅਰਥਭਰਪੂਰ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪੱਲ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਕੁਝ ਨਾ' ਹੋਵੇ। ਬੀਟਹੋਵਨ ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਸੰਗੀਤਬੱਧ ਕਰੇ। ਦਾ ਵਿੱਚੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਵੇ। ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਤ, ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਜਾਂ ਸਫਲਤਾ ਉਪਰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਿਰਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਕੁਝ ਸਫ਼ਰ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਨੀਰਸ, ਉਕਤਾਊ ਜਾਂ ਤਨਾਅ ਭਰਪੂਰ। ਪਰ ਜਦੋਂ, ਸਾਡੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਿਲਕਸ਼ ਅਤੇ ਮਨਭਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਵੱਲ ਅਗ੍ਰਸਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਚਾਹੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਔਕੜਾਂ ਦਾ ਖੁਦਸ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਿਆਣੇ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬੋਰੀ ਬਿਸਤਰਾ ਚੁੱਕਕੇ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਕਿ ਜਿਸ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਫ਼-ਸੁੱਥਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਛੋਟੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਉਣਤਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬੇਢੰਬੇ ਅਤੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੀ ਵੀ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਹੁਣ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਕੇ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰੋ: ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਅੱਸਲੀ ਕਾਰਨ ਹੈ...ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਕੋਈ ਅਸਥਾਈ ਅੜਿੱਕਾ ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੈ?

ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵਿਹਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਲਈ ਪਛਤਾਓਗੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਕੁਝ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਹਲੇ ਬੈਠਕੇ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਿਓਗੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਜਾਵੇਗੀ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚਲੇ ਬਹੁਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਇੱਥੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਵਿੱਚਕਾਰਲਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਕਾਹਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰੋ। ਛੋਟੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੋ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬਿਹਤਰ ਰੱਸਤਾ ਦਿਖੇ ਤਾਂ ਉਸ ਉਪਰ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਰਹੋ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਦਿਸ਼ਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਦਲਣੀ ਪਵੇ। ਇਸ ਬਿਹਤਰ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਉਣਾ ਪਵੇ। ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਬੱਸ ਆਪਣੀ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤੁੱਕੇ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸਤਾਦੀ ਵਾਲੀ? ਕਈ ਵਾਰ ਔਟਕਲਪੱਚੁ ਸ਼ੱਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂ ਧਮਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਜਾਂ ਮੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਆਮਦੀਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਕੇ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਲਈ ਵੀ ਥੋੜੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹੋ ਮਤਾਂ ਕਿਸਮਤ ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਸੰਜੋਗ ਆਕੇ ਟਿੱਕ ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਆਸ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਥੋੜਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖੋ।

“ਪਿੱਛੇ ਹਟੋ। ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੋ। ਹੌਲੀ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਜਾਣ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਓ...ਪਰ ਉੱਥੇ ਜਾਓ ਭੱਦਰਤਾ ਨਾਲ। ਗੁੱਸੇ ਵਾਲਾ ਰਵੱਈਆ ਤਿਆਗੋ। ਬਹੁਤੀ ਕਾਹਲ ਵੀ ਨਾ ਦਿਖਾਓ।” ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਵਾਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸਮਾਜਕ, ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦਬਾਅ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸੰਭਾਵੀ ਤਨਾਅ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਾਹਮਣਾ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਣ ਸਾਰ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੌਣ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ...ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸੌਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ। ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਨਮਾਦ ਹੈ, ਪਰ ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਪਿਆਰ ਵੀ ਹੈ। ਆਓ, ਇਸ ਆਖ਼ਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੱਲ ਤਵੱਜੋ ਦੇਈਏ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਲਮ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਮੁਲਕ ਹਨ? ਕਿੰਨੇ ਕਸਬੇ, ਸ਼ਹਿਰ, ਪਿੰਡ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਬੋਰੀ ਬਿਸਤਰਾ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸਫ਼ਰ 'ਤੇ ਨਿਕਲ ਪਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ? ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਚੋ, ਹੈ ਨਾ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ? ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੋਣਾਂ ਤੇ ਬਦਲਾਂ ਦਾ ਅੰਬਾਰ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਸਤੱਆਬ ਕਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਤਾਂ!

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾਲ ਪਾਰਕਿੰਗ ਬ੍ਰੇਕ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਸੀ? ਕੁਝ ਚਿਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਡੀ ਇੰਨੀ ਸੁਸਤ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ, ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਹੁਤ ਸੁਸਤ ਤੇ ਢਿੱਲੀ ਮੱਠੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਡਰ ਕਾਰਨ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਡਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗੋ ਕਿਉਂਕਿ ਆਸਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਰਫ਼ਤਾਰ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਪੈਨੀਆਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਜਲਈ ਬਲਬ ਰੌਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਚਾਨਕ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਸਮਝ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਰਹੱਸ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਓਹ, ਨਹੀਂ!” ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਨਿਰਸੰਦੇਹ!” ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਦੁਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖੁਲ੍ਹਾ ਦਿਲੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਦੀ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸੂਝ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿੰਦਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬਹਾਦਰ ਬਣ ਕੇ (ਲੋੜੀਂਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ), ਜੀਵਨ ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖੋ, ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਰੰਤ ਖੇਡਿਆਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਨਿਬੜੋਗੀ।

ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੱਧਮ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਪੱਕੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਲੱਗਭਗ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ। ਇੰਨੀ ਮਹੀਨ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਧੀ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇਹੀ ਸ਼ੱਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵਜੂਦ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ। ਤੇ ਫਿਰ ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਸਪਸ਼ਟ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਸਮਝਣਾ ਛੱਡੋ। ਆਪਣੀ ਅੰਤਰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ‘ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨਾ ਤਿਆਗੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਆਣੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਘੱਟੋਘੱਟ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੰਨ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਤਾਂ ਕਰੋ।

ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਦੋ ਪੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ – ਜਾਂ ਘੱਟੋਘੱਟ ਕਹਾਣੀ ਕੁਝ ਇੰਝ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਜੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਕਹਾਣੀ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਪੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਪੱਖ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੱਗਣ, ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਲਦਾਰ ਤਰਕ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉਸ ਲਾਲਚ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਹਿੱਤ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੱਖ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਾ ਪੂਰੋ।

ਪੁਰਾਤਨ ਵੇਲਿਆਂ ਦੇ ਜਪਾਨੀ ਸਮੁਰਾਏ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਸੀ, ‘ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁੱਛ ਮਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਧੇਰੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।’ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੜੀ ਬਚਕਾਨੀ ਸਲਾਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲਈ ਇਸ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸਲਾਹ ਵਿੱਚ ਛੁਪੀ ਸਿਆਣਪ ਸਮਝ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਣਦੀ ਤਵੱਜੋ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਨੀ ਤਨਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਬੈਠੋਗੇ। ਅਤੇ, ਤੁੱਛ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਪਾਕੇ

ਗੰਭੀਰ ਮਸਲੇ ਨਾ ਬਣ ਜਾਣ! ਇਸ ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇੱਕ ਸਮੁਰਾਏ ਯੋਧਾ ਬਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ! ਤਨਾਅ ਅਤੇ ਉਤੇਜਨਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਲੜੋ, ਅਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਤੁਹਾਡੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ!

ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਕੋਈ ਸਫ਼ ਖਿੱਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਉੱਚਿਤ ਵਰਨਣ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾ-ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਦੀ ਉਸ ਮੇਜ਼ਪੋਸ਼ ਵਾਲੀ ਜੁਗਤ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ। ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮੇਜ਼ਪੋਸ਼ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੇਜ਼ ‘ਤੇ ਹੀ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਸ਼ੈਲੀ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੱਚੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤ ਉਸ ਹਰ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲੋਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਕਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਤੋਤੇ-ਚਸ਼ਮਾਂ ਵਾਂਗ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੇ-ਸਿਰ ਪੈਰ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਵਿਹੂਣੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਮਨੋਤਾਂ ਨੂੰ ਉਗਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਸੱਚਾਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਅਤਿ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਉਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਤਾਂ? ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਹਿਣ ਦਿਓ! ਇਹੀ ਠੀਕ ਹੈ, ਘੱਟੋਘੱਟ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ।

.....

ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਇਏਕੋ ਏ ਰਿਸਟ ਟਹਏ ਖਨਿਗਦੋਮੋਂ ਯਾ ਅਵਣਨ’, ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਐਸ-ਓ-ਇਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਰੱਬ ਦੀ ਜੰਨਤ ਦਾ ਸੁੱਖ ਭਾਲੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁੱਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਮਿਲਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਸਲਾਹ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨੀ ਹੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਚਾਈਆਂ ਛੂਹਣ, ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਸੂਝਵਾਨ ਬਣਨ ਅਤੇ ਬੋਧ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬਾਂ, ਦਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕੇ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਕਾਜ਼ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉੱਮੀਦ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਿਰਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੰਨਤ ਹੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੀ ਜੰਨਤ ਉੱਮੀਦ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਸ ਹੈ ਜੰਨਤ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤਨੋਂ-ਮਨੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਦੁਨਿਆਵੀ ਧੰਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਰਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਉਪਰ ਹੀ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੰਨਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰ। ਰੱਬ ਦੀ ਜੰਨਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ

ਉਸ ਜੱਨਤ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਮੀਦ ਇਹ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸੰਸਾਰ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੀ ਜੱਨਤ ਲੱਭਣ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਹੋਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਖੋਜ ਦੇ ਸਭ ਹੀਲੇ-ਵਸੀਲੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰ ਲਵੋ। ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਛੂਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ, ਉਨੀ ਹੀ ਛੇਤੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕੋਗੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜੱਨਤ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹੋਣ।

ਸੱਚੇ ਜੋਗੀ 20-20 ਸਾਲ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਣ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਚੁੱਪਚਾਪ, ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਉਥੇ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਧੂਣੀ ਰਮਾਈ ਇਸ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅਰਥ ਭਾਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਹ ਕੇਵਲ ਫੁੱਲ-ਪੱਤੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੰਨ ਦੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰ ਸਬੰਧੀ ਅਜਿਹਾ ਬੋਧ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ ਦੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰੋਗੇ? ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਣੀ! ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇਸਤੋਂ ਕਿਤੇ ਸੌਖੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਲਫਾ ਸੈਟਿਊਰੀ ਇੱਕ ਤਾਰਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸੌਰ ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਕਈ ਖ਼ਰਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਲ ਦੂਰ। ਇਸ ਦੂਰਾਡੇ ਅਰਸੀ ਪਿੰਡ ਦੁਆਲੇ ਗਰਦਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਲਕੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਤਖ਼ਤਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਖ਼ਤੇ ਉਪਰ ਗ਼ਰਦ ਦੇ ਕੁਝ ਕਿਣਕੇ ਪਏ ਹਨ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਗ਼ਰਦ ਬਾਰੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਲੰਗੇਟੀ ਪਹਿਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਉਪਲਬਧੀ ਹੈ - ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਇੱਕਮਿਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਆਨੰਦਮਈ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸੇ ਤਰਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਖੁਦ-ਸਹੇੜੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕਬੂਲ ਰਹੇ ਹੋ।

ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਦਰਅਸਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਕਾਬਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ! ਗ਼ਰੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਮੂੜ੍ਹਤਾ ਵੱਲ ਧੱਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ, ਘੱਟੋਘੱਟ, ਅਜਿਹੀ ਕੁਤਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦੀ ਦੂਸਰੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਸੂਝ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਛੁਟਿਆਉਣ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰ ਬੈਠੋ। ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋ! ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਸੀਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹੀ ਹੋ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਖ਼ਿਆਲ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਪੁੰਗਰਨ ਦੇਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਬਾਰੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, “ਉਏ, ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਖ਼ਿਆਲ ਆਇਆ ਈ।” ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਖੱਟਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਭੈੜਾ ਜਾਪੇਗਾ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਨਤੀਜੇ

ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਟਕ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਨਤੀਜਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੋ। ਕੇਵਲ ਸਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਢੁੱਕਵੇਂ ਵਕਤ 'ਤੇ, ਢੁਕਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ, ਢੁਕਵੇਂ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਤੁਸੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਬਿਤਾਓਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਤਾਓਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਸੂਝਕਾਮਨਾ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸ਼ੈਲੀ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫਿੱਕਾ ਨਾ ਪੈਣ ਦਿਓ। ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਓ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਮਿਲਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਇਸ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਤੇ ਸਾਡੀ ਇਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਕੇਵਲ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਪਰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਝਿਜਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।’ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕੱਢੀਏ? ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬੇਝਿਜਕ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵੱਧਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਤੁਸੀਂ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਤੁਸੀਂ ਬੜੀ ਸੂਝਬੂਝ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਗੁਆਚੇਗੀ ਉਹ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਝੂਠੀ ਧਾਰਨਾ ਜਿਸ ਤੋਂ, ਸਹੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਿੱਛਾ ਛੁਡਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਆਵੇਸ਼ਕ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਵੇਂ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾ ਕੇ! ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਮਾਣ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦੇਣਗੇ। ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕੋ ਤਾਂ? ਫਿਰ ਇਸ ਆਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠੋ ਰਹਿਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਛਤਰਛਾਇਆ ਹੇਠ ਪਨਾਹ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਬੁਰੀ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਲਾਹੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰਨੇ ਪੈਣੇ ਹਨ। ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ!

ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਗੇੜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਅਤੀਤ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਕਈ ਵਾਰ, ਅਸੀਂ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਮਕਨਾਤੀਸ (ਚੁੰਬਕ) ਵਾਂਗ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਟੀ.ਵੀ. ਸ਼ੋਅ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਰੁਝੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੀ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੋਢੇ ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਸ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਕੇਵਲ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਵੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ‘ਅੱਜ’ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਮੁੰਮਕਿਨ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ

ਗੁਜ਼ਰੇ ਹੋਏ 'ਕਲ੍ਹ' ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦੇ।

ਮੱਕੜੀ ਦੇ ਜਾਲੇ ਵਿੱਚ ਫਸੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਉਸ ਪੱਲ ਲਈ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੱਕੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬੋਚਣ ਲਈ ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਮੱਕੜੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਕਿੰਟ ਹੀ ਪਏ ਹੋਣ, ਮੁੰਮਕਿਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਸਕਣ। ਪਰ ਮੱਖੀਆਂ ਆਪਣੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤੇ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕੰਮ ਵਿਗਾੜ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਘੜਦੇ ਹਾਂ। ਉਗੜ-ਦੁੱਗੜ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਖਾਸਕਰ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਛਟਪਟਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਤੀ ਮੋਟੀ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਕਿਵੇਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁੱਖਦਾਇਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਵੇਂ ਜਿਉਂ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੋਕ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕੋ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਸਕੋ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੈਣੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਸਕੋ? ਕਾਹਲ ਨਾ ਕਰ ਕੇ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਕੇ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਸੇ ਨਾ ਰਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰ ਕੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਝ ਨਾ ਜਾਓ। ਪਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਦੁਆ ਮੰਗ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਅਤਿਅੰਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਬਖਸ਼ੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਿਆ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਾ ਕਰੋ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੈ, "Every cloud has a silver lining," ਭਾਵ, "ਹਰ ਰਾਤ ਦਾ ਸਵੇਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।" ਖ਼ੈਰ ਇਹ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ "It's an ill wind that blows no one any good," ਭਾਵ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਗ਼ਲਤ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾ ਹੀ ਬੁਰੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਹੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅਖਾਣਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਉਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜਕ ਦਬਾਅ ਸਨਮੁੱਖ ਝੁਕ ਕੇ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਬਣ ਰਹੇ ਹੋਣ? ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਵਾਂਗ ਤਾਂ ਨਿਭਾਅ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦ ਰਹਿਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਚੰਗੇ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ। ਅਤੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾ ਸਕੋ।

ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਥੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਵਾ ਦਾ

ਰੁੱਖ ਸਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਹਵਾ ਦਾ ਰੁੱਖ ਸਹੀ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਬੋਤਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਗੋਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਵਾ ਚੱਲਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗ਼ਲਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਓਗੇ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੀਹੋਂ ਲਾਹ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕੋ ਜਾਂ ਘਟੋਘਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾ ਸਕੋ ਜਿੱਥੋਂ ਜੇਕਰ ਮਦਦ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਜਾਦੂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਛੱਡੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਰੇਗਾ।

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਨਿਆਂ, ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਉਦੇਸ਼ਾਂ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਜਿਹੜੀ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਦੱਬੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਰਾਤੀ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਕੀ ਖਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਅਸੀਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ, ਵੱਡੇ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣੇ ਇੱਕੋ ਜਿੰਨੇ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬੋਤਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਬੋਤਾ ਸਬਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਲਾ ਰਹੱਸਉਦਘਾਟਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਦਬਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹ ਕੇ ਵੀ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਉਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਆਉਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਵਾਂਗ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਇੱਕ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਨਾਅ, ਸੰਕੇ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਕਹਾਣੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ। ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਬਣੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨੁਕਸ ਹੈ? ਕੁਝ ਨਹੀਂ! ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨੁਕਸ ਹੈ? ਕੁਝ ਨਹੀਂ! ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨੁਕਸ ਹੈ? ਖ਼ੈਰ, ਦਰਅਸਲ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ - ਇਸ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕ ਕਈ ਵਾਰ ਜ਼ਿੰਦੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਹ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਭਾਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਹਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਓ ਕਿ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਸੱਚਮੁਚ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਖੁਸ਼ੀ। ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਬਿਲਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਭਕੁ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਚੁਣ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਦੂਸਰੀਆਂ ਸਭਕਾਂ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਮੇਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਇਸ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਬੁਛਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਤਲਬ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਅੰਦਰੂਨੀ 'ਸਵਿੱਚ' ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ 'ਔਨ' ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਿਊਜ਼ ਉੱਡ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਉਹ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਨਾਸਮਝ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬਜਿੱਦ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਦਰੁਸਤ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਹ ਦਰਅਸਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਠੀਕ ਚੀਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਕਈ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਿਆਣੇ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਬੈਠੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਗਲ ਹੋ ਜਾਈਏ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਕਿਵੇਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਇਸ ਬਿਨਾਅ 'ਤੇ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਅਸੀਂ ਉਹ ਕੁਝ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੁਝ ਨਿਹਾਇਤ ਸ਼ਰਾਰਤ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਦੋਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ। ਪਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸਹੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਦੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਤਾਕਤਵਰ ਵਜੂਦ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਫ਼ਰਮਾਬਰਦਾਰ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸ ਪਰਲੋਕ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਸੀ ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਕ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸੌਰ ਮੰਡਲ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੋਂ ਵਾਪਿਸ ਉੱਥੇ ਜਾਓਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਉਹੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ ਉਪਰ ਆਏ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤਿਆਗਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਜਿਊਣਾ ਸਿੱਖਣਾ'। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਚੁਟਕੀ ਵਜਾ ਕੇ ਹੀ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਰਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਜਿਹੇ ਤਜਰਬੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਈ ਕਈ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਹਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬਿਮਾਰ ਪੈ ਜਾਈਏ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿੱਚ ਫੱਸ ਜਾਈਏ ਜਿਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ

ਉਹ ਉਪਾ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਅਤਿ ਕੌੜੀ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਰਸਾ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਵਾਦ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਵਧੀਆ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਲਈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਸੁੱਖ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਫੱਸੇ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਨਾਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇ ਵੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੇਚੀਦਾ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਤਮ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਕਦੇ। ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਉਪਰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੱਥ ਧਾਓਗੇ ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਚੰਗਾ ਨਿਕਲੇਗਾ।

ਵਧੀਆ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਕਟ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਜਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅੰਤਰ-ਆਤਮਾ ਦੀ ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੋ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਦੇਖੋ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਚੱਲਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਤੇ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਖੂ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚਤੁਰ ਰਣਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਲੈਣਾ। ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੱਸਤੇ ਉਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੱਟ ਸੋਚਣ, ਘੱਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬੀ ਐਨਕਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਦੇਖੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੇਬਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੋਗੇ! ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਅੰਨ੍ਹੇਰਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਅਕਸਰ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਹੀ ਦਿਖੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਸਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਮਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖੋਗੇ ਕਿ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁਚ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਮਿਲੇਗਾ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋਗੇ।

ਸੁਪਨੇ! ਕੀ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਰੱਸ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਸਾਡਾ ਵਕਤ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਕੀ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਖ਼ਿਰ ਵਿੱਚ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਖ਼ਤਲਿਫ਼ ਹਾਲਾਤ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਕਤ ਕਿਸੇ ਉਸਾਰੂ

ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਵਿਅਤੀਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਾਂ? ਸ਼ਾਇਦ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦਾਏਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਤੋਂ ਬੇਤਾ ਪਾਸਾ ਵੱਟਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਸੁਪਨੇ ਕਲਪਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਘਾ ਹਨ। ਤੇ ਇਸ ਸੁਪਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਈ ਅਸਲੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਭ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਦੀ ਸਨਕ ਸਮਝ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸ੍ਰੋਤ ਹੋ ਨਿਬੜੇ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੈ, “We must cut our coat according to our cloth,” ਭਾਵ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਢਾਲਣਾ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਸਹੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ੈਲੀ ਸਾਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਉਸ ਪਿੱਛੇ ਦੌੜਨਾ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਘਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਲ ਹੈ। ਪਰ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦ ਜਾਂ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨਾਕਾਰਤਮਕਤਾ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਫੂਕ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਣਵਿਹਾਰਕ ਬਣੋ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੋ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ, ਜਾਂ ਅਸੰਭਵ, ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਮਕਸਦ? ਕੀ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਅੰਤ ਹੰਝੂਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ? ਕੀ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਤਕਾਜ਼ਾ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਸਿਖੀਏ ਅਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੀਏ ਜਿਹੜੇ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨੀ ਸੌਖੀ ਹੈ? ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੰਝ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਡੰਗੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਛਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ‘ਸੰਕੋਚ ਸੰਸਥਾ’ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਾ ਬਣਿਆ ਜੇ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਛੋਟੇ, ਪਰ ਖਾਸ, ਗੁੱਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਸਾਮਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ‘ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਕਲੱਬ’ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਹ ਚੰਗਾ ਹੈ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਝ ਸਰਅੰਜਾਮ ਦਿਓ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋਵੇ।

ਫਰਜ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। “ਕੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?” ਉਸ ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, “ਪੁੱਛ ਪੁੱਤਰ।” “ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਬ ਸਾਲ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?” ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ਫਿਰ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, “ਖੈਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਅਨੰਤ ਹੈ, ਪਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਸਕਿੰਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।” ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, “ਇੱਕ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਹੈ?” ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਦਾ ਉੱਤਰ, “ਪੁੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਪੈਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।” “ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਾਨ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ, ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਨੀ ਦੇ

ਸਕਦੇ ਹੋ?” ਦਾਤਾ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, “ਠੀਕ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਕਿੰਟ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ।” ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਤਾਦੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਚਤੁਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੇਕ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਇਲਾਹੀ ਮਦਦ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਸਮਝ ਬੈਠਦੇ ਹੋ। ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾ ਵਰਤੀ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਦਰਅਸਲ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਸੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਨੇਹੇ, ਜਿਹੜਾ ਵਧੇਰੇ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਪਰ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਉਪਰ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਸਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਦਿਲਚਸਪ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦਿਲਚਸਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੇ ਫਿਰ, ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸ੍ਰੋਤ ਲਭ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਬਿਧਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਵੱਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੋਤਾ ਫੌਸਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰੋਗੇ ਕਿਵੇਂ? ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਰਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਵੀਕਾਰੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਜਚਦੇ ਨਹੀਂ। ਧਿਆਨ ਵੰਡਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੀ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹੀ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣੋ।

ਕੁਝ ਲੋਕ, ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਧੀਆ ਸੁਰਾਬ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਥਨ ਹੈ। ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਚਕਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਹਿਸਤਾ-ਆਹਿਸਤਾ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਗੰਭੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਏ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਛੁਪੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣਾ ਵੀ ਆਨੰਦਮਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਅਹਿਸਾਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਅਤੇ,

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ।

ਬਹਿਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਘਾਤਕ ਅਤੇ ਤਬਾਹਕੁੰਨ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਨਕਲੀ ਸਹਿਮਤੀ! ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿਲੋਂ ਉੱਕਾ ਵੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲਸ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਦਿਖਾਵੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੋਤੇ ਜਾਂ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਦਾ ਅੰਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉਪਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਤਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸੱਚਾਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਗ਼ਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੋਮਬੱਤੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਲ-ਘਚੇਲੇ ਅਤੇ ਕੂੜੇ ਕਰਕਟ ਵਾਲੇ ਕੋਨਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਧੁੰਦਲੇਪਨ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਰੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਚਾਨਕ ਤੇਜ਼, ਚਮਕਦਾਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਸੁਹੱਪਣ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿੱਚ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਗੰਦਗੀ ਦਾ ਵੀ ਦੱਸ ਗੁਣਾ ਵਧੇਰੇ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਵਧੇਰੀ ਸਮਝ ਦੇ ਇਵਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੌਦਾ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ।

‘ਹੱਸੋ ਤੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੱਸਦੀ ਹੈ। ਰੋਵੋ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਰੋਂਦੇ ਹੋ।’ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਫਜ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਰੋਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਰੋਂਦੇ ਹਾਂ। ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਈ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਰਹਿਮਦਿਲ ਲੋਕ ਹਨ - ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋ! ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਨਾਉਣ ਦੀ ਜੋ ਇਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਰੋਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਰੋ। ਅਤੇ ਦੇਖਿਓ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਖੁਸ਼ੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਵੇਰ ਤੁਸੀਂ ਉੱਠਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ - ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨ ਇੰਚ ਲੰਬੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਵੀ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ...ਪਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ - ‘ਦਿਮਾਗ ਫੈਲਾਉਣ’ ਵਾਲਾ ਅਸਰ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਜਿਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੁਹਾਰਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸ੍ਰੋਤ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ (ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਹੈ) ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਵੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਓ (ਜੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ) ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਜਲਦ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਅਸੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਾਂ ਉਨਾ ਚਿਰ ਸਿੱਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।” ਇਹ ਬੜੀ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਕੀਕਤ ਇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ “ਸਿੱਖਣ” ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਨਾਅ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ। ਤਜਰਬਾ, ਪਰ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਹਾਨ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ। ਤਜਰਬਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਤਾਬੀ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡੱਕੇ-ਡੋਲੇ ਖਾਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੜੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖ਼ਫ਼ਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਦਰਅਸਲ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ‘ਸੌਖੇ ਤਰੀਕੇ’ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗਣ ‘ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ? ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੁਪਨ-ਸੰਸਾਰ ਉੱਪਰ ਕਿੰਨਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੁਲੇਖਾਪਾਊ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਆਨੰਦਮਈ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਝਾਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੁਰੇਡੇ ਦਿਸ਼ਹੱਦੇ ਉੱਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸ਼ੈਅ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਾ ਕਰੋ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਊ ਅਤਿਥੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਸੰਗਵਾਂ ਜਿਹਾ ਖੜਕਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀਦ ਕਹਿਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਵਾਪਿਸ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦਾ ਸੌਦਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਤਾਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਰਹੂਮ ਪੌਪ ਜੌਨ ਪੌਲ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸੰਤ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਾ ਪਵੇ। ਸੱਚੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਤਪੁਣੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣੇ। ਇਹ ਗੁਣ ਹੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ! ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਪਵਿੱਤਰ, ਉੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ, ਨਿਮਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਇਨਾਮ ਕੇਵਲ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ, ਇਹ ਇਨਾਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ‘ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।’ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਤੇ ਤਾਂ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਫਾਡੀ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ

ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਲਵੋ, ਦੁਜਿਆਂ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਰਲ ਨਹੀਂ ਸਕੋਗੇ? ਕੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੁਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਪਰ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਦੂਸਰੀ।

ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਰਾਜੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜਾਦੂਈ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਜੋੜਾ ਵੇਚਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਦਿਸ਼ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਜੋੜਾ ਕੇਵਲ ਮੂਰਖਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸੇਗਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਰਾਜੇ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ ਦਿਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੇਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਗਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਦਾ ਢੋਂਗ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅੰਤ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਹੀਆ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦਿਖਾਈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਭਰਮਾਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਮਨੋਤਾਂ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਤਾਂ ਹੋਵੋਗੇ, ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਮਨਪਿਆਰਾ ਵੀ ਬਣਾਵੇ। ਪਰ ਫਿਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

ਬੁਰੀ ਖ਼ਬਰ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਾਦਕ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚੰਗੀ ਸੁਰਖੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ, ਜੋ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ, ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਟੀ.ਵੀ. ਚਾਲੂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸਫ਼ੇ ਫ਼ਰੋਲਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨਿਆਵੀ ਚੰਗਿਆਈ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਮਿਹਰਬਾਨ, ਬਖ਼ਸ਼ਣਹਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਗ਼ੈਰਕੁਦਰਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਕੇ ਤੁਸੀਂ, ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲਵੋਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੀ ਕਈ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਕੇਵਲ ਇੱਛਾ ਭਰ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਈ ਵਾਰ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸੀਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ? ਜੀ ਹਾਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹੋ। ਜੀ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲੋ!

ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ, ‘ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਦੇ ਨਹੀਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ।’ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਵੀ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਇਸ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਟੋਘੱਟ ਮੰਗਿਆ ਤਾਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਬੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਹਰ ਗਲ ਨਹੀਂ ਬੁੱਝ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਾਂਗੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਵੱਕੋ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਬੁੱਝ ਲੈਣ। ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ, ਉਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਇਮਕਾਨ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਉੱਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਪੂਰੀ ਜਨਮ ਤਿਥੀ, ਤੁਹਾਡਾ ਪੂਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾਮ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਤਸਵੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਉੱਪਰ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਇਸ ਉੱਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਨਾ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗਲਬਾਤ, ਨਾ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ। ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮੁਤਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੈਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੇਲਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ‘ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਵਸਥਾ’ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ‘ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।’ ਇਹ ਤਾਂ ਵੇਲਾ ਹੈ ਇਹ ਲਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਈ ਚੋਣਾਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਵੋ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਸੌਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ! ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਹੀ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੱਲ ਨੂੰ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਥੋੜਾ ਡੂੰਘਾ ਖੋਦੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਬਦਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਕਿਆ ਖ਼ੂਬ ਸਵਾਲ ਹੈ! ਇਹ ਤਾਂ ਉਹੀ ਗਲ ਹੋਈ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ...ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਨਾਂ...ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਸਭ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਪਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਉੱਪਰ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਅੱਸਲੀ ਹੈ...ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ, ਪਰ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਕਿਵੇਂ ਪਹਿਨਾਉਣਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।’ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼ੰਕਾ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਗ਼ੁਸਤਾਖ਼ਪੁਣਾ ਅਤੇ ਪੂਰਵ ਧਾਰਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ। ਤੁਹਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ

ਨੁਕਸਾਨ ਉਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਕੁ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਵੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਹੀ ਨਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉੰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ! ਫਰਕ ਇਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਫਰਕ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਤਿਆਰ ਹੋ।

ਬਹੁਤੇ ਧਰਮ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਹੁਰੀਤਾਂ ਅਪਨਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀ, ਆਡੰਬਰ, ਦਿਖਾਵੇ, ਰੂੜੀਵਾਦ ਆਦਿ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ? ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਇਲਾਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਸ਼ੈਲੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਭਗਤ ਜਾਂ ਉਪਾਸ਼ਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਟਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਇਲਾਹੀ ਆਤਮਾ ਸਨਮੁੱਖ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਰਜ਼ੋਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਨਮਾਦ ਜਾਂ ਚਹਿਲ-ਪਹਿਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਕੇਵਲ ਸਾਦਗੀ, ਸੂਖਮਤਾ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ, ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਵਾਪਰਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਕੀਨੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਕੇਵਲ ਸੰਭਾਵੀ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੇ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ, ਇਹ ਜਾਪੇ ਕਿ ਉਹ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਤਰਕ ਦੀਆਂ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਪੇਚੀਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੂਝ ਭਰਪੂਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਗ਼ਲਤ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੇਵਲ ਠੀਕ ਹੀ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ ਜੇ ਉਹ ਅਟੱਲ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ? ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਵਧੇਰੇ ਕੰਮ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਰਕ ਇਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ। ਫਰਕ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਉੱਪਰ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਹਰ ਜਿਉਂਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਧੇ, ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ ਅਤੇ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਕਾਰਜ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਵਰਤੇ। ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਹੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹਾਂ। ਉਹ 'ਇਲਾਹੀ ਸ਼ਕਤੀ' ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖੇ, ਪਰ ਅਰੁਕ, ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਜਾਂ ਰੋਕ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ

ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬਲ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਜਾਣੀ ਪਹਿਚਾਣੀ ਸਰਜ਼ਮੀਂ ਉੱਪਰ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜੀਬ ਜਾਂ ਓਪਰੀ ਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਰਸਤਿਓਂ ਲੰਘਿਆਂ ਕਈ ਮੌਸਮ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਾਗਾਹ ਜਿਵੇਂ ਦਿਸਦੀ ਹੈ, ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਦਿਖ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜਾਣੀ ਪਹਿਚਾਣੀ ਜਰਨੈਲੀ ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਮਗਰੋਂ ਚੱਕਰ ਲਗਾਓ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਪੁਰਾਣੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਲਭਣਾ ਤਿਆਗ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦਿਸਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਫਿਰ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਕਿਸੇ ਹੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ੈਲੀ ਕਿੱਥੇ ਲਭਣੀ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਕਈ ਵਚਨਬਧਤਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਮਸਲੇ ਸੁਲਝਾਉਣੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿਓ ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲੈਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਹੀ ਜਾਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣੋ।

ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੁਧਰਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰ ਕੇਵਲ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਕਸਾਹਤਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਤਾਕਤਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮੇ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਫਤਹਿਯਾਬ ਹੋਵੋਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖੋ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਹੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਝ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤ ਉੱਮੀਦ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਹਰ ਸ਼ੈਲੀ ਸੌਖੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ, ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਡਰ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਬੁਰਾ ਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਉਤਾਵਲੇ ਜਾਂ ਬੇਚੈਨ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਬਲ ਵੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਲਭਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਰਕਾਰ ਹੈ? ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਅਰੁਕ ਪਰਵਾਹ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਭੁੱਲ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਵਾਟ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਘੁੱਪ ਅਨੁਰੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਮਬੱਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੀ ਲਾਟ ਵੀ ਕਿੰਨਾ ਫ਼ਰਕ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਉੱਮੀਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸ੍ਰੋਤ ਉਨਾ ਚਮਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਨ ਦਾ ਕੁਝ ਵਕਤ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ।

ਰਾਈ ਦਾ ਪਹਾੜ ਬਣਾਉਣਾ ਦਰਅਸਲ ਮਨੁੱਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਰਾਈ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮਰਜ਼ੀ ਨਿਹਾਰਦੇ ਰਹੋ, ਦੇਰ ਸਵੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲੀ ਆਕਾਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਪਹਾੜ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਰਾਈ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ! ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਪਹਾੜ ਦਾ ਆਕਾਰ ਛੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਿਹੜਾ ਕਾਰਜ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਤੋਂ ਘਬਰਾਓ ਨਾ। ਕੇਵਲ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਜੁਟੇ ਰਹੋ, ਥੋੜਾ-ਥੋੜਾ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲੈਟਰੀ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਈਰਖਾ ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਸੌਖੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲੇ ਕਿ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਪੈਸਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਮਾਰੂ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਧੰਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪੀੜਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਦਾਵਾ ਐਸ-ਓ-ਇਸਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਮਾਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ? ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਦਿਖ ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੁਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਇਦ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਣਾ ਵਰਤਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਬਾਹਰੀ ਦਿਖ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਗੱਚਾ ਖਾ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੋ!

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ? ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਗ਼ਲਤ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ? ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਇਰਾਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਵੀ ਇਲਮ ਨਾ ਹੋਵੇ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸੂਝ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਬਣਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਔਖੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਪੈਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਸੋਚ ਕੇ

ਰੱਖੇ ਹੋਣ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਫਤਹਿਯਾਬ ਹੋਵੋਗੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਂਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉੱਪਰ ਪੂਰੇ ਓਤਰੋਗੇ। ਕਿਸੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਕਬੂਲਣ ਦਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਰਾਦਾ ਕਰ ਲਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਖ਼ਤਲਿਫ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ, ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ (ਮੈਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ) ਇਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸੋ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨੀ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਤਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਪਿਛੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਟ ਜਾਓ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ।

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸਾਹਸ ਭਰਪੂਰ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੂਰੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤਬਾਹੀ ਦੇ। ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਜ਼ਰੂਰ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤੀਬਰ ਲਾਲਸਾ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਡੂੰਘੇ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਵੇਗ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਗ਼ਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੋ ਇਸ ਦਾ ਤਰਕ ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਗ਼ਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਭ ਨਾ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਉੱਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ, ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਮਦਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਮਣੀਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੱਲ ਅਗਰਸਰ ਹੋ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਤਵੱਕੋ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝ ਮੁਤਾਬਕ ਸਹੀ ਹੈ? ਵੈਸੇ ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੰਢਤੁਪ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਖਰੇਵੇਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇੜ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੇਲਾ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਛੱਡਣ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੁਨਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੇਮਾਅਨੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਛਤਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਦਿਖਾਵੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਤੁਹਾਡੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਉੱਪਰ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਅਸਰ ਪਵੇ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ,

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਡੰਬਰ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਸਕੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਨੀਤੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮਦਰਦੀ, ਆਦਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਿਵਾਏਗੀ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਤਾਕਤ, ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਤਾਪਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਣ ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਰਹੱਸਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਇੰਝ ਗ੍ਰਾਇਬ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋਹਰੇ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨੀ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਦੀਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਨਦਾਰਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ (ਫਿਲਾਸਫਰ) ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸ਼ਾਇਦ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਡੋਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਟੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਮੁੜ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਹੋ। ਜਿੰਨੀ ਘੱਟ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰੋਗੇ, ਉਨੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਔਕੜਾਂ, ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਆਏ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਤੰਗੀਆਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਿੱਚਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੁਕੰਮਲ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਭਾਟਾ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸ਼ੈਲੀ ਇੱਕ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਤਰਤੀਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੇੜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਘੁਲਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਤਬਦੀਲੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਛ ਲੱਗੇਗੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਛੁਟਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਅਸਤ ਅਤੇ ਓਦੈਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਵੀ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਾਂ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੀਏ, ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਸ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਸਤੀ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕੱਲ੍ਹ 'ਤੇ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ...ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਕੀ ਰਹੇ ਹੀ ਨਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲਾਂ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਨਾ ਦੇਹਰਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਸੌਖਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਨਾਪਸੰਦ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸੀਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਲਫਜ਼ ਸਾਡੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਵਿਹਾਰਕ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਦਇਆ ਅਤੇ ਕੋਮਲਤਾ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਓਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਓਗੇ, ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਮਦਦ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਇੱਜ਼ਤ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹੱਲ ਲਭ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਕਾਰ ਹੈ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਖਰੇ-ਖਰੇ ਸਵਾਲ ਇਸ ਲਈ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਖਰੇ-ਖਰੇ ਜੁਆਬ ਹਨ। ਇਹ ਚੁਭਵੇਂ, ਸੌਤੇ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਪਿਆਰ ਤੇ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਲਓ। ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਹਮਦਰਦੀ ਖਿੱਲਰੀ ਪਈ ਹੈ।

